

bukla

Brezplačna revija
o dobrih knjigah.

leto 16/št. 153

maj–junij 2020

www.bukla.si

Ker zgodbe navdihujejo ...

Tokrat predstavljamo več kot 150 novih knjig. Naslednja Bukla izide začetek julija.

**MARKO
RADMILOVIČ**

o svojem romanu
Kolesar

nova kriminalka

**AVGUSTA
DEMŠARJA**

Cerkev

Uvodnik

Slovensko
založništvo
po epidemiji

**BRANE
MOZETIČ**

o svojem življenju in
delu s knjigami

**BRANJE KNJIG NAS ODPELJE
V NOVE SVETOVE**

SUZANA KONCUT

prevajalka, pesnica
in nagrajenka Prešernovega sklada

KNJIGARNE

Temelj,
na katerem
hočemo stati!

Še naprej kupujmo in berimo knjige!

To je edina možnost
za ohranitev knjigarn v mestu
ter večanje njihove vloge
in pomena branja knjig.

foto: Jošt Franko

Ljubljana2025
Evropska prestolnica kulture
Kandidatka

**LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...**

IZDAJATELJ

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39,
Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO in PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Prokreator**Pisci in uredništvo:** Urška Bračko,
Sabina Burkeljca, Aleš Cimprič,
Maja Črepinšek, Iztok Ilich, Ana Kosirnik,
Aljaž Krivec, Vesna Sivec Poljanšek,
Renate Rugelj, Samo Rugelj,
Veronika Šoster, Neža Vilhelm**Gostujoči pisci:**Urška Bonin, Tilka Jamnik, Saša Jerele,
Manca Košir, Petra Kovič, Ida Mlakar Črnič,
Darja Lavrenčič Vrabec, Ana Svetel,
Boštjan Videmšek, Janja Vidmar

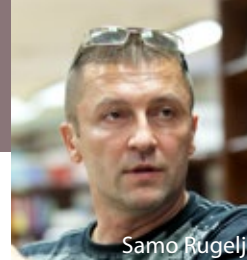
OBLIKA in PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Organizacija tiska: Merima Jular s. p.
Natisnjeno v Evropski uniji.
Fotografija na naslovnici: Depositphotos

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31,
GSM: 031/688 590Brez pisnega dovoljenja izdajatelja je vsaka
javna priobčitev, predelava ali uporaba
vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane!
Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne
nujno mnenja uredništva in izdajatelja revije.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezavaIzdajo revije Bukla financira Javna agencija
za knjigo RS. Podporniki revije Bukla so tudi
knjižnice iz Združenja splošnih knjižnic.

Samo Rugelj

Slovensko založništvo po epidemiji

Morda se gre v tem (post)kriznem času epidemije vrniti k temeljem in v okviru slovenske knjižne pokrajine pogledati, kaj v osnovi pomeni knjižno založništvo. Sam bi rekel, da je založništvo vezni člen med ustvarjalci in bralci. Kaj sestavlja svet knjig pri nas?

Najprej je tu *knjižna vsebina*. Zano večinoma skrbijo posamezniki. V Sloveniji imamo velik nabor avtorjev, prevajalcev, ilustratorjev itn., ki sami ali po naročilu redno ustvarjajo knjižne vsebine in v večji ali manjši meri živijo od njih. Nekatere od teh vsebin so primerne tudi za knjižno izdajo. Pri knjigi sodeluje vsaj en avtor ali prevajalec ali ilustrator, pogosto pa jih je tudi precej več, ta kadrovski bazen pa v Sloveniji predstavlja kar nekaj tisoč ljudi. Ti so osnovni izvir narodove knjižne kreativnosti in ustvarjalnosti.

Potem je tu *izposoja knjig*, za katero v javnem smislu skrbijo knjižnice. Te so izjemno močan javni sistem. Zelo se je razvil po drugi svetovni vojni, še bolj napredoval v zadnjih tridesetih letih od osamosvojitve naprej. Skupaj je v tem javnem sistemu redno zaposlenih več kot 1500 ljudi, ki za svoje delo uporabljajo stotine milijonov evrov vredno infrastrukturo, torej nepremičnine, pretekli nabor knjig, informacijske sisteme itn., ob tem pa potrebujejo še kakih 70 milijonov evrov vsakoletnega vložka v vse, kar je povezano z javnim dostopom do knjige pri nas.

Vzpostavljen ter delujoč knjižnični sistem je ena od ključnih javnih storitev, ki prispeva h kultiviranju prebivalstva, njegovi pismenosti, izobraženosti itn. Poudariti velja, da se velik del zanimanja za obisk knjižnic rojeva iz povpraševanja po novih knjižnih naslovih. Brez novih knjig bi se ta pomembni javni sistem počasi začel spreminjati v vse bolj mirujoči knjižni fond, torej neke vrste knjižni muzej.

Ne prvi prej navedeni, torej avtorji, prevajalci in ilustratorji knjig, ne drugi, torej knjižnice, ne morejo delovati, če ni ustreznega delujočega vmesnega člena, torej založništva.

Založništvo skrbi za *urejanje knjižnih vsebin in izdelavo novih knjig pa seveda tudi za družbeno umeščanje knjig*, ki so namenjene bodisi izposoji ali pa nakupu. Vsaka knjiga je unikaten kulturni izdelek, pogosto narejen v precej nizki nakladi, tudi samo nekaj sto izvodov. Namenjen je zgolj tistim, ki znajo slovensko. Za dobro izdelano knjigo je treba imeti večletne izkušnje, ki so naslonjene na utečene ustvarjalne in delovne procese znotraj posamezne založbe. Brez dolgoletnih izkušenj izurjenih, visoko izobraženih in poklicno usposobljenih posameznikov ni dobre založbe in ne dobro narejenih knjig.

Založniki, torej tisti, ki so redno zaposleni v založbah, niso javni uslužbenci, tako kot so zaposleni pri večini drugih kulturnih dejavnosti, denimo od muzejev in galerij do javnih gledališč, oper itn. Svoje plače založniki ustvarjajo s prodajo knjig. To velja tudi za tiste knjige, ki dobijo javno podporo. Ta je namreč namenjena predvsem proizvajanju knjižnih vsebin, torej jo dobijo avtorji, prevajalci, ilustratorji itn., delovanje založbe pa je javno podprto v veliko manjši meri.

Od leta 2008 do leta 2019 se je obseg slovenskega knjižnega založništva zmanjšal približno za polovico. Kar nekaj nekdanj pomembnih založb je v tem času tu-

di propadlo ali zelo zmanjšalo obseg poslovanja. Število izdanih knjig je padlo za približno tisoč knjižnih naslovov. Ta padajoči trend se je počasi zaustavljaj, potem pa je prišlo do epidemije, zaradi katere so bile za skoraj dva meseca zaprte knjigarne in knjižnice.

Zaprte (večjih) knjigarn za več kot dva meseca je že močno vplivalo in še vpliva na navade in odločanja v zvezi z nakupovanjem knjig. Zato je ključni problem kratkoročne (do konca leta) in srednjeročne prihodnosti (naslednje leto) slovenskega knjižnega založništva obseg poslovanja in prihodki iz knjižnih naslovov, ki so izšli v zadnjem času ali pa so pripravljani za izid do konca leta. Če naj bi založbe normalno poslovale naprej, je treba s prihodki od izida teh knjig pokrivati in pokriti stroške izida knjige in tudi stroške delovanja založbe, od plač zaposlenih naprej. Knjižnice so pomemben kupec knjig (njihov nakup pomeni približno petino prihodkov, ki jih ustvarijo knjižni založniki), a če se ne bo obudilo povpraševanje prebivalstva po nakupu knjig, tudi v knjigarnah ter drugje, knjig ne bo več mogoče izdajati v dosedanem obsegu. V ta namen se je Javna agencija za knjigo že odzvala in zasnovala akcijo za spodbujanje ponovnega obiskovanja knjigarn s sloganom *Vrnitev napisanih*, knjigarn so spet popularne, ki bo potekala do sredine junija.

Če knjigarn in nakupovanje knjig ne bo ponovno zaživelo, bomo v naslednjem obdobju pričali naslednjim posledicam: še zmanjšanemu številu izdanih knjig, zaradi česar bodo močno prikrajšani tudi avtorji, prevajalci, ilustratorji itn., še zmanjšanemu številu založb in številu zaposlenih v obstoječih založbah, posledično pa bo začela usihati tudi knjižničarska dejavnost, saj ne bo dovolj pritoka novih knjig.

Tretji sklop ukrepov za blaženje učinkov epidemije naj bi bil namenjen tudi bolj specifičnim ukrepom pomoči tistim panogam, ki so bile v tem času najbolj na udaru, zaradi česar je ogrožena tudi njihova prihodnost. Če bomo v času epidemije kot družba s specifičnimi podporami pomagali kakim drugim panogam, recimo turizmu, je logično in nujno, da to naredimo tudi za slovensko knjižno založništvo. Zato predlagam, da vlada sprejme enega od naslednjih dveh ukrepov:

- neposredna finančna pomoč v katerikoli obliki tistim knjižnim založnikom, ki bodo v obdobju do konca letošnjega oktobra izdajali knjige (ob vedanju, da se bodo te prodajale v manjšem obsegu), s čimer pa bodo pripomogli k ponovni vzpostavitvi te dejavnosti za vse, tudi za tiste, ki knjig v tem času ne bodo izdajali, ali
- aktiviranje slovenskega prebivalstva ali kakega njegovega dela s kulturnimi vavčerji (kot Italija), ki bi jih študenti, družine itn. namenili za nakup knjig v knjigarnah ali pri založniku. S tem bi del prebivalstva spodbudili k nakupu slovenskih knjig.

Ob tem apeliram tudi na to, da se že določena javna podpora slovenske knjige res ne sme zmanjšati na nobenem segmentu; predvsem zato ne, ker zaposleni v založništvu niso del javnega sektorja. Zmanjšanje že sedaj majhnih sredstev, ki so namenjena nastajanju novih slovenskih knjig in njihovem javnem odkupu, bi namreč imelo rušilne učinke na prihodnost slovenske knjige, s tem pa tudi slovenskega naroda nasploh.

SNEŽANA BRUMEC

EDEN IZMED NAS

Biografija letalca Lojzeta Knapa
Beletrina, 2020, t. v., 156 str., 24 €

Snežana Brumec

... veliko je
poklicanih, malo pa
v resnici izbranih ...

odločil, da bo postal letalec. Njegova poklicanost ga je vodila čez vse ovire, mu nadelala letalsko značko, ga posadila v letalski sedež ter poslala v zrak, kjer si je delil nebo s pticami in vetrom, a obenem – v medvojnem času in Beogradu – poskrbela tudi za to, da se je znašel v zaporu in se mu je zaprla pot do njegove ljubezni, s katero ga je razdvajal prepad tedanjih družbenih razredov. Romanesko izpisan življenjepiš, za katerega je poskrbela Snežana Brumec, avtorica popisne izpovedi o Caminu, ki ji je bil Lojze Knap ne tako daljni sorodnik, je zgodba o strastni ljubezni do letenja, ki je ni mogla odvrniti niti prenekatera smrt v času dozorevanja letalskih tehnologij. Knjiga *Eden izmed nas* je dopadljiva in zgodovinsko utemeljena pripoved in prikaz življenja v naših krajih v prvi četrtini prejšnjega stoletja, obenem pa navdihujoča zgodba o želji po hitrosti, svobodi in ljubezni. Veliko je poklicanih, malo pa v resnici izbranih – med njimi je bil tudi kleni Lojze Knap, ki so ga nedvomno ljubili tudi bogovi. > SAMO RUGELJ

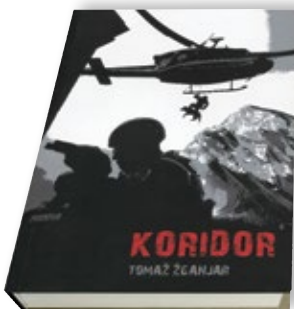
Zrakoplovec Alojzij Knap se je rodil v Cerknici leta 1904 in ob rojstvu mu je bilo prerokovano, da bo zrak pomembno ukrojil njegovo življenjsko usodo. Že kot mlad fant je ugotavljal, da težki predmeti prehitro padejo na tla, zato je plezal na stole in mize ter na tla spuščal izdelke iz papirja. Ko si je šestleten z očetom ogledal letalski miting, na katerem je gostoval tudi legendarni (in v letalski nesreči prezgodaj umrli) Edvard Rusjan, ki je tam poletel 40 metrov, se je Lojze

TOMAŽ ŽGANJAR

KORIDOR

samozaložba, 2019, m. v., 423 str., 15 €

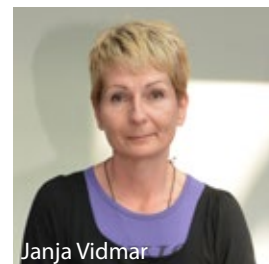
Val domačih kriminalk še ni izgubil zagona, kar dokazuje tudi pričujoče delo. Ponovno imamo opravka z romanom, ki se ne želi omejiti na golo dedukcijo in se spogledovati s klasičnim detektivskim žanrom, temveč gre za kriminalko, ki v svoje središče priključuje tudi vprašanji organiziranega kriminala in politične oblasti. Morda bi bilo zaradi navedenega najti kakšno sorodnost z Demšarjevo *Pohorsko transverzalo* ali *Pogodbo* Mojce Širok, a se zdi, da Žganjar ponuja predvsem nekoliko več akcije. No, akcije in še nekaj tematske obarvanosti, ki jo prinaša motiv alpinizma (morda pomislimo na oranje ledine v romanu *Umor pod K2* Dušana Jelinčiča? Ali pa na manj znan Rezarjev roman *Vonj zatona?*). V vsakem primeru pa avtor svoj osebni podpis najjasneje vpelje z nenavadno vestnim slikanjem konteksta (veliko poglavij otvori kakšna beseda o temi, o kateri kani pisati), kar roman obenem že oddaljuje od besedila, ki pretendira zgolj na zvesto sledenje žanrskim pravilom. Ta so (ob, jasno, tematiki) mnogo bolj vidna po slogovni plati, saj avtor zgodbo posreduje v jasnem, komunikativnem jeziku, ki si zastavlja predvsem nalogo, da bi nam posredoval vse potrebne informacije, manj pa ga zanima umetelna plat. > ALJAŽ KRIVEC

JANJA VIDMAR

NAŠ TONE NE TONE

Miš, 2020, t. v., 290 str., 32,95 €, JAK

Janja Vidmar

Priljubljena slovenska pisateljica Janja Vidmar (1962) se je do zdaj preizkusila v različnih žanrih za otroke in mladino, od humorne do problemske literature, lotila pa se je tudi pisanja za odrasle (kot soavtorica romana *Tretja možnost*). S svojim najnovejšim delom, humornim romanom *Naš Tone ne tone*, ki izkazuje tudi družbenokritično noto, v naš prostor prinaša tudi izvirno poigravanje s sodobnim štajerskim dialektom. Osrednji lik dvodelnega romana (prvi del ima naslov *Prej*, drugi pa *Potem*) je Tone Krajnc, Štajerec v srednjih letih, ki ima najboljše dneve že za seboj, vendar je zase trdno prepričan, da ima na zalogi še veliko življenjskega smodnika. Tarejo ga bolezenske tegobe, zato mu pedantni zdravnik predpiše dieto in pa beleženje dnevnega vnosa hrane in meric pijače ter morebitno rekreacijo, njegov zakon je že davno obvisel v mrtvilu, ki ga je nedavna odselitev hčerke samo še razgalila, tudi služba v proizvodnji mu skupaj z redno pivsko družbo ne prinaša kakega velikega veselja. Vsakodnevne prigode sredi romana našpiči dejstvo, da nekega dne ob vrnitvi domov najde ženino pismo, v katerem mu ta sporoča, da ga zapušča, ker od njega ves čas, ki sta ga preživela skupaj, ni bilo kaj prida – poleg tega pa se je zblížala tudi s pasjim trenerjem. Tonetu tako ne preostane drugega, kot da zaplava v novo poglavje svojega življenja, pri čemer pomemben vidik predstavlja za moškega njegove postave precej nenavadna rekreativna noviteta, ki jo vpelje v svojo rutino – plesanje ob drogu. To seveda sproži raznovrstne odzive tako domačih kot okolice, vendar pa se nekje na obzorju že pojavi tudi nova simpatija, tako da Tone na teh valovih lahko pluje naprej. Janja Vidmar je z romanom *Naš Tone ne tone* dopadljiva in polnokrvno spisala izviren satirični portret duhovno izpraznjenega moškega nekega posebnega sloja slovenskega prebivalstva, ki v okruških trenutnih užitkov skuša najti nadomestek za sivino vsakdanjega življenja. > SAMO RUGELJ

GOROSLAV VUKŠIČ – GOGO

NORCI POMORCI

Beletrina, 2020, t. v., 265 str., 24 €, JAK

Založba Beletrina z izdajo romana *Norci pomorci* nadaljuje prakso, ki jo gojijo že nekaj let – izdajanje literature, ki črpa neposredno iz življenja, kamor je spadal tako nagrajeni roman *Belo se pere na devetdeset* Bronje Žakelj, ki je izšel jeseni 2018, kot kontroverzni *Vsi moji grehi* Feliksa Plohla, ki je izšel spomladi 2019. Literarni prvenec Goroslava Vukšiča – Goga (1967) je pisanje človeka, ki je z veliko žlico zajemal iz svojega življenja. Le-to sta prepojila morje in morjeplovstvo, ki se mu je v kosti zažrlo že v poznih najstniških letih, temu posebnemu poklicu pa je potem posvetil približno tri desetletja. *Norci pomorci* je tako živo izpisana zgodba o prigradah dveh pomorskih prijateljev, visokega in vitkega temnolasca in nizkega ter mišičastega svetlolasca, ki na kopnem, v pristaniščih na koncu sveta, padeta v mnoge, tudi nevarne avanture, v katerih se pretakajo tako kriminal kot romantika, nasilje in spolnost, prostitucija in pijača, kar vse s sočnim pustolovskim navdihom pripoveduje Gogo in nam naslika enega od bolj eksotičnih slovenskih romanov zadnjega časa. Roman za prihajajoče poletne dni! > SAMO RUGELJ

ANA SCHNABL

MOJSTROVINA

Beletrina, 2020, t. v., 220 str., 24 €, JAK

Točno tri leta po zbirki kratkih zgodb *Razvezani*, s katero je Ana Schnabl (1985) na slovenski knjižni trg vnesla izjemen val svežine in živosti, je na police ponovno odprtih knjigarn prispel tudi avtoričin prvi roman *Mojstrovina*.

Ljubezenska zgodba – afera – neuresničenega pisatelja Adama in literarne urednice Ane je postavljena v sredino osemdesetih letih prejšnjega stoletja – v čas, ko se je znotraj kulturniških in civilnodružbenih krogov pojavljajo vse več zahtev po demokratizaciji in, sprva sicer sramežljivo, po odhodu Slovenije iz skupne, a tedaj že dodobra disfunkcionalne jugoslovanske države.

Schnablova je z *Mojstrovino* ponovno – tokrat najbolj do zdaj – dokazala svoje slogovno izjemnost, s katero z lahkoto prepleta romaneskno intonacijo devetnajstega stoletja in moderni sleng. Užitek je – skoraj igra – že branje samo po sebi. V *Mojstrovini* ima jezik nesporno prednost pred zgodbo, katere težišče je natančno izrisan odnos obeh glavnih likov, ki sta v času, ko so kompromisi vedno manj mogoči, osebnostne pomanjkljivosti (prednosti?) pa vse bolj izrazite, pod budnim nadzorom varnostno-obveščevalne službe primorana sprejemati prelomne odločitve. Od-ločitve: seveda je njun odnos tudi metafora (ne le) tedanjih družbenopolitičnih razmer.

Ravno te so šibka točka sicer izjemno berljivega, mehko tekočega, ritmičnega romana. Zgodba Adama in Ane bi se namreč lahko dogajala praktično kjer koli v nekdanji komunistični Evropi – referenčnih mest in vzdušja časa (in prostora) je preprosto premalo, da bi se bilo mogoče vživeti v zgodovinsko prelomno obdobje, kar pa bo morda zmotilo le bralce, ki so ta čas dejansko živeli.

Glede na – celostno – toksično prepojenost s polpreteklo zgodovino je to za bralca lahko celo nadvse osvobajajoče. Ana Schnabl, po mojem mnenju trenutno največji talent slovenske pisane besede, namreč o etnocentrično tako občutljivem času piše z veliko mero distance – celo tako veliko, da se zgodovinski kontekst zdi le obrobna okoliščina. Ne le zaradi prevladujoče moči jezika. > BOŠTJAN VIDEMŠEK

VERONIKA SIMONITI

FUGATO

Litera, zbirka Litera, 2019, t. v., 135 str., 24 €, JAK

Tretja kratkoprozna zbirka Veronike Simoniti, ki je pred kratkim navdušila z romanom *Ivana pred morjem*, nosi primeren naslov *Fugato*, kar pomeni del skladbe, ki je pisan po načelih fuge, tj. polifonske skladbe, v kateri se pri vseh glasovih ponavlja določena tema. Temo izdaja podnaslov, saj gre za *Oblike bega*, in res se protagonisti tako ali drugače zatekajo v beg ali so vanj prisiljeni. Spoznamo na primer znanstvenico, ki se med lovljenjem metuljev zaljubi v svojega sirskega pomočnika, pa uslužbenko mednarodne komisije za pogrešane ljudi, ki vrača imena izgubljenim v srebreniškem pokolu. Čeprav so zgodbe polifone glede situacije, dogajalnega kraja in protagonistov, jim je skupna globoka človečnost, ki jo avtorica ubeseduje s posebno tenkočutno in izčiščeno pisavo, ki je hkrati boleča in zdravilna. > VERONIKA ŠOSTER

SERGEJ CURANOVIČ

PLAVALEC

Cankarjeva založba, 2020, t. v., 263 str., 29,99 €, JAK

Knjižni prvenec avtorja, čigar zgodbe (nekaj teh se je znašlo tudi v pričujoči knjigi) smo lahko občasno prebirali v domačih literarnih revijah, je kratkoprozna zbirka šestih besedil, ki so

kar nekoliko neobičajno dolga. A te dolžine niso plod obširnega dogajanja niti pretirano baročne manire v jeziku, temveč so posledica fokusa, ki je bolj kot za kratko prozo značilen za romaneskno pisanje. Curanovič ne skopari z detajli, literarne slike, ki nam jih izriše, ne predstavi zgolj za potrebe določanja prostora dogajanja, temveč o njih piše zgodbe, obenem pa ga zanimajo motivi, ki se skrivajo za skoraj neznatnimi akcijami. Najbolj odločilnega pomena pa je morda to, da se avtor ne želi bliskovito premikati med momentih, ki so ključni za osnovni potek zgodbe, ter nam namesto tega ponuja počasno, skoraj ležerno pripovedovanje, ki mestoma krepi občutek zasanjanosti in eteričnosti. A temu navkljub ne gre za nekakšne pomensko izrazito odprte zgodbe brez trdnih sidrišč. Gre za pisavo, ki ohranja osredotočenost na fabulo, a ob njej pušča dovolj prostora, da lahko med platnice spusti še marsikaj drugega. > ALJAŽ KRIVEC

BORUT KRAŠEVEC

AGNI

LUD Šerpa, zbirka Klasična šerpa, 2020, t. v., 174 str., 22 €

Borut Kraševc, ki ga poznamo predvsem kot prevajalca iz ruščine, se tokrat predstavlja z romanesknim prvencem *Agni*. Ker se zgodba začne z umorom, bi jo lahko označili za kriminalko, ker se v njej pletejo in razdirajo vezi, bi jo lahko označili za ljubezenski roman, dejansko pa gre za nekonvencionalno in precej bizarno psihološko dramo. Spremljamo zgodbo družine, ki na podeželju goji kunce, k njim pa se po izgubi službe priseli mamina sestra, prava mestna duša in gledališka igralka, ki v odnose med družinskimi člani vnese novo dinamiko. Vzporedno z njihovo zgodbo spremljamo zgodbo kunčice Agni, ki jo hčerka vzame za svojo, Kraševc pa z njeno pomočjo nenehno vzopreja svet ljudi in živali in opominja, da je človek prav tako del narave in ima prav tako nagone. Provokativen roman, ki podira tabuje, se ne boji spregovoriti o najbolj skritih in nizkotnih strasteh. Fascinantna študija o tem, zakaj se jim predajamo in kaj delajo iz nas, je zapakirana v kompaktno, nelinearno, slogovno razgibano in predvsem totalno prvinsko zgodbo. > VERONIKA ŠOSTER

rajo vezi, bi jo lahko označili za ljubezenski roman, dejansko pa gre za nekonvencionalno in precej bizarno psihološko dramo. Spremljamo zgodbo družine, ki na podeželju goji kunce, k njim pa se po izgubi službe priseli mamina sestra, prava mestna duša in gledališka igralka, ki v odnose med družinskimi člani vnese novo dinamiko. Vzporedno z njihovo zgodbo spremljamo zgodbo kunčice Agni, ki jo hčerka vzame za svojo, Kraševc pa z njeno pomočjo nenehno vzopreja svet ljudi in živali in opominja, da je človek prav tako del narave in ima prav tako nagone. Provokativen roman, ki podira tabuje, se ne boji spregovoriti o najbolj skritih in nizkotnih strasteh. Fascinantna študija o tem, zakaj se jim predajamo in kaj delajo iz nas, je zapakirana v kompaktno, nelinearno, slogovno razgibano in predvsem totalno prvinsko zgodbo. > VERONIKA ŠOSTER

MIMI PODKRIŽNIK

JUTRANJICE

Črtice za dobro jutro

Vida, 2020, t. v., 207 str., 22,90 €

Ste si kdaj zaželeli, da bi lahko zjutraj ob čaju in kavi prebrali nekaj kratkega in simpatičnega? No, *Jutranjice* so namenjene ravno temu, s svojo kratkostjo (ena črtica na dveh straneh) pa se nam tako priljubijo, da bi jih brali še kar naprej. Naj bodo ravno zgodnji utrinki novinarke Mimi Podkrižnik tisti, ki vas bodo ponesli v nov dan in dali zagona vašim mislim. Podajte se z njo v *Zaupanje*, *Prostore* ali pa v *Knjigarno*. Naj vas zaprede v vaša lastna razmišljanja in vam polepša dan. Pa ne pozabite, knjigo seveda lahko prebirate tudi ob drugih urah dneva, vendar res najbolj »pašejo« zjutraj. > URŠKA BRAČKO

Marka Radmiloviča smo do sedaj poznali predvsem po odličnih dokumentarnih filmih in po *Zapisih iz močvirja*, odmevni tedenski oddaji na Valu 202. Te dni je na police knjigarn prišel njegov prvi roman *Kolesar*, razgledan in sočen kriminalni roman, tesno vpjet v slovensko zgodovino in sedanost.

Osnovna tema romana je odnos novih generacij do dogajanj pred več kot sedemdesetimi leti

MARKO RADMILOVIČ

KOLESAR

Beletrina, zbirka Beletrina,
2020, t. v., 432 str., 27 €, JAK

Bukla: Os romana je zadržani srednješolski profesor zgodovine Krepš, ki za honorarček vodi zgodovinski krožek v bližnjem domu za ostarele. Nam ga lahko predstavite?

Radmilovič: Osnovna ideja je bila, da se odmaknem od klasičnega kriminalnega romana, kjer je glavni protagonist nekako določen že vnaprej. Disfunkcionalen mačo, nerazumljen v službi in družbi, pogosto z osebnostnimi težavami, ki pa usodno privlači nasprotni spol. Ta stereotip sem hotel s Krepšom namenoma razbiti tako, da sem kreiral antijunaka. Vse preostale lastnosti pa so se mu nacepile sčasoma, med pisanjem teksta samega; tisti, ki me dobro poznajo in so knjigo že prebrali, pravijo, da v Krepšu živi tudi velik del mene samega. Ne bi vedel.

Bukla: Krepš na svojem zgodovinskem krožku namerno napeljuje na razprave o domobrancih in partizanih, teme, ki med starci v domu prebudijo močna čustva, vendar se v razprave iz lagodja sam ne vpleta. Zakaj roman zgodbo iz preprirov o »naših in vaših« nemudoma zapelje naravnost v vir zla?

Radmilovič: Kot kolumnist živim slovensko razdvojenost iz tedna v teden. In ko se staram, opažam, da se med mlado generacijo ta zgodovinska travma pospešeno izgublja. Sploh med prosvetljenimi mladimi. Žal naš vsakdan ponovno kreirajo mlade generacije, ki so »otroci svojih očetov,« a upanje, da se bo druga svetovna vojna nekoč končala, ostaja. Osnovna tema romana, če ga beremo nekoliko drugače, je prav odnos novih generacij do dogajanj pred več kot sedemdesetimi leti.

Bukla: Dogajanje Krepša zvabi v muzej koncentracijskega taborišča Redl-Zipf, eno izmed 49 podružnic Mauthausen-Gusna, kjer so s pomočjo prisilnega dela taboriščnikov nacisti razvijali raketno tehnologijo, s katero bi zelo verjetno lahko spremenili potek vojne, a jim je s sabotažo prekrizal načrte slovenski interniranec. Ali to temelji na resničnih dogodkih?

Radmilovič: Ja, seveda. Pomemben del romana temelji na resničnih dogodkih. Nekoč sem bral časnik Večer, kjer so v notici zapisali, da je znan

mariborski godalni kvartet sodeloval na izvedbi kantate v Londonu. Kantata je bila posvečena Slovincu – Janezu Godcu, ki je rešil London pred katastrofo. Imel sem samo to novičko in po njenih sledovih sem nato raziskoval življenje Janeza Godca kakšno desetletje. Ali celo kakšno leto več.

Bukla: Imata podlago v resničnem dogajanju tudi lika

preostalih dveh internirancev, Francoz Le Goff in Slovenec Novak?

Radmilovič: Da, mnogi ljudje, ki sem jih v odkrivanju zgodbe o tem slovenskem internirancu obiskal in se z njimi pogovarjal, so dobili svoj odsev v romanu. Bralcu, ki hoče izvedeti še kaj več, priporočam ogled dokumentarnega filma, ki sva ga z bratom Samom naredila za TVS. Naslov je *Kantata za Janeza Godca* in ga je mogoče najti v arhivu TVS, ki je na voljo na portalu MMC.

Bukla: Dogajanje se seli iz Ljubljane na Kozjansko, v muzej taborišča Redl-Zipf in v prestižni Deauville in nato na Ljubelj, vendar se nenehno v spiralah vrača skozi čas k dogodkom druge svetovne vojne. Ali je storjeno zlo pustilo sledove in še vedno vpliva na življenja, tudi tistih, ki se tega ne zavedajo ali nočejo zavedati?

Radmilovič: Menim, da. Iz te dileme pravzaprav izvira vsa tragedija slovenskega bivanja v sodobnosti. Pa ne samo slovenskega – z nekakšnim zgodovinskim revizionizmom se spopadajo mnoge družbe v Evropi. Predvsem tiste, ki niso dovolj samozavestne glede svoje vloge med drugo svetovno vojno, in tiste, ki so šle skozi polstoletno izkušnjo socializma.

Bukla: Protagonisti romana so žrtve nacionalsocializma, vendar so tudi storilci. Ali se meja zabriše v zaostrenih taboriščnih razmerah ali pa so pohlep, sadizem in junaštvo večni, človeku lastni?

Radmilovič: Po mojem skromnem prepričanju postanejo romaneskni liki živi šele z motivom. Zato Krepš izstopa, ker ga nima, vsi okoli njega pa so vodeni s takšnimi ali drugačnimi motivi. Tudi s temi najglobljimi in moralno nesprejemljivimi strastmi, ki jih omenjate.

Bukla: V zgodbo romana so poleg preživelih internirancev vpleteni še inšpektor Petek, ki ga prehitvevajo mlajši, tehnološko bolj razgledani kolegi, in skrivnostni »Američan«, nasilni mišičnjak, ki domnevno išče izginule nacistične tehnološke načrte. Od kod navdih za ta dva lika?

Marko Radmilovič

Foto: osebni arhiv

Radmilovič: Drugi lik »mišičnjaka« je povsem izmišljen. Za Petka pa ... Kot ste opazili, je roman posvečen mojemu očetju, ki je bil vse življenje policaj. Kriminalistični tehnik v Mariboru. Policijsko okolje sem vpiljal kot otrok in mladoletnik. Tako je Petek sklop vseh teh likov, ki sem jih poznal, in upam, da tudi vsaj malo poklon tej zanimivi in pisani družini.

Bukla: Krepš ima značajsko hibo – beži, čim naleti na problem. Toda v nadaljevanju romana obrne svoje življenje na glavo. Kako se njegova preobrazba poveže s kolesarstvom?

Radmilovič: Tako, da ne kolesari. Včasih se ljudje spremenimo s tem, da ne počnemo tega, kar bi morali storiti za spremembo ... Kolesarjenje je bilo v začetku mišljeno kot metafora. Namen je bil, da niti enkrat ne sede na kolo. Na ženin predlog sem mu potem namenil vsaj eno kolesarsko turo. In danes vidim, da je bilo dobro, da sem mu jo.

Bukla: Zakaj ste se odločili za kriminalni roman?

Radmilovič: Moja žena Branka je velika ljubiteljica branja. Bere mnogo več kot jaz. V poletnem času tudi kriminalke, predvsem ima rada norveškega pisatelja Joja Nesba. Sam sem prebral le enega njegovih romanov, sem pa uporabil trilogijo Šveda Stiega Larssona – že pred leti. In nekoč sem si rekel: »Česa podobnega bi se rad lotil tudi sam – če bi se mi ljubilo.«

Bukla: Razmišljate o ekranizaciji *Kolesarja*?

Radmilovič: Eden prvih bralcev je bil moj prijatelj in filmski mentor – legendarni snemalec in režiser Jure Pervanje. On seveda v vsem, kar prebere, vidi film. Bomo videli.

VLADO VRBIČ

PRESTRELJENE SANJE

Litera, zbirka Litera,

2020, t. v., 375 str., 20 €, JAK

Roman pripoveduje o mladem pesniku Karlu Destovniku – Kajuhu, bistrem in tenkočutnem mladeniču z živo željo aktivno vstopiti v svet in ga izboljšati – vmes pa ljubiti dekle –, na katerega leže zlokoben mrč druge svetovne vojne. Njegova življenjska zgodba je tesno prepletena z družbenim in političnim dogajanjem od leta 1922 od 1944. Na podlagi dejstev, pisem, pesmi, zgodovinskih gradiv, ohranjene zapuščine in spoznanj prejšnjih preučevalcev Kajuha je avtor napisal osupljiv faktivni roman. V njem ni Kajuhove poezije, kot bi morda pričakovali, in vendar se soparijo izmed vrstic navdušenje, pogum, veselje, ljubezen, upanje, žalost, tesnoba, bolečina in jeza, iz katerih je vzklila poezija, ki še vedno odzvanja. Pred bralcem oživi predvojni Šoštanj z Vošnjakovo fabrikou usnja, zgarani delavci, bistri fant in njegova družina – Vasleti in Destovniki, dijaki in profesorji celjske gimnazije, prvi literarni uspehi, širši krog zagnanih mladih literatov, prva ljubezen, izključitev iz celjske gimnazije, začetek vojne, negotovost, gestapovski zapor, mučenja in zasliševanja, ilegala v Ljubljani, nova velika ljubezen, italijanski zapor, odhod v partizane, delovanje v kulturniški skupini Štirinajste divizije in potem ... *prestreljene sanje*. Na tleh truplo enaindvajsetletnika, na nebu pa kanja, ki ji v Destovnikovih krajih pravijo kajuh. > MAJA ČREPINŠEK

DAMIJAN STEPANČIČ

BARAGA

Črna suknja med Indijanci

Družina, 2020, t. v., 71 str., 19,90 €, JAK

Damjan Stepančič, ilustrator in avtor mnogih slikanic ter stripov, je s premišljeno konceptualno izrisanim in lepo oblikovanim biografskim stripom *Baraga* prispeval nov kamenček v svoj že kar obsežen risarski opus. Baraga je seveda misijonar in popotnik Irenej Friderik Baraga (1797–1868), ki ga je v Novi svet zvalila knjižica *Oris zgodovine Cincinnatijske škofije*; tja je prišel leta 1830 in tam potem živel do konca življenja, pisal nabožne knjige, misijonaril med Indijanci ter vzgajal sadno drevje, postal škof in je še vedno eden od petih slovenskih kandidatov za kanonizacijo. Stepančič je Barago izrisal v izvorni, skoraj povsem črno-beli tehniki, ki pa ji ponekod dodaja samo majhne odmerke rdeče barve, ko je to vsebinsko potrebno (denimo kri iz gobca poginule govedu, rdeči križi na misijonarskih oblekah, pobarvani obrazi Indijancev itn.), s čimer nas je skoraj dobesedno prestavil v tisto – pogosto negotoljubno – preteklost v ameriški divjini, po kateri si je pot utiral navdahnjeni Baraga. Eden od stripovskih presežkov letošnjega leta! > SAMO RUGELJ

ALEŠ BERGER

VICMAHER

Opilki

Mladinska knjiga,

zbirka Nova slovenska knjiga,

2020, t. v., 144 str., 22,99 €, JAK

Aleš Berger

Aleš Berger (1946), dolgoletni knjižni urednik in renomirani prevajalec, tudi nedavni prejemnik Prešernove nagrade za življenjsko delo na svojem področju, je vzporedno začel razvijati tudi lasten literarni izraz. Po dopadljivih *Zagatnih zgodbah* (2004) je bilo kar nekaj časa videti, da bo ostal samo pri leposlovnem prvencu, vendar so že te zgodbe jasno pokazale,

kaj ga zanima pri lastnem ubesedovanju. To so trenutki zagate, preobrata, paradoksa, ki načrtovani tok naracije preobrnejo v drugo smer. Te evolucije smo bili v polni meri deležni v *Povzetkih* (2016), v katerih je Berger svoje pisanje že izčistil v kratko, pogosto fragmentarno, vendar zaokroženo formo, v *Vicmaherju* pa jo je prignal do vrhunca. Gre za unikatno zbirko vinjet, kratkih zgodb, utrinkov, domislekov, aforizmov in zabeležk, ki se vse ravna po Bergerjevem načelu, jasno izraženem v enem od intervjujev, to pa se glasi: »Dan življenja dam za dobro zašiljen stavek.« Ne glede na to, ali nam Berger natrosi serijo enostavnih časovnih paradoksov ali pa nam postreže z mladostnimi grenkobami, ko mladec v štirih kratkih epizodah pokaže svojo ranljivost ob želji po vključevanju v širšo družbo, se vseskozi kaže kot bister opazovalec tako lastnega življenja kot tujih, v katerih vedno znova najde snov za svoje zabeležke. Zaključna zgodba je knjigi dala naslov, a pozoren bralec bo v naslovu uzrl tudi avtorja, saj ta s svojimi inteligentnimi šalami vedno znova preseneti. > SAMO RUGELJ

MARIJ ČUK

ČRNI OBROČ

Mladika Trst, 2020, t. v., 144 str., 18 €

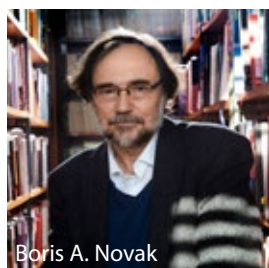
... romaneskni opis
požiga Narodnega
doma v Trstu ...

13. julija bo minilo natanko 100 let od požiga Narodnega doma v Trstu, zločinskega dejanja, s katerim je začel fašizem svoj genocidni pohod nad slovenskim narodom. Pesnik in pisatelj Marij Čuk je v letu obletnice napisal prvi romaneskni opis tega požiga v zgodovini slovenskega slovstva. V njem so prikazane okoliščine, opisani so kraji in ljudje tistega časa, od fašističnega veljaka Francesca Giunte do slovenskih narodnjakov, ki so kljubovali raznarodovanju in nasilju ter bili zaradi tega kaznovani. Zgodba se osredotoča na dunajski par, Floro Schwarzkopf in Otta von Helmuta, ki v usodnem juliju 1920 obiše Trst, da bi v mestu preživel nekaj brezskrbnih dni in hkrati opravil nujne nepremičninske posle. Ob spoznavanju mesta in morja, njegovih lepote in tradicionalnih lokalov Flora in Otta utrjuje prijateljstvo z blejskim parom, zakonca Roblek, ki se ravno tedaj mudita v mestu. Naraščanje narodne in politične napetosti in vrtoglave spremembe pahneto dunajski par v središče zgodovinskega dogajanja, ki bo zaznamovalo ne samo njuno usodo, ampak tudi usodo Slovencev in celotne Evrope. Čukov *Črni obroč* je napisan v hitrem, vrtoglavem slogu in prepleta številne usode in osebne tragedije, odkriva zanimive zgodovinske okoliščine in dejstva, kar nadgrajuje z literarno fikcijo. > BETI HLEBEC

BORIS A. NOVAK

LUNIN KOLEDAR

Praznična pesniška pratika
Goga, 2020, t. v., 522 str., 29,90 €

Boris A. Novak

Če imate radi poezijo in če bi si želeli vsak dan privoščiti vsaj eno pesem, potem bo kot nalašč za vas nova pesniška knjiga *Lunin koledar* Prešernovega nagrajenca Borisa A. Novaka, ki mu je pred nekaj leti pri založbi Goga izšel tridelni epos *Vrata nepovrata*, za

katerega je bil tudi nagrajen. Novak je tudi k tej knjižni formi, ki je značilna tudi za knjige, namenjene čuječnosti in ukvarjanju s samim seboj, s svojim občutljivim poslušom za jezik pristopil izrazito izvorno, saj je v koledar dodal še kak mesec zraven in svojstvena poimenovanja zanje – določeni tedni imajo tudi osem dni ali celo več ipd. Novak nas s to knjigo opominja, da veliko dni v letu s seboj nosi spomine na rojstva in smrti, na srečanja in ločitve, vanjo pa je dodal tudi pesmi, ki jih je posvetil pisateljem, igralcem ter drugim, s čimer je izpisal tudi svojevrsten osebni leksikon slovenskega duha. Knjiga, ki jo lahko berete tudi kot dodatek k *Vratom nepovrata*. > SAMO RUGELJ

OLGA SEDAKOVA

VRATA, OKNA, OBOKI

prevod: Aljaž Glaser
Družina, zbirka Sozvezdja,
2019, pt. v., 130 str., 25 €, JAK

Sodobna ruska pesnica, prevajalka in filologinja Olga Sedakova (1949) se s pričujočo zbirko prvič predstavlja slovenskemu bralstvu. Prejemnica številnih literarnih nagrad doma in v tujini je zaradi sovjetske cenzure svoja dela sicer dolgo izdajala v *samizdatu*, kot javna intelektuala in pripadnica ruske pravoslavne cerkve pa si prizadeva za zблиžanje krščanskih cerkva, tj. ekumenizem. Njeno pesniško ustvarjanje zajema iz globokega tolmana biblične metaforike in podobja pa tudi antičnega in srednjeveškega okvira, pesmi so napisane v klasičnih pesniških oblikah, zato delujejo povzdignjeno. V zbirki je v ospredju duhovnost, skozi izpisuje zgodbe o trpljenju, odrekjanju, hrepenjenju in veri. V štirih ciklih, ki zbirko sestavljajo, najdemo tudi tragično ljubezensko pesnitev o Tristanu in Izoldi, ki ji da upovedovanje Sedakove še posebej liričen in intimen nadih. > VERONIKA ŠOSTER

ALJAŽ KOPRIVNIKAR

ANATOMIJA

Center za slovensko književnost,
2019, m. v., 107 str., 20 €

Avtor, ki je že nekaj časa zelo aktiven na slovenski kulturni sceni, je svoj prvenec sicer izdal v grščini, v slovenščini pa se v knjižni obliki prvič predstavlja z zbirko *Anatomija*, ki prinaša močno in izčiščeno pesniško govorico. Zbirko sestavljajo posamezni cikli, vsak izmed njih naslavlja eno anatomijo (Anatomija družine, Anatomija osame, Anatomija dvojine itd.), en način izgradnje pesniškega sveta. Pesnik preseneča in navdušuje s svojo gostobesednostjo, ki je domala hipnotična, razgibanost pa zbirki ni v škodo, saj je Koprivnikar suveren na različnih ravneh, pa naj gre za bolj ironične in družbenokritične pesmi, ki se ne bojijo povedati kaj pikrega o stanju slovenske kulturne scene in pograti odnosa slovenske javnosti do kulture, ali za nežnejše in intimnejše pesmi, posvečene družinskim in ljubezenskim prizorom. > VERONIKA ŠOSTER

FERI LAINŠČEK

KOMI DE RAVNICA BEJLA/ KOMU BO RAVNICA BELA

Verzuši pa kejpi/Pesmi in fotografije
Argo, 2019, t. v., 74 str., 20 €

Pesmi Ferija Lainščka lebdijo v megljah nad Muro, valovijo s klasjem, polletijo z divjimi gosmi, brnijo v molu, polzijo z jesenskim dežjem na šipah, se dvignejo s črnimi vranami. Nosijo pečat pokrajine. Reka, mrtvice, ptice, trave, vrbe, polja, visoko nebo, oblaki, razbite violine, vse poje o ljubezni in smrti, minljivosti in brezčasnosti. Verzi uvodne pesmi *Gda je mati prejk ravnice šla, čula se je takša muzika / tou so rojenice meni soudile* pojasnijo usodno zavezanost. Refleksije so prelite v dvakrat petnajst pesmi, ki stojijo v parih druga ob drugi, prva v Lainščkovi domači, blago valujoči knjižni prekmurščini, širni kot ravnica, druga v strožje počesani knjižni slovenščini. Užitek ju je hkrati zaobjeti obe, drseti z ene na drugo, primerjati njuno zvočnost, se čuditi, ko se vsebina razmakne, misel, ritem in rima pa sklenejo dlani. Prekmurščina je dvignjena visoko nad narečno posebnost, da se zdi različica pesmi v knjižni slovenščini kot njena prav tako lepa, a bolj blede dvojčica. Obe pa uokvirjajo črno-bele fotografije prekmurske pokrajine, neba in zemlje, posajane med rimami kot pesmi v vizualnih podobah. Vse fotografije, razen pesnikovega portreta (Denis Cizar), je ustvaril pesnik sam. Branje za sladokusce! > MAJA ČREPINŠEK

**strip Ivana in Zorana Smiljanića
ob 100. obletnici požiga
Narodnega doma v Trstu
izid: julij 2020**

**Prednaročila zbiramo
do 1. 7. 2020
cena 15 eur
(cena po izidu 19 eur)**

[http://narocila.zrc-sazu.si/
narocanje@zrc-sazu.si](http://narocila.zrc-sazu.si/narocanje@zrc-sazu.si) / 01 4706 465

ROBERT SIMONIŠEK

KAR DOPUŠČAJO ČUTI

Mladinska knjiga,
zbirka Nova slovenska knjiga,
2020, t. v., 112 str., 22,99 €

Pesnim te zbirke je treba prisluhniti v globoki notranji tišini, da se zaslišijo besede, ki se kot razdrobljen dragulj razletijo po papirju. Izrisujejo tankočutne impresije zabrisanih podob sveta, zrahljane perspektive, v barvah, ki izginjajo v mehkem somraku polzaprtih oči, sob, v katerih se temni, dneva, ki ugaša na izpraznjeni ulici. Toda odmik v pridušeno atmosfero osame vrtov poezije je navidezen, je zgolj portal prehoda v svet, kjer se bralcu drugače izostrijo čuti, da se odstre prikrito, znova osmisli razbito, da čustva znova zaplapolajo kot zmaj v močnejšem sunku vetra. Pesnik je tankočuten trubadur, mojster ustvarjanja brezimnih prostorov, kovalec tihih besed, prisluškovalec nočnemu vetru, ki črke rahlja v nova zaporedja in iskalec prikritega – *kar dopuščajo čuti*. > MAJA ČREPINŠEK

MANJA ŽUGMAN

BLIŽANJA

Primus, 2020, m. v., 87 str., 15 €

Je mogoče v besede zajeti trenutke večnosti, barve dežja, slutnjo bližine, čisto ljubezen, krik divje gosi, okus preproste sreče, jih je mogoče podariti drugemu? *Bližanja* je zbirka čisto kratkih pesmi, ki okruške večnosti izrisujejo v modernizirani, sproščeni obliki haikujev – senryujev. Skicira jih s hitrimi, mojstrsko dovršenimi potezami, v katerih ni ničesar odveč in ničesar premalo. Pripoveduje o stoterih odtenkih ljubezni, o dvojini, a tudi o samosti, ki presega dvojino, in o (pri)bliževanju, v katerem je slutnja zlitja z vsem, kar je. O čudežni lepoti izbranih mimobežnosti govori zdaj z verzom, zdaj z molkom; zdaj z grafično potezo črnega tiska, ki z lego na papirju ponazarja vsebino, zdaj z belino strani; zdaj z bližanjem duš, zdaj teles in nato z razpiranjem kril proti nebu, ki se pne neskončno daleč in visoko. Vanj izginja s široko razpetimi krili, a hkrati ostaja v tesni bližini z bralcem. > MAJA ČREPINŠEK

VESNA LIPONIK

ROKO RAZJE

Škuc, zbirka Lambda,
2019, m. v., 83 str., 20 €

Pesniški prvenec Vesne Liponik je udarec naravnost v prepono. Hlastno izruvana poezija preseka kožo in seže globoko, naravnost do kosti, boleča, izgrebena, izkričana, izsopla v sunkih nelagodja. Prepojena je z

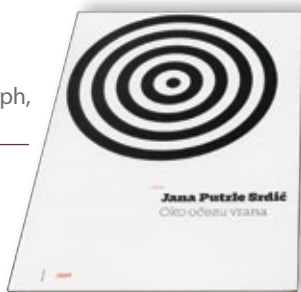
zemljo, globokimi koreninami, ki jih ne moreš izrjavati, s krvjo, z neizbežnostjo smrti, s težko zemljo, ki se ugreza. Besede so uporne, neupognjene, zdi se, kot da se trgajo z verige. Verzi ne popuščajo. Udarjajo s pogostimi premori, da zasekajo v tišino, črni v belino lista, močni in prepričljivi tudi v strastnem izbruhu ljubezenske poezije. A čeprav so razbiti na kose verzov, ki se zasajajo v drob, vabijo z brezkompromisno, drugačno lepoto resničnosti, ki se ne pusti zajeti v besede. Dovolj je, da v silovitih, visoko pršečih valovih butajo ob robove tistega, kar je mogoče ubesediti. Močan odmerek poezije. > MAJA ČREPINŠEK

JANA PUTRLE SRDIĆ

OKO OČESU VRANA

Center za slovensko književnost, zbirka Aleph,
2019, m. v., 83 str., 20 €, JAK

Zrela, osrediščena in zaokrožena poezija tenko prisluhne vsemu, kar biva in ne biva, čeprav šum sveta preglašaja posamezne zvoke. Iz bele snovi praznine vesolja / beline praznega računalniškega ekrana / lušči verze, ki se ne ozirajo na uveljavljene koncepte. Prinaša živo žareče oglje, da na ognjišču zaneti živ ogenj in osvetli potovanje po dolgih hodnikih na konec noči. Osvobaja volzaste, nemirne in zapletene misli. Zdaj obstane na obali samotnega jezera, opazujoč kojota, ki že čez hip izgineta v gozd, nato zvije enega še hripavemu glasu, ki jo zaprosi iz teme, zatem z odporom prese-da iz avtomobila v avto, ki jo vozi mimo slamov. Pulzirajoča poezija gradi močna nasprotja. Verzi so zdaj meditativni, intimni, nato oza-veščeni, vpeti v družbena trenja, vedno pa ustvarjeni z zavestjo, da so zgolj zvočno valovanje, ki se mora nekje srečati s svetlobo, da se dotaknejo bralca. > MAJA ČREPINŠEK

ANDREJ BRVAR

FUSNOTE

Beletrina, 2020, t. v., 132 str., 21 €

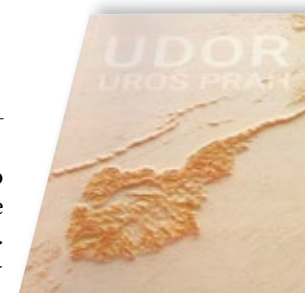
Brvarjeva pisana, nenavadna zbirka kratkih besedil, pesmi v prozi, včasih samo v enem stavku, drugič v dolgem, pomenljivem naštevanju slovenskih priimkov, hipnih globokih uvidov, trenutnih odzivov, svežih, presenetljivih vzporednic, aforizmov, premislekov, modrosti, pronicljivih vpogledov za kopreno vsakdanjega in tudi izjemnega, je razkošno branje za sladokusce. Fusnote, opombe pod črto na dnu strani, lahko razumemo kot pesniške fragmente k dogodkom, ki jih niza življenje, odluščene iz gmote fragmentarno razbitega vsakdana, včasih ob branju časopisnihotic in knjig, drugič ob sprehodu skozi mesto, tretjič v opazovanju narave, sebe in soljudi. Lahko pa jih razumemo tudi kot esence čuječega premisleka, ki se pobilisnejo ob koncu dneva. Mojstrsko ubesedene utrinke je mogoče brati po vrsti ali kar tako, po naključju, kot se odpira knjiga. Celota daje vtis intimnega branja, ki se dotakne duše, skorajda na skrivaj prebranih dnevniških zapiskov, nepričakovano odkritih dragocenih opomb s svinčnikom na robu strani knjige življenja. Priporočam! > MAJA ČREPINŠEK

UROŠ PRAH

UDOR

ŠKUC, 2020, m. v., 89 str., 20 €

Tretja pesniška zbirka Uroša Praha po *Čezse polzeči* (2012) in *Tišimi* (2016) je logično nadaljevanje njegovega opusa. Gre za popolnoma lastno pesniško besedo, ki se ne pusti ujeti v okvire oziroma jih zavestno zavrača, pa naj gre za tematsko ali slogovno plat. Pesmi brez naslovov se polne mešanja registrov (npr. visokega in pogovornega jezika), preskakovanja pojmov, besednih skovank (npr. grozgozd, krepkosten) in upesnjevanja, ki vleče neko novo linijo mimo verzne preskoka ali obrnjenega besednega reda. Ponovno je jasno, da je v samo bit Prahovega pesniškega jezika vpisana telesnost, pa naj gre za živalsko ali človeško, pogosta je tudi homoerotika. Naslovno udiranje pomeni erozijo besed in pomenov, a ne samo tega – gre tudi za udor smisla sveta, ki je iztiril, ki išče nove oprijemalne točke. > VERONIKA ŠOSTER

Z vsestranskim literarnim ustvarjalcem in prevajalcem Branetom Mozetičem bi se lahko pogovarjala o marsičem, a tokrat sva se odločila reflektirati predvsem njegovo uredniško delo (zbirki Lambda in Aleph) in vprašanje LGBT literature. Sogovornik se je organizaciji Škuc (v okviru katere izhaja zbirka Lambda) pridružil leta 1988, točneje sekciji Magnus (za geje), ko je bil vsaj literarno že *outrian* gej. Že leto kasneje je koordiniral različne projekte, med drugim LGBT revijo *Revolver* (1990–1997). Njegova vez z zbirko Aleph (ta obstaja vse od leta 1985, a je večkrat menjala domicil, ki ga v tem trenutku predstavlja Center za slovensko književnost) pa je še nekoliko daljša, saj je z njo začel sodelovati leta 1987, kmalu po svojem pariškem obdobju, ko so mu izdali zbirko *Zaklinjanja*.

»Ne nazadnje, morda bo le literatura ostala še slovenska, ko so že razprodali gospodarstvo ...«

Bukla: Tvoja peta pesniška zbirka *Zaklinjanja* je pomenila tudi sodelovanje z zbirko Aleph, katere urednik si. Kako se je začela ta zgodba?

Mozetič: Ne vem točno, koga pri Alephu sem navdušil za antologijo *Drobci stekla v ustih*, ki je gotovo nastajala kako leto in izšla v 1989. V uredništvu Alepha je bilo kar nekaj ljudi, a sam se še najbolj spominjam sodelovanja z Andrejem Blatnikom in Lelo B. Njatin – verjetno je bilo to po letu 1991, ko se je večina že razpršila po različnih službah. Aleph in Literatura sta ustanovila Sklad Vladimirja Bartola, ki naj bi se predvsem fokusiral na tujino. Mislim, da sem se najprej tu bolj aktiviral, ker sem imel nekaj izkušenj s tujino. Tako je leta 1994 v Marseillu izšla antologija šestih mlajših pesnikov, za njo pa še prozna. Toda že prej, leta 1992, je Sklad Vladimirja Bartola pridobil sredstva za pomoč tujim založnikom in s tem spodbudil ustanovitev Trubarjevega sklada, ki sta se mu pridružila še DSP in PEN. Mislim, da sem bil po 1993 vse bolj vpet tudi v delo zbirke Aleph, vsaj v praksi, če še ne v kolofo- nu. Nekako od 1996 pa sem ostal tako rekoč sam urednik zbirke. Zbirka, ki je nastala predvsem za izdajanje mlajše literature, se je z mano malo bolj odprla na tuje, zlasti v letih, ko sem dobil podporo iz programa EU Kultura, število naslovov je lahko doseglo tudi deset na leto, podpora ministrstva za kulturo je bila solidna, potem pa je v času JAK-a začela strmo padati, vse do dveh naslovov letno.

Bukla: Po drugi strani pa zbirka Lambda ni nastala skupaj s Škucem, temveč na tvojo, karsnejšo pobudo. Kako je ugledala svet?

Mozetič: Na Škucu je tedaj izhajala legendarna zbirka Studia Humanitatis (ki se je kasneje osamosvojila) pa tudi pred njo so tam občasno izhajale literarne knjige že s konca 70-ih let. Tedanjega urednika založništva Jožeta Vogrinca sem torej poprosil, ali bi lahko zagnal še eno zbirko, ki pa bi pokrivala le LGBT knjige. Tako je nastala Lambda, njena prva knjiga je izšla leta 1990: *Modra svetloba, homoerotična ljubezen v slovenski literaturi*. Ta antologija, ki sem jo uredil in pripravil s številnimi pomočnicami/-ki, je bila po eni strani moj odziv na zavrnitev Janka Kosa te teme za mojo diplomu in po drugi nadaljevanje antologijskega dela, ki sem ga izdal leto poprej v zbirki Aleph. *Modra svetloba* je izšla z državno podporo tako kot večina knjig v Lambdi. Zato so

prva leta predstavljala predvsem boj za to državno podporo, naslednje tri knjige so zato izšle šele 1993, potem je bilo število nestalno, ena do tri knjige na leto, dokler se ni število po 2000 neka- ko ustalilo. Večji zagon je imela zbirka med 2004 in 2014, ko sem večkrat prejel sredstva na razpisu EU Kultura. Tedaj je lahko izšlo tudi po deset naslovov letno, kar je bilo enostavno že preveč za pod- ali neplačanega urednika. Sedaj se številka giblje okoli petih naslovov letno. Ima pa Lambda seveda vsa ta leta močno oporo v LGBT aktivizmu in sami populaciji.

Bukla: Razvidno je, da so za tvoje delo pomembne mednarodne izkušnje. Se ti zdi, da je domače založništvo (dovolj) vpeto v mednarodno okolje? Kaj se je na tem področju spremenilo med tvojim delovanjem v književnem prostoru?

Mozetič: Sredi 80-ih so imele vse republike tedanje Jugoslavije pesniške bloke v osrednjih revijah v Franciji, sam sem se trudil dodati še slovenski blok – težava pa je bila v tem, da ni bilo prevodov. Vsaj glede Francije se tu ni spremenilo čisto nič, še vedno nimamo ustreznih prevodov slovenske poezije. Je pa drugače s prozo, ki se ob znatni podpori prebija na mednarodna področja. Morda je sprememba v tem, da je težišče s kvalitetne literature prešlo na prodajljivo literaturo, to pa so predvsem ne preveč zakomplicirani romani. Ta trend v veliki meri podpira tudi JAK.

Bukla: Se je vzporedno s temi spremembami spreminjalo tudi mesto LGBT literature ali kar vprašanj spola in spolnosti v našem prostoru?

Mozetič: Pri Lambdi je v vseh teh letih izšlo bistveno več LGBT naslovov kot pri vseh drugih založbah skupaj, se pa tudi druge založbe morda zato pogosteje odločajo za LGBT tematike. Pri tem raje izbirajo tuje uspešnice in še raje poudarjajo, da ne gre za LGBT tematike, temveč neke splošno človeške. Glede spolnosti bi rekel, da gre za zasuk v neokonservativizem in tradicionalizem. Vprašanja LGBT pravic pa so se seveda urejala predvsem pod pritiskom EU. Slovenski literarni prostor ima še vedno velike težave z LGBT temami, še vedno raje o njih ne bi govorili oziroma jih ne bi poudarjali, kaj šele raziskovali. Naj spomnim le na velik boj okoli Alme Karlin in na velike ovire pri Adi Škerl.

Bukla: Če privzamemo, da pri nekem klasičnem književnem programu upoštevaš zgolj

kvaliteto (kar seveda ne drži povsem), je pri LGBT literaturi prisoten še ta dejavnik te tematike. Kako poteka delo, pri katerem moraš upoštevati oboje?

Mozetič: Na izbor knjig za Lambdo vpliva poleg mojih afinitet še cel kup stvari, od predlogov sodelavk/-cev do možnosti podpore iz tujine. Izogibam pa se lahkotnejših in komercialnih knjig, ki prevladujejo pri sorodnih tujih založnikih. Ne ustvarjam si iluzij, da je slovenski trg odprt, nasprotno, LGBT teme mu sprožajo veliko nelagodje. Knjig, ki izidejo pri Lambdi, enostavno ne-LGBT populacija in kritika sploh ne vzameta v roke. Povsem nepomembno je, ali je neka knjiga v tujini uspešnica, celo klasika, dobitnica nagrad, žig LGBT založbe je tu največja ovira oziroma je to problem, ki ga ima bralstvo z njim. Manj je to opazno pri domačih avtoricah/-jih, čeprav je dovolj prisotno, da se lahko razbere v vsaki še tako naklonjeni kritiki. Do neke mere je povedno tudi to, da so gejevski avtorji ves čas ali večinoma na tujem in da so dosti bolj pripoznane lezbične teme. To naj bi kazalo na družbeno odprtost, kaže pa prej na potrjevanje heteronormativnega sveta, ki za svoje potrebe že vključuje lezbične podobe (resda posredno predvsem v smislu dražljivosti), medtem ko so gejevске izvržene iz užitka ali celo umazane.

Bukla: Če se osredotočiva na Aleph. Tu prednjači izvirno leposlovje, torej imamo opravka z nekim drugim načinom selekcije. Kakšen je ta? Kakšno vlogo igra zbirka v našem prostoru? Ocenjuješ, da pokrije neki nabor literarnega ustvarjanja, ki je pogosto »pod radarjem«?

Mozetič: Aleph je nastal kot nekakšna zadruga, ali morda kooperativa. In še vedno je tako, da so avtorji prisiljeni ali pripuščeni, da aktivneje sodelujejo pri izvedbi svoje knjige. Vsekakor je nastal kot založniški prostor za domačo mlajšo produkcijo in temu skušam slediti. V »bogatejšem« obdobju sem dodal še pokrivanje prevodnih lis, predvsem s področja poezije – no, tudi domače knjige so večinoma pesniške. Prejemam precej rokopisov, selekcija pa je seveda subjektivna. V vsakem primeru je moje delo urednika skrajno nevhvaležno. Najprej avtoricam/-jem težim, naj vendar oddajo tekst, kar se vleče vse do konca leta, potem sem bedak, ker si upam pripominjati na njihove genialne izdelke, nato nesposobnež,

Brane Mozetič

ker ne stiskam knjige v treh dneh, da ne omenjam popolne neprofesionalnosti, ko knjiga ni briljantno ocenjena, nagrajevana, prodajana itd. V vsakem primeru pa se menda redim na račun slovenske poezije ...

Bukla: Dotaknil si se vprašanja urednikovanja posameznih naslovov. Se je v tem smislu v letih tvojega urednikovanja to zelo spremenilo? Je kaj prostora za poglobljeno branje vsake knjige, ki gre čez uredniško sito vedno manj?

Mozetič: Ker ne izdam veliko knjig, imam še vedno dovolj časa za vsako. Res pa je, da se je verjetno moj način dela spremenil, a predvsem zato, ker sem pač toliko starejši. In ker od tega dela nimam kaj prida prihodka, moram imeti vsaj neko veselje z vsako knjigo. Drugo vprašanje je, koliko avtorice/-ji sploh upoštevajo moje pripombe. Znano je tudi, da se precej nerad fizično dobivam z njimi, sploh ob prvencih, ker ne želim, da bi fizični stik s svojimi plusi in minusi vplival na moje odločitve glede literature. Pa tudi sicer se precej izogibam ljudi ...

Bukla: Če pogledava še malo »v prihodnost«. Se v eni ali drugi zbirki obetajo v kratkem kakšni idejni ali estetski premiki? In še širše: o čem bi bilo v kontekstu slovenske literature smotrno razmišljati za naprej? Bliža se denimo Frankfurtški knjižni sejem 2022 ...

Mozetič: Obe zbirki sta butične narave, zato v glavnem odvisni od podpor, prodaja prinese zelo malo. Zato o usodi Alepha ne morem nič reči, ker ga JAK že nekaj let načrtno zapostavlja, za letos pa so rezultati razpisa zadržani. Lambda sem kot otrok socializma ustanovil v smislu rekla »Knjiga je orožje«, torej za vzpostavljanje in jačanje LGBT identitete. Za to nalogo se mi zdi vedno potrebna in zato tudi veliko starih naslovov brezplačno razdelim med populacijo (kakih 800 vsako leto). V letošnjem letu se skoraj simbolno vračam k svojim začetkom. Med drugim bo izšel četrti del Foucaultove *Zgodovine seksualnosti*, tokrat ne v mojem prevodu.

In knjiga Matjaža Lunačka o Rimbaudu, z nekaj novimi pesniškimi prevodi. Knjižni sejmi so v glavnem prostor kapitala, tam robna literatura težko najde mesto. Poezija, ki sem ji bolj zavezan, se širi preko pesniških festivalov in teh je po svetu zelo veliko. Snovalci slovenske predstavitve v Frankfurtu gotovo ne bodo tako revolucionarni, da bi si nas kdo zapomnil. Praški sejem je še leta hvalil in postavljaj za zgled slovensko predstavitev, ki sem jo tam koordiniral leta 2005 – enostavno, ker je bila drugačna.

Bukla: Kako pa gledaš na področje knjige danes in na krizo založništva?

Mozetič: Kot povsod so se tudi tu razmahnilo čudni posli, ki jim gredo na roko državni organi. Ogromno bi bilo treba spremeniti. Recimo JAK bi pozval, naj se vede bolj ekološko. Vsem, ki ovijajo svoje knjige in revije v plastiko, naj zmanjšajo subvencije za deset odstotkov. Omejijo naj letanja v tujino na avtorje in nujne poti, ne pa da so jih razširili na samozvane agente in vse mogoče, ki se lahko vse dogovorijo po pošti. Red bi bilo treba vzpostaviti v javnih knjižnicah, naj kupujejo šund s svojim denarjem, ne z državnim ali občinskim. S svojim naj tudi financirajo predstavitve tega šunda in kiča. Predsednik države bi lahko promoviral knjige, ne pa svojo rjavo kožo. Veliko je malih stvari, za katere niti ni potreben poseben denar in ki bi lahko izboljšale položaj knjige. Razumem, da je poneumljanje ljudi za oblast vabljivo, toda dolgoročno to vodi v propad. Ne nazadnje, morda bo le literatura ostala še slovenska, ko so že razprodali gospodarstvo ...

Bukla: Kakšna je med vsem tem pot tvojega lastnega ustvarjanja?

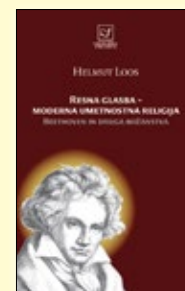
Mozetič: Poleg tega, da prevajam par Rimbaudovih pesmi, se spet usmerjam k mlajšim – v zablodi, da je vsaj na njih še upanje. Pred izidom je otroška slikanica o Ahilu in Patroklu, o zamolčanju, da sta bila ljubimca ..., kar je vedel zapisati celo Hölderlin. Hkrati pa za knjigo za mlade zbiram več LGBT zgodb iz svetovne zgodovine.

Thorstein Veblen
**TEORIJA
BREZDELNEGA
RAZREDA**
228 str., 19,90 €

Rudi Rizman
**DRUŽBA IN
POLITIKA V ČASU
RETROTOPIJE**
360 str., 29,90 €

Helmut Loos
**RESNA GLASBA -
MODERNA
UMETNOSTNA
RELIGIJA**
148 str., 15 €

Ljubljana je decembra 2015 prejela naziv Unescovo mesto literature. V primerjavi z drugimi pridobljenimi nazivi, ki so začasne narave, je ta stalen, kar pomeni, da je skupaj z njim prišla tudi zaveza Ljubljane k trajni podpori in razvoju področja literature.

Po drugi strani pa so lahko značke in bleščeči nazivi le prazne oznake, zato je prvo vprašanje, ki se pojavi ob misli na naziv, vsebinske narave – kaj dela literarno Ljubljano izjemno, drugačno in jo postavlja ob bok drugim velikim mestom literature?

Zanimajo nas razmisleki in osebni pogledi na mesto literature, po možnosti izhajajoči iz osebnega doživljanja, a tako, da presegajo zgolj intimne mitologije in osebni stik s knjigo prenesejo na mestno raven. S tem oblikujemo celoto, sestavljeno iz posameznih koščkov v zgodovinskem mozai-ku literarne Ljubljane.

Tokrat predstavljamo prispevek Ane Svetel (1990), pesnice, pisateljice in kulturne antropologinje. Izdala je pesniško zbirko *Lepo in prav* (2015), ki je bila nominirana za najboljši prvenec in ponatisnjena, ter kratkoprozno zbirko *Dobra družba* (2019), ki jo tematsko uokvirjajo prevozi. Redno objavlja v osrednjih literarnih in kulturnih revijah, na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je zaposlena kot mlada raziskovalka, pa pripravlja doktorat.

LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...

PIŠE: ANA SVETEL

»SAMO ŠE ENKRAT, POTEM PA DOLGO, DOLGO NE.«

Foto: Matije Bajželj

Ana Svetel

Ko sem dobila povabilo za pisanje o mestu literature, sem najprej pomislila: nič lažjega. Mesta so literarno tako hvaležna, pojavnosti v njih razraščene kot bujen vrt, esej o Ljubljani bom spisala, kot bi mignil. Sprva sem hotela pisati o Kovačičevi Ljubljani, ki je dokončno zaznamovala način, kako vidim grad in nekatere mestne ulice. Pa o prijaznem levu, ki nas gleda izpod strehe nasproti Plečnikove Vzajemne, pa o nočnem nebu in kamniških hribih, daljnih, a vseeno vidnih prisotnostih mesta. Hkrati sem ves čas mislila o človeku, ki na Prešercu ali pred Magistratom ob zimskih večerih igra violino, pa o stanovanjih, ki so zame in za moje vrstnike skoraj nedosegljiv luksuz, želela sem pisati o tem, da Ljubljana vendarle želi svoje prebivalce vase tudi naseljevati, ne pa jim zgolj pobirati parkirnino, da mesto potrebuje meščane, ki ga hkrati uživajo in vi- hajo nos nad njim. A besedilo, ki je nastajalo iz teh impulzov, je ostalo presplošno, in bolj ko sem razmišljala o Ljubljani, bolj sem

videvala le površino – srčkano središče, malo manj srčkano obrobje, prozoren trud, da bi naše mesto izpadlo urbano in evropsko. Ljubljana se mi je vse bolj zdela kot tesnobna najstnica, ki si neskončno želi ugajati. Po drugi strani pa bi bili moji intimni spominski prebliski mesta preveč specifični. Kako je na primer Peter med garažami demonstriral pospešek svojega Tomos mopeda in se zvrnil po tleh, mi na balkonu pa v smeh. Ali kako rada grem na pico v Trappo. Paradoksalno, a tudi nizanje osebnih anekdot bi v kontekstu mesta postalo presplošno. Ali torej Ljubljane ne znam uzreti v njeni srednji legi, nekje na pol poti med makro in mikro glediščem? Nekje na pol poti med tema univerzalnima nivojema mora biti zlata, literarna sredina (ko jo najdem, bo prežarčila tudi oba pola in pisala bom lahko o vsem, o Petrovem mopedu in o stanovanjski problematiki).

Takole sem razmišljala in komaj opazila, da precej hitreje od mojih poskusov mišljenja v mesto prihaja virus, ki se kot kakšna smešna namizna dekoracija vrtil med večernim Dnevnikom, da ljudje po novem kopičijo vece papir in kvas in da smo se, kakor se je izrazil moj cimer, končno znašli sredi zgodovine. Prvi nelagodni znanilci prihajajočih sprememb so bili zame odpadli dogodki na Fabuli; torej ne dogodki, temveč nepričakovane praznine. Odpovedovanje, ugašanje, zapiranje – prav odsotnost je bila tisto, kar me je skrbelo. Nisem razmišljala o tem, kar prihaja, temveč o tem, kar ne. Da se nekaj vsaj začasno korenito spreminja, sem najbolj fizično občutila na šestem koncertu Modrega abonmaja ob vstopu v skora-raj prazno Gallusovo dvorano (mimogrede, koncert je bil domala vizionarsko poimenovan *Nebeško življenje*). Vsi smrkajoči in pokašljujoči, ki sicer tako radi polnijo dvorane, so očitno ostali doma. Tišina in kolektivna zbranost sta bili gosti kot smola, mogočno zvočno telo orkestra je igralo za pešico, a glasbeniki, se je zdelo, zares muzicirajo za nas, poslušalce, Nika Gorič pa je z minuciozno natančnostjo interpretirala najprej

Berga in nato še Mahlerja (čigar simfonije so itak pravšnja glasba za začasen konec sveta). Ko sem jo po koncertu mahala čez čudno izpraznjeno preddverje Cankarjevega doma, me je spreletelo, da koncerti ob skorašnjem koncu sveta, če so tako izvrstno izvedeni, sploh niso slabi. Tudi prazne vrste in zaprta usta sivih sedežev imajo svoj estetski naboj, sem razmišljala, naivno misleč, da bo odslej pač tako. Razredčeno, z omejenim obiskom. A da bo. Kot zmeraj, saj zmeraj je. Če družbeno stvarnost merim z dobo svojega življenja, namreč ni nič čudnega, da si odpovedi vsega kulturnega dogajanja nisem mogla zares predstavljati. Koncerti, gledališča, kino, literarni večeri so del mestnega tkiva, ki bo v taki ali drugačni obliki vedno živo. Ali pa bodo, sem bila prepričana, zagotovo najprej zaprli trgovske centre, komaj zatem knjižnice.

Seveda je kaj kmalu postalo jasno, da je tisto, kar prihaja, zapiranje in ne omejevanje. Zato sem z neko otroško cepetavostjo želela v kinu pogledati *Jadralko* in na vztrajno fantovo prigovarjanje ponavljala le: »Samo še enkrat greva v Kinodvor, potem pa dolgo, dolgo ne.« Z nekakšnim apokaliptičnim patosom sem želela še enkrat okusiti tisto zamenljivo, predvidljivo vsakdanjost, ki je bila dotlej do dna potopljena v samoumevnost. Ko sem naslednje jutro hitela v knjižnico po *Dekameronu*, so bile knjižnice po Ljubljani že zaprte. Tisto popoldne sem v pisarni v torbo mrzlično metala študijske knjige in članke za naslednje tedne ali mesece in prvič letos jedla doma. Razglašena je bila epidemija in jaz sem iskala, kje se prižge štedilnik, da skuham repo. Mesto je zakrknilo kot jajce. Teden, preden se je Ljubljana začasno olupila do nerazpoznavnosti, je bil zame tudi teden, ki mi je pokazal, da je živa ustvarjalnost, ta in ona dvorana, ta ali ona debata, ta in oni večer, tista zlata sredina med *jaz* in *mi*, ki sem jo v času samoumevnosti tako iskala; da je živa ustvarjalnost tisto, kar utripa v vsakem mestu, a v vsakem mestu utripa malo drugače.

OLIVIER GUEZ

IZGINOTJE JOSEFA MENGELEJA

prevod: Saša Jerele

Mladinska knjiga, zbirka Roman, 2020, t. v., 245 str., 29,99 €

Olivier Guez

Francozi so mojstri literariziranih zgodovinskih romanov, v katerih s pomočjo dostopnih virov poustvarijo življenjepise razvpitih likov iz preteklosti. Takšen je bil denimo izjemen roman Laurenta Bineta *HHhH*, v katerem je avtor obdelal »češkega klavca« Reinharda Heydricha. Navdahnjen tudi s tem romanom se je francoski pisatelj Olivier

Guez (1974) lotil še enega od najbolj zlih esesovskih zločincev, in sicer »angela smrti«, Josefa Mengeleja, zloglasnega in neizmerno krutega zdravnika, ki je v nemških koncentracijskih taboriščih na ljudeh izvajal nedoumljive poskuse. Guez se je osredinil na Mengelejevo povojno obdobje in na njegovo življenje v Južni Ameriki, kamor je pobegnil, s pomočjo na novo odkrite dokumentacije pa rekonstruira njegovo tedanje življenje, polno skrivanja in strahu, med katerim se je spremenil v karikaturu samega sebe. Mediji so ga sicer povzdignili v mitskega zločinca in pogosto poročali o tem, kako se je Mengeleju vedno znova uspelo spretno izmakniti roki pravice, medtem pa je ta bedno bival v revnem predmestju brazilskega velenesta. Dokumentirano! > SAMO RUGELJ

ANDREI MAKINE

OTOČJE DRUGAČNEGA ŽIVLJENJA

prevod: Nadja Dobnik

KD Hiša poezije, zbirka Ginko, 2020, m. v., 212 str., 23 €

Andrei Makine

Rusko-francoski pisatelj Andrei Makine (1957) se je mednarodno prebil s precizno izpisanimi leposlovnimi biografskimi otroškimi spomini v *Francoskem testamentu*, ki so bili nekajkrat pri nas tudi v programu za maturitetno branje. Od takrat je bilo v slovenščino prevedenih še kar nekaj njegovih del, od romanov

do kratkih zgodb, nazadnje *Knjiga kratkih večnih ljubezni*, ki je v zbirki Ginko izšla lani. *Otočje drugačnega življenja* je njegov zadnji roman iz leta 2016, v njem pa Makine skozi strukturo zgodbe v zgodbi tematizira povojni ruski čas. Pripovedovalec namreč po svojem prihodu v Tugur, svet tajge na ruskem daljnem vzhodu, v gozdu naleti na Pavla Garceva, ki mu pove svojo zgodbo, ko je bil v začetku petdesetih let prejšnjega stoletja na vojaških vajah, s katerimi se Rusija pripravlja (tudi) na morebitno tretjo svetovno vojno, iz bližnjega taborišča v Sibiriji pa je takrat pobegnil oboroženi kaznjenc. Čeprav opremljeni z malo informacijami, se je enota, v kateri je bil Garcev, odpravila za njim, vendar pa se je ubežnik v tajgi pokazal za spretnejšega, kot so si predstavljali, kar je vodilo v nove prigode. Roman o življenju v skoraj pozabljenih krajih na koncu sveta v polpretekli ruski zgodovini. > SAMO RUGELJ

MARKUS ZUSAK

FANT, KI JE POSTAL MOST

prevod: Maja Ropret

Sanje, 2020, m. v., 499 str., 19,95 €, JAK

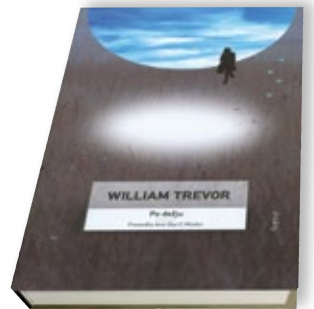
Markus Zusak je avstralski pisatelj, ki je po svetu zaslovel z zares očarljivo knjigo o mladi deklici z naslovom *Kradljivka knjig* (izvirno izdana leta 2005), ki smo jo v prevodu dobili šele leta 2010. V času karantene pa smo na televiziji imeli možnost ogleda filmske adaptacije z istoimenskim naslovom (prvič predvajane leta 2013). Zanimivo je, da »kradljivka« ni avtorjev prvenec, je pa prva doživela mednarodni uspeh in mu prinesla mnoge odmevne nagrade. Njegov roman *Odposlanec* smo dobili leta 2019, nastal pa je skoraj dve desetletji poprej. Čeprav prva knjiga slovi po vojni tematiki, pa se prav tako kot *Odposlanec* ukvarja z medosebnimi odnosi, ljubeznijo, prijateljstvom, odrasčanjem, soočanjem s težavami in izgubo bližnjih. Teh tematik ne manjka niti v najnovejši Zusakovi knjigi *Fant, ki je postal most*. Nova zgodba, ki jo je zvesto bralstvo čakalo okroglih deset let, navduši s številnimi skrivnostnimi ključi, poimenovanji in zapleti. Retrospektivno se skozi zgodbo petih fantov vračamo k osrednjemu dogajanju, ki je močno zaznamovalo njihovo življenje, o katerem nam pripovedujejo sami. In ko že mislimo, da smo razkrili eno nit, se nam iz klobčiča zgodbe izvije nova. Avtor tako mojstrsko zakrije pomembne sledi v predmete in osebe, da se bralec počuti kot detektiv, ki se do konca zgodbe prebija do življenjske resnice njih vseh. Vsaka oseba nosi presunljivo težo celote, in če bi katerokoli izpustili, bi pripoved razpadla. Vse dvomljivce, ki se s težavo prebijajo čez prve strani, prijazno pozivam, da se potrudijo do konca, saj je več kot vredno. Ne skrbite, tudi vsa tista »čudna« poimenovanja (oče, ki ga kličejo Morilec, in drugi) so v nadaljevanju skrbno pojasnjena. Če ste dvomili, ali lahko *Fant* preseže *Kradljivko*, je odgovor ne, res je ne more, vendar ta nova knjiga živi svoje bogato življenje povsem zase, saj jo je Zusak spisal v večšem pripovedovalskem slogu. > URŠKA BRAČKO

WILLIAM TREVOR

PO DEŽJU

prevod: Ana Barič Moder

LUD Literatura, 2020, m. v., 215 str., 25 €, JAK

Prvi prevod večkrat nagrajenega uglednega irskega pisatelja smo dobili leta 2015 z romanom *Lucy Gault*. Avtor, ki je umrl pred štirimi leti, je za seboj pustil obsežen opus, v katerem je nastalo okoli dvajset kratkoproznih zbirk in nič manj tudi romanov. Njegov drugi prevod v slovenščino izpod rok prevajalke Ane Barič Moder je izšel pred kratkim – tokrat kratke zgodbe, po katerih je Trevor še posebej znan, večkrat so ga primerjali celo s Čehovom in Joyceom. V njem najdemo dvanajst zgodb, posvečenih obrobni in osamljenim posameznikom (na primer slepi pianist, ženska v mučnem zakonu in otroka ločencev, ki z igro ponazarjata starševsko obnašanje), ki so postavljene večinoma na irsko podeželje. Že sam naslov zbirke nam postreže s tesnobnim razpoloženjem, ki se ga ne moremo otresti pri prav nobeni zgodbi. To je mojstrstvo pisatelja, da z umirjenim in natančnim slogom opiše melanholična razpoloženja ljudi in njihove odnose, v katerih spoznajo svoje probleme in na koncu vidijo tudi njihovo razrešitev, kar lahko primerjamo z znanim drugim delom pregovora, ki sledi naslovu zbirke ... *vedno posije sonce*, pa čeprav niso vsi zaključki srečni. Ne glede na vzdušje pa nas pri branju nekaj žene naprej, mogoče lastna zmožnost uvideti njihove zmote in potlačiti lastne. > URŠKA BRAČKO

JANA VAGNER

PANDEMIJA

prevod: Ana Monika Habjan
Mladinska knjiga, zbirka Žepnice,
2020, m. v., 400 str., 15,99 €

Založba Mladinska knjiga je nekajkrat prestavila izid tega romana, kot da bi kdo v uredništvu vizionarsko slutil, da bo letos spomladi nastopil pravi čas za njegov izid. Gre za ruski roman iz leta 2011 (izšel je istega leta, kot je na spored prišel ameriški film *Kužna nevarnost*, ki tudi tematizira smrtonosni virus), ki je potlej doživel tudi televizijsko priredbo, zgodbo o nevarnem virusu, ki se bliskovito širi, pa pripoveduje 36-letna Anja, ki s svojim možem in sinom živi v Moskvi, ki je v vse strožji karanteni (poleg tega, kar smo doživeli, ne delajo tudi mobilni telefoni in spletno omrežje, na ulicah je vojska itn.). Ker je življenje vse bolj neznosno, se – malce nenavadna družina – odločijo, da se bodo umaknili v samotno kočjo ob jezeru ob finski meji, relativno kratko potovanje pa se spremeni v odisejado, polno nepričakovanih pripetljajev. Prepričljiva karakterizacija likov in izris pandemične distopije in roman ceste, ki se zlahka kosa z zahodnimi primerki tega žanra, je več kot pravo branje za današnji čas! > SAMO RUGELJ

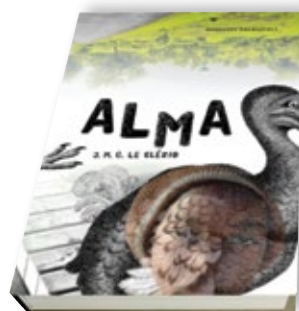

PETER HANDKE

ŽALOST ONKRAJ SANJ

prevod: Amalija Maček
Beletrina, 2020, t. v., 93 str., 21 €

Nov prevod enega zgodnejših in krajših del lanskega kontroverznega prejemnika Nobelove nagrade za literaturo Petra Handkeja (1942), Slovenca po materi in dedu, na biografsko leposlovni način tematizira avtorjeve spomine na mladost in svojo mater v mesecih po njenem samomoru v začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Glede na to, da je Handke dobil najvišjo literarno nagrado, je ta pretanjeno izpisana izpoved in pripoved o materi ter slovenskem melosu, ki ga je (tudi) sama posebljala, dandanes za nas še bolj aktualna kot ob nastanku prvega prevoda (ki ga je leta 1977 po angleškem prevodu povzela Stanka Rendla), predvojni čas in tedanje (slovensko) življenje pa ob branju Handkejeve realistično pisane stvarne novele dobita prav posebno atmosfero. *Žalost onkraj sanj* je delo, ki vas dodobra popelje v Handkejeve korenine; te so pomembno vplivale na njegov duhovni in literarni razvoj. > SAMO RUGELJ

J. M. G. LE CLÉZIO

ALMA

prevod: Mojca Medvedšek
Didakta, 2019, t. v., 318 str., 27,90 €

J. M. G. Le Clézio (1940) je francoski pisatelj, ki je leta 2008 za svoje literarno ustvarjanje prejel tudi Nobelovo nagrado, pri nas pa ga že poznamo po romanih, kot so *Vesoljni potop*,

Afričan in *Napev o lakoti*, ki je pri založbi Didakta izšel pred desetimi leti. Pri Didakti so se odločili, da izdajo še njegov najnovejši roman *Alma* iz leta 2017. Z njim nas Le Clézio odpelje na Mavricij, kjer je preživel kar nekaj časa, za osrednji lik pa v knjigi postavi Jérémija Falsna, potomca nekaj pomembne (kolonialne) družine s tega otoka, ki na otok pride, da bi raziskal življenje izumrlega ptiča dodoja (ki so ga v resnici našli samo tu), obenem pa na Mavriciju pokukal tudi v srce postkolonialne teme. Jérémija bolj od raziskovanja preteklosti dodoja prevzame tamkajšnje življenje in magično ozračje, ki preveva Mavricij, skupaj s čutnim dekletom Krystal, ljubico starejših zahodnjaških moških, ki jo skoraj obsedeno začne opazovati in zasledovati, tudi po tem, ko dekle pristane v zaporu. Nenavaden in jezikovno izbrušen roman o posledicah evropskega kolonializma na črnem kontinentu. > SAMO RUGELJ

JOSEPH ANDRAS

RANE NAŠIH BRATOV

prevod: Jasmina Žgank
Sophia, zbirka Previharimo viharje,
2020, m. v., 125 str., 15 €, JAK

Francoski pisatelj Joseph Andras (1984) je za kratki roman *Rane naših bratov* leta 2016 prejel prestižno Goncourtovo nagrado za najboljši

prvenec, vendar jo je zavrnil, saj z njo ni hotel prispevati k »instrumentalizaciji tematike«, ki je v osrčju tega literarnega dela. Gre namreč za nekakšen biografski roman, njegov resnični protagonist je francoski Alžirec Fernand Iveton (1926–1957), ki se je dejavno vključil v alžirski osvobodilni boj, potem pa bil edini Francoz, ki ga je država obsodila na smrt in usmrtila z giljotino, to pa zato, ker je podstavil (sicer neškodljivo) bombo. Pisatelj nas že na začetku vrže v filigransko izpisano dogajanje, ko gre Iveton podstaviti razstrelivo, in teče vse do njegove usmrtnice nekaj mesecev kasneje. Vmes se preplete še druga pripovedna nit zgodbe, ki nas potegne v preteklost, ko je spoznal bodočo ženo Héléne, zaključni pa se z njenim spremljanjem sojenja. Knjiga je imela v Franciji močan družbeni odziv, saj je s svojo tematiko in resnično usodo glavnega lika zbudila nelagodje pri tamkajšnjem vladajočem razredu. > SAMO RUGELJ

DUŠAN MITANA

PASJI DNEVI

prevod: Diana Pungeršič
LUD Literatura, zbirka Stopinje, 2020, m. v., 226 str., 25 €, JAK

Zbirka kratkih zgodb, prvenec Dušana Mitane, kulturnega slovaškega pisatelja (1946–2019), je prvič izšla leta 1970 in nemudoma razburkala kulturni tolmun z vsebino in formo pa tudi z avtorjevo odločno brezkompromisno, samosvojo, uporniško osebnostjo. Zgodbe, ki jim je skupno zadušno, zatoхло in zloslutno vzdušje, bralca nemudoma sunejo naravnost v pleksus. Tesnobno vzdušje se stopnjuje, zgodbe brez zavor drviyo navzdol, v temo, blato, smrad, razkroj, nasilje, norost, ne da bi bralec mogel dodobra razvozlati temnino senc ozadja dogajanja, ki zaide, se odklopi od znanega, vsakdanjega,

razložljivega in gre nato še dlje, v neracionalnost in absurd. Odprti ostajajo konci zgodb, osebnosti literarnih likov, njihovih motivov in celo premislek, kaj se je v zgodbi pravzaprav zgodilo. Če se je sploh kaj zgodilo. Nesporen ostaja zgolj močan in vznemirljiv poskus nečesa večjega v formi kratke zgodbe, zaradi katerega bi jo želeli prebrati znova. Mitana pač še zdaleč ni bil zgolj avtor svojega časa in prostora. Zbirko zgodb zaključuje poglobljena spremna beseda Diane Pungeršič, ki avtorja upravičeno imenuje »mystificator magnus«. Branje za sladokusce! > MAJA ČREPINŠEK

MILJENKO JERGOVIĆ

RODBINA

prevod: Aleksandra Rekar

Sanje, zbirka Sanje,

2020, m. v., 935 str., 24 €, JAK

Miljenko Jergović

Čas osamitve je obenem tudi čas, ko v roke lahko primemo drugačno in morda tudi debelejšo knjigo. Ena od takih je gotovo *Rodbina*, ki jo je napisal morda najbolj znani bosansko-hrvaški pisatelj Miljenko Jergović (rojen leta 1966, rojstni dan ima ravn

o na nekdanji dan mladosti). Prav

spomnim se, ko sem njegov mega roman z izvirnim naslovom *Rod* leta 2013 zagledal v hrvaških knjigarnah, vendar se mi je takrat zdel preobsežen, da bi ga prijel v roke. Popolnoma nekaj drugega pa je to zdaj, ko ga imamo na voljo v tekočem prevodu Aleksandre Rekar. Jergović nas kot rojeni pripovedovalec zgodb popelje na literarno pot po epsko izpisani večgeneracijski lastni družinski kroniki, ki se vije skozi različne države, jezike, ljudi, vere in običaje, s čimer nam izriše nepozabno fresko življenja na območju bivše Jugoslavije, ki jo potegne vse do današnjega časa. Veliki roman – Jergovića imajo za Andrića našega časa – pripoveduje o letih, ki se nam zaradi današnje resničnosti zdijo vse bolj odmaknjeni v mistično preteklost. > SAMO RUGELJ

CHRISTOPH RANSMAYR

ATLAS RAHLOČUTNEGA MOŠKEGA

prevod: Štefan Vevar

Beletrina, zbirka Beletrina,

2020, t. v., 416 str., 27 €, JAK

Christoph Ransmayr

Avstrijskega pisatelja Christoph Ransmayrja (1954) v slovenščini že kar dobro poznamo po romanih *Poslednji svet*, *Leteča gora*, *Cox ali Tok časa* in *Grozote teme in ledu*, po temah, ki jih izbira in v katerih virtuožno kombinira zgodovino, kruto naravo ter mojstrsko pripovedovanje, pa gre za meni trenutno najljubšega avstrijskega avtorja, ki me tako po

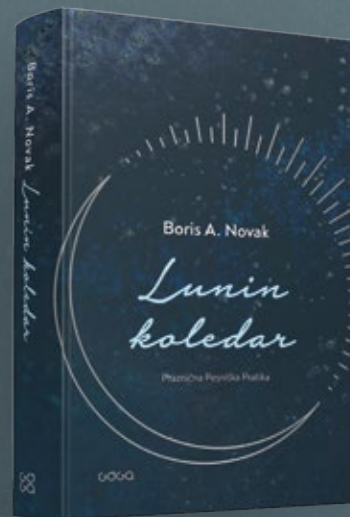
videzu kot po ustvarjanju spominja na nemškega režiserja Wernerja Herzoga. Najnovejši prevod njegovega romana *Atlas rahločutnega moškega*, ki je izvirno izšel leta 2012, je nenavadno, vendar pa tolikanj bolj zanimivo delo, še posebej zato, ker ga lahko berete po delih, po zgodbo na dan, ki pa je – vsaka posebej – izpisana s svetovljansko pazljivostjo in posluhom za detajl in dramaturgijo. Ransmayr nas v tem svojem pripovednem atlasu, ki vsebuje sedemdeset epizod (vse, tako ali drugače, v prvem stavku vsebujejo besedi »videl sem«), popelje po vsem svetu in nas seznanja z nenavadnimi dejstvi ali liki ter njihovimi prizadevanji, od golfista, ki si zada cilj, da bo s severnega tečaja sprožil osemnajst žogic na vse strani Zemlje, seveda proti jugu, prek Čeha Bohumírja Pavlika, ki obnavlja zid okoli pokopališča, na katerem je svoj mir skozi stoletja našlo več kot enajst tisoč ljudi, do ostrizenega starca na samotni plaži v Braziliji, ki tam vpije molitve in zaklinjanja v majhen peščen grič ob svojih nogah, ob tem pa, kakor pripominja avtor v uvodu h knjigi, je to atlas samo o ljudeh, ki jih je srečal, in krajih, ki jih je prepotoval ali pa v njih tudi živel. Izjemno! > SAMO RUGELJ

BORIS A. NOVAK LUNIN KOLEDAR

Praznična Pesniška Pratika

Pesem za vsak dan v letu, ker pa je leto vedno prekratko, je pesnik dodal še nekaj mesecev, kak teden ima osem ali več dni ... vsak dan nosi s sabo spomine in upanje, je rojstni dan, obletnica smrti, praznik. V zbirki beremo pesmi posvečene pisateljem, igralcem, lutkarjem, filozofom, aktivistom ... in tako je Lunin koledar tudi majhna enciklopedija slovenskega duha.

Trda vezava, 522 strani,
cena: 29,90 €

KOZMA AHAČIČ KOZMOLOGIJA

Zbirka igrivih esejev, ki se sprehajajo od popa do klasike, od jezikoslovja do vzgoje otrok, izpod peresa Kozme Ahačiča, ki je leta 2017 postal Delova osebnost leta z obrazložitvijo, da je »jezikoslovec, ki iz slovenščine dela zaveznika.«

Trda vezava, 200 strani,
cena: 24,90 €

AHMED BURIĆ TI JE SMEŠNO, DA MI JE IME DONALD?

Prevedla Lili Potpara

Vabljeni ste na vožnjo z Ahmedom Burićem in zgovornim taksistom Donaldom. Veteran vojne za Sarajevo, Donald Meerbach, v sočnem monologu preskakuje iz anekdote v anekdoti, prek min, snajperjev, do pariške bolnice. Donald pripoveduje tudi o srečnejšem povojnem času, ko si ustvari družino, donosno podjetje in vse bolj ugotavlja, da živi v mestu, ki pravzaprav ni več njegovo.

Trda vezava, 147 strani,
cena: 19,90 €

Naročila na: www.goga.si; tel.: 07 393 08 11

GOGA

www.goga.si

JAK
JAVNA
AGENCIJA ZA
KNJIGO RS

Sofinancira program
Evropske unije
Ustvarjalna Evropa

AHMED BURIĆ

TI JE SMEŠNO, DA MI JE IME DONALD?

prevod: Lili Potpara

Goga, zbirka Goga, 2020, t. v., 146 str., 19,90 €

Ahmed Burić

Ko sem poleti 2019 na novomeških dnevih v živo poslušal nastop Ahmeda Burića, sarajevskega pesnika, pisatelja, novinarja, glasbenika, scenarista in enega od bolj pronicljivih družbenopolitičnih kritikov na področju nekdanje skupne države, še nisem vedel, da sem z ritmom njegovega pripovedovanja vstopil neposredno v njegov roman *Ti je smešno, da mi je ime Donald?*, ki je izvirno izšel leta 2017. V njem je glavni junak prvoosebni pripovedovalec Donald Meerbach, rojeni Sarajevčan z dedom Nemcem, ki je tu ostal po drugi svetovni vojni in po katerem je vnuk tudi dobil ime in priimek. Donald je prototip sodobnega Sarajevčana, taksist, ki je preživel vojno, tranzicijski podjetnik, ki si je v povojnem srenejšem času ustvaril podjetje in družino, neutrudni pripovedovalec, ki nam v sočni bosanščini (spretno prevedeni v slovenščino – Lili Potpara je ohranila ravnotežje med izvirnikom in prevodom) postreže z neskončnim nizom prigod, ugotovitev, zgodb in globljih resnic o človekovi naravi in njenem delovanju v izrednih vojnih ter povojnih razmerah. Roman, ki ga lahko po pandemiji bremo z drugačno senzibilnostjo. > SAMO RUGELJ

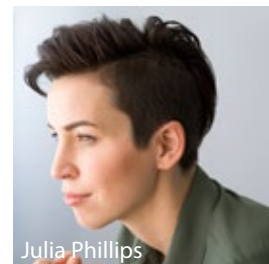
mi je ime Donald?, ki je izvirno izšel leta 2017. V njem je glavni junak prvoosebni pripovedovalec Donald Meerbach, rojeni Sarajevčan z dedom Nemcem, ki je tu ostal po drugi svetovni vojni in po katerem je vnuk tudi dobil ime in priimek. Donald je prototip sodobnega Sarajevčana, taksist, ki je preživel vojno, tranzicijski podjetnik, ki si je v povojnem srenejšem času ustvaril podjetje in družino, neutrudni pripovedovalec, ki nam v sočni bosanščini (spretno prevedeni v slovenščino – Lili Potpara je ohranila ravnotežje med izvirnikom in prevodom) postreže z neskončnim nizom prigod, ugotovitev, zgodb in globljih resnic o človekovi naravi in njenem delovanju v izrednih vojnih ter povojnih razmerah. Roman, ki ga lahko po pandemiji bremo z drugačno senzibilnostjo. > SAMO RUGELJ

JULIA PHILLIPS

IZGINULI SVET

prevod: Danica Križman

Mladinska knjiga, zbirka Kapučino, 2020, t. v., 320 str., 32,99 €

Julia Phillips

Ko je poleti 2019 izšel romanescni prvenec ameriške pisateljice Julie Phillips *Izginuli svet* (kupil sem si ga v Rimu, to je bilo še v časih, ko je bilo mogoče potovati naokoli), je pritegnil veliko pozornosti tako zaradi teme in načina njene obdelave kot tudi zaradi kraja dogajanja. Avtorica je svoj roman namreč umestila na skrivnostni ruski polotok Kamčatka, v pozabljeni svet na skrajnem severozahodu Rusije, kjer se ta izteguje v Tihi ocean, bralcem pa postregla s skrivnostno zgodbo, ki bi lahko v današnjih časih pobegnila iz kake televizijske serije. Prav na začetku romana namreč dve deklici, obenem tudi sestri, nekega poletnega avgustovskega dne ugrabi neznanec in za njima izgine vsaka sled. Policijska preiskava tega dogodka kmalu zajame bližnjo in daljno okolico. Pred nami se poleg te odmaknjene divjine začne odpirati kalejdoskop likov in njihovega življenja ter usod, ki so na različne načine povezane z izginulima deklicama, njihove posamične drame – nekatere od njih se spletejo v mrežo tesno povezanih žensk – pa se na koncu razburljivo razpletejo. > SAMO RUGELJ

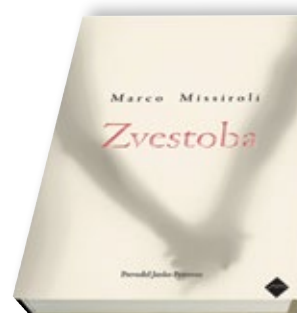
roman namreč umestila na skrivnostni ruski polotok Kamčatka, v pozabljeni svet na skrajnem severozahodu Rusije, kjer se ta izteguje v Tihi ocean, bralcem pa postregla s skrivnostno zgodbo, ki bi lahko v današnjih časih pobegnila iz kake televizijske serije. Prav na začetku romana namreč dve deklici, obenem tudi sestri, nekega poletnega avgustovskega dne ugrabi neznanec in za njima izgine vsaka sled. Policijska preiskava tega dogodka kmalu zajame bližnjo in daljno okolico. Pred nami se poleg te odmaknjene divjine začne odpirati kalejdoskop likov in njihovega življenja ter usod, ki so na različne načine povezane z izginulima deklicama, njihove posamične drame – nekatere od njih se spletejo v mrežo tesno povezanih žensk – pa se na koncu razburljivo razpletejo. > SAMO RUGELJ

MARCO MISSIROLI

ZVESTOBA

prevod: Janko Petrovec

Cankarjeva založba, 2020, t. v., 220 str., 27,99 €

Missiroli (1981) je eden najuspešnejših italijanskih pisateljev, avtor petih romanov, med katerimi smo predzadnjega, *Opolzosti v zasebnosti*, v katerem je tematiziral mladostno spolno prebujanje in odraščanje ter vse zadrege in zatajevane strasti, povezane s tem, pred nekaj leti že lahko prebrali v slovenščini. Nagrajena *Zvestoba*, ki je izšla leta 2019, zanj pa je pravice za televizijsko serijo odkupil Netflix, se zdi še en tak konceptualni roman, saj Missiroli v njem skozi svoje like večplastno obdeluje zvestobo partnerju, to temeljno dilemo marsikaterega človeškega življenja. Profesor, ki se zbližuje s študentko, in njegova žena, ki fantazira o svojem fizioterapevtu, sta dva od (dramaturških) lokov, preko katerih avtor napenja svoje ljubezenske puščice, pri tem pa skuša odgovoriti na vprašanje, ali se lahko imamo za zveste, če se nam je samo uspelo upreti skušnjavi. Missirolijevi liki so polni zadrževane strasti, ustavljene v svojem izbruhu in prežeče na prvo priložnost, njegova pripoved pa je vijugava in nepredvidljiva kot ulice in stanovanja Milana, kjer se dogaja zgodba. Vznemirljivo! > SAMO RUGELJ

Distribucija v Sloveniji – Primus d.o.o. info@primus.si

NOVO
PRI MLADIKI

Marija Pirjevec
Tržaška branja

Eseji o književnosti

Marij Čuk
Črni obroč

Prvi roman o požigu
Narodnega doma v Trstu

www.mladika.com
redakcija@mladika.com
tel. +39 0403480818

Popravek

Pri predstavitvi knjige Leo Perutz: *Mojster poslednje sodbe* v prevodu Maruše Mugerli Lavrenčič založbe Univerza v Novi gorici je bilo v prejšnji številke Bukle napačno zapisano, da se zgodba romana odvija leta 2009. Pravilno je leta 1909. Za napako se opravičujemo – uredništvo revije Bukla.

JULIAN BARNES

LEGE ŽIVLJENJA

prevod: Miriam Drev

UMco, 2020, m. v., 128 str., 18,90 €

Lege življenja so po izboru časopisa Guardian uvrščene med sto najboljših knjig 21. stoletja. To ne preseneča, saj gre za unikatno pripoved, v kateri je intimna zgodba angleškega pisatelja Juliana Barnesa mojstrsko ovita okoli meditacije o življenjskem zano-

su, pozneje pa se prevesi v sprjaznitev z minljivostjo. Julian Barnes (1946) je eden najbolj priznanih in najboljših sodobnih angleških pisateljev, ki je bil za svoje romane že trikrat nominiran za Bookerjevo nagrado, za svoje delo *Smisel konca* pa jo je tudi dobil. Njegov literarni opus poleg izjemnih romanov vsebuje tudi izvrstna neleposlovna dela, med katerimi morda najbolj izstopa prav njegova knjiga *Lege življenja*, s katero je bralcem odstrl zgodbo o svojem partnerskem življenju. Virtuozno jo je zastrl v metaforo o letenju kot svojevrstnem bivanjskem prizadevanju. Ko je leta 2008 po kratki, neozdravljivi boleznini umrla Pat Kavanagh, literarna agentka in soproga Juliana Barnesa, je pisatelj potreboval več let, da je ubesedil svoje občutke ob izgubi življenjske sopotnice. Tega se ni lotil v dnevniško beletrističnem slogu, temveč je v večplastno literarno delo, razdeljeno na tri poglavja, poleg njune zakonske zgodbe vpletel vrsto zgodovinskih oseb, od boemskega angleškega polkovnika Freda Burnabyja do znamenitih francoske igralka Sarah Bernhardt in fotografa Nadarja, ki jih je povezovala nenavadna strast: letenje z balonom. Balonarstvo je Barnesu ponudilo izvrstno osnovo za izpisovanje ljubezenskih pustolovščin in življenjskih prelomnic teh živopisnih oseb, da bi nas nato s svojo izbrušeno stvarno, a obenem poetično pisavo spustil v globino svoje duše in pred nami razgrnil prostranstva lastnega in občečloveškega žalovanja. Barnes v *Legah življenja* izvirno poveže zgodovinsko in intimno, zamišljeno in doživljeno, zgodbo o aerofotografiji in zgodbo o svojem spominjanju, s čimer izpiše roman, ki je v svojem bistvu delo o ljubezni v njenih tančinah in izgubah. V njem odnos s svojo ženo strne v eno najlepših posvetil: »Srce mojega življenja; življenje mojega srca.« > SAMO RUGELJ

TIBOR NOÉ KISS

INKOGNITO

prevod: Gabriella Gaál

ŠKUC, 2019, m. v., 138 str., 20 €

Inkognito je avtobiografski roman o odraščanju v nasilnem okolju zaradi lastne drugačnosti, zato zlahka potegnemo vzporednico s knjigo *Opraviti z Ed-dyjem* Édouarda Louisa. Noé Kiss se je leta 1976 rodila kot Tibor, skozi roman, ki je sestavljen nekako kalejdoskopsko, da se poglavja iz sedanjosti in preteklosti med seboj prelivajo in mešajo, pa se ukvarja s sprejemanjem same sebe in odzivi okolice, ki je sovražna in zadržta. Gre za žalosten portret trans osebe, ki odrašča kot nadobuden nogometaša, a vendar kmalu preneha hoditi na treninge in začne nositi ženska oblačila, pri tem pa se skriva pred javnostjo, ker jo skrbi, da jo bo dokončno izobčila. Trpka knjiga sicer postaja vedno svetlejša, saj se protagonistka osvobaja družbenih in lastnih pričakovanj, branje pa je še posebej fascinantno, ker izvorna madžarščina ne pozna spolov, zato se moški in ženski spol v prevodu mešata in ustvarjata avtentično pripoved o transseksualnosti. > VERONIKA ŠOSTER

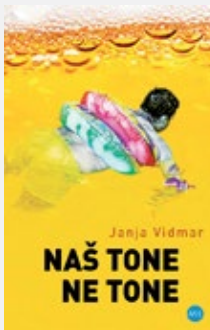
Vsem kupcem v teh težkih časih

HVALA

za vsak nakup, s katerim podpirate naše avtorje in sodelavce.

Ekipa **Miš** založbe

Za vas smo tudi v času karantene pripravili nove knjige!

Humoren roman z družbenokritično ostjo nastavlja ogledalo naši družbi.

Napeta mladinska kriminalka, ki se jo prebere na dah, dokler nam na koncu ne vzame sape.

Napeta, prepričljivo napisana pustolovka.

Slikanica tankočutno in hkrati hudomušno odpira vprašanje o minljivosti.

Aktualen otroški roman, ki pojasnjuje parlament, poslance in korupcijo.

2. knjiga zbirke - genialno izvirna in zabavna za znoret!

Miš

miszalozba.com

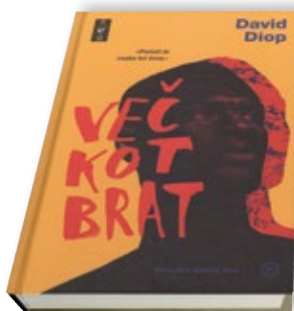
DAVID DIOP

VEČ KOT BRAT

prevod: Janina Kos

Mladinska knjiga, zbirka Roman, 2020, t. v., 160 str., 24,99 €

V času 75. obletnice konca druge svetovne vojne je poleg *Izginotja Josefa Mengeleja* pri nas izšel tudi francoski vojni roman *Več kot brat* iz leta 2018, ki na izviren način tematizira francosko-nemško fronto v prvi svetovni vojni. Francozi so v tej vojni za pomoč uporabili tudi kolonialne vojake, denimo Senegalce, oborožene tudi z mačetami, ki so Nemcem vlivali strah in grozo. Pripovedovalec tega izvrstnega romana je mladi in postavni Senegalec Alfa Ndiaye, ki nas ob mukotrpni smrti svojega najboljšega otroškega prijatelja Madembe Diopa na bojišču v svojevrstnem pripovednem slogu popelje v svoj miselni svet ter za tem še v lastno mladost. Pred nami razpre razmišljanje prvinskega Afričana o vojni, v katero je padel, in o vlogi divjaka, ki jo je sprejel (nasprotnikom seka roke, zaradi česar so se mu odpovedali tudi Francozi), kar vse na koncu pripelje celo do tega, da mora zapustiti bojišče, v bolnišnici pa potem zdrsnje v norost. S tem romanom je David Diop, francoski pisatelj senegalskih korenin, ustvaril izviren lik v vojni literaturi in mu s svojo pripovedjo vtisnil tudi nadrealistični pečat. Izvrstno! > SAMO RUGELJ

DAMIR KARAKAŠ

ŠUMENJE GOZDA

prevod: Jurij Hudolin

Beletrina, 2020, t. v., 148 str., 21 €, JAK

Gre za drugi slovenski prevod (po kratkoprozni zbirki *Kino Lika*) enega najvidnejših sodobnih hrvaških avtorjev. Kratek roman zaznamuje pretanjeno opazovanje medosebnih odnosov in družinskih razmerij v okviru otroštva oz. odraščanja. Kraj dogajanja je (pretežno) hrvaško podeželje, kar za seboj prinese refleksijo lokalne in manj lokalne zgodovine, vprašanje vsakdanjega življenja v odnosu do narave idr. Tako postane domačijskost eden osrednjih pojmov pričujočega dela, za realnost, ki jo spremljamo, pa se zdi, da se ugnezdijo med povsem materialistične razsežnosti vsakodnevnega življenja in neko manj otipljivo in razložljivo podstat, ki je prav mogoče tudi tisto »nevidno« gonilo dogajanja. K tovrstnemu občutku dodatno pripomore tudi poseben slog, ki (kot v spremni besedi ugotavlja tudi prevajalec Jurij Hudolin) biva med poetičnim in proznim in s tem postane literarna poslastica še kako drugače kot zgolj po pripovedovalski plati. Če lahko tako po eni strani nekatere osnovne topose in motive *Šumenja gozda* razumemo kot v literaturi pogosteje prisotne (denimo vaško življenje ali motiv iniciacije), se specifičnost tega dela izkazuje predvsem na mikroravni, skozi specifičen jezik in estetiko. > ALJAŽ KRIVEC

VIRGILIO PIÑERA

HLADNE ZGODBE

prevod: Barbara Pregelj

Center za slovensko književnost, 2020, m. v., 226 str., 20 €

Kubanski pisatelj Virgilio Piñera (1912–1979) velja za enega izmed ključnih latinskoameriških avtorjev 20. stoletja, vendar pa je dolgo ostal zamočan in spregledan, tudi zaradi

svoje homoseksualnosti, ki jo je takratni režim preganjal in zaničeval. Veliko njegovih del je bilo objavljenih posthumno, umrl je v samoti in popolnoma na robu družbe. Zbirka kratke proze *Hladne zgodbe* prinaša v naš prostor bizarne in samosvoje zgodbe, ki so nekakšen čudovito nor križanec med Rabelaisom, Stephenom Kingom, *new weirdom* in še čim. Zelo kratke zgodbe, ki večinoma obsegajo nekaj strani, pred nas rišejo portrete skrajno čudaških ljudi, ki se zapletajo v absurde situacije, med njimi najdemo vrhunsko zgodbo *Meso*, v kateri v nekem mestu zmanjka mesa, zato začnejo prebivalci jesti same sebe. Poleg srhljivega *body horrorja* pa so zgodbe polne izvernih domislic in nepredvidljivih zasukov. Nujno branje! > VERONIKA ŠOSTER

ALAN SULLIVAN

POD SVETLOBO

SEVERNEGA SIJA

prevod: Tanja Goršič

Grlica, 2020, t. v., 173 str., 21,95 €

Edward Alan Sullivan (1868–1947) je bil kanadski pesnik in pisatelj, tudi avtor znamenitega romana *The Great Divide*, v katerem je popisal gradnjo kanadske železnice. Zbirka zgodb *Pod svetlobo severnega sija* iz leta 1928 prinaša njegovih enajst zgodb o kanadskih staroselcih, iz katerih buhti divja in neukročena narava, nekateri so knjigo imenovali »knjiga o džungli po kanadsko«, in je preživetje človeka odvisno od njegove sposobnosti. A ne samo to: Sullivan tehnološkega napredka, ki se je v njegovem času širil v Kanado, ni imel za nekaj dobrega, po njegovem mnenju je bilo s tem zrušeno naravno ravnotežje, evropsko zapostavljanje kanadskega prvobitnega načina življenja pa je imelo po njegovem mnenju, kot se vidi iz zgodb, pogosto tragične posledice, tudi s fizičnimi spopadi in porazi, pri katerih je bila seveda najbolj na udaru človečnost kot taka. Kanadska klasika! > SAMO RUGELJ

ADAM FOULDS

BLODNJAK PREBUJENJA

prevod: Andrej E. Skubica

Sanje, 2020, m. v., 197 str., 17,95 €, JAK

Pripoved, ki jo sestavlja drobno vezenje vinjet, osvetljuje obdobje nekaj let, ko so se naključno križale življenjske poti angleškega viktorijanskega pesnika Alfreda Tennysona, kasnejšega dvornega pesnika kraljice Viktorije, genialnega kmečkega poeta Johna Clara, in dr. Mathewa Allena, zdravnika in izumitelja, ki je vodil podeželski sanatorij za lunatike. Tennyson, ves razrvan, biva v sanatoriju kot spremljevalec bolnemu bratu. Clare občasno trdi, da je lord Byron in Shakespeare. Poleg tega ga obiskujeta obe ženi – Mary, ki je umrla že v otroštvu, in Patty, s katero ima družino. Vinjete, ki trdno koreninijo v zgodovinskih dejstvih, krajih, osebah in dogodkih, spretno niansirajo stopnje norosti,

peklensko krutost, kot britev ostro duševno bolečino, mistični verski zanos, hrepenenje, ki trga srce in drobovje, mučno hlepenje po nečem, kar presega vsakdanje bivanje, žgočo nujo po svobodi, tragiko ukleščenosti v spone človeškega telesa ..., dokler bralcu ne spodnese tal, da težko presodi, kdo je tisti, ki je blazen, in kdo pri zdravi pameti. In kaj sploh je blaznost in od kod izvira zmožnost ubesedenja poezije? Sočna, bogata pripoved (v imenitnem prevodu Andreja E. Skubica), ki je bila v ožjem izboru za Bookerjevo nagrado, je prejela nagrado Walterja Scotta in Evropsko nagrado za literaturo. Priporočam! > MAJA ČREPINŠEK

PETRE BARBU

VELIKA ZABAVA

prevod: Aleš Mustar

Cankarjeva založba,
2020, t. v., 302 str., 32,99 €, JAK

Petre Barbu

Roman romunskega pisatelja, dramatika in novinarja Petreta Barbuja navdušuje s skrbno zgrajeno večplastno zgodbo, ki postopoma vodi bralca iz zunanjega sveta glavnega protagonista Leonida Damiana v njegov notranji svet in ga od tam potem vrača in obrača navzven, v tukajšnji čas, v čas (na-

videzno) svobodne in sodobne kapitalistične Romunije. V njej je zdaj vse drugače, kot je bilo nekdanje, ko so se Leonidovi preprosti delavski oče in njegovi kolegi borili za številne ideale socializma. A sodobna Romunija, ki jo pisatelj tako odlično zrcali tudi z likom Leonidovega nekdanjega študijskega kolega, zdaj velikega tajkuna Iuliana Bolozana, je skorumpirana, kar Leonid še posebej sprevidi, ko želi pomagati svoji bolni sestri Olgi. Samo mastne podkupnine odpirajo vrata do njenih pregledov, a Olga na koncu vseeno izgubi boj z rakom. Njena bolezen med drugim uniči tudi zakon glavnega junaka. Leonidu, ki ves čas lebdi v spominih in pogovorih z umrlimi člani svoje družine, se zdi, da njegovega krivičnega boja, ki ga bije sam s sabo, preteklostjo in tudi sedanjostjo, ne bo nikdar konec in zato ne bo nikdar dočkal svoje »velike zabave«. Pretanjeni roman navdušuje tako s svojim pripovednim tokom kot tudi fantastičnim jezikom in vabi v skrivne tolmune človeške duše in tudi širše družbe. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

DALIBOR CVITAN

ERVIN IN NORCI

prevod: Bogdan Gradišnik

Forum slovanskih kultur,
zbirka Sto slovanskih romanov,
2019, m. v., 245 str., 18 €

Ervin Lakoša, »polovičar«, zamaščeni, trebušasti petdeset-in-nekaj letnik, zavoženi profesor in zahojeni uradnik, depresivno sovraži vse in vsakogar, ki ga z gnjavljenjem veže na realnost, v kateri je vse, kar ga je nekoč veselilo, nekako počrnelo, se zvilo in sesulo vase. Umika se v dnevno hrkanje, hropljanje in drnjohanje, ki ga, ponoči nespečnega, podnevi treska ob samo dno spanja, iz katerega ga lahko reši le nadležno zvonjenje telefona. Toda Ervina že dolgo nihče več ne kliče kar tako. Kaj torej hoče, da ga kliče iz umika v polbivanje? Neznani glas iz slušalke, butast in neprijetno raskav, skozi membrane slušalke odpečati duri, skozi katera pricurlja najprej šepetanje in pohlevno mrmranje, nato se vlije kvakanje, kikirikanje in pijansko kolcanje, nazadnje pa butne ukazovalno dretje vse številčnejšega zbora blaznežev, ki okoli Ervina pričnejo stiskati zlohotni krog na videz vsakdanjih dogodkov. Iz pogrezanja v močvirje tuje blaznosti se rešuje v lastno blaznost razcepljenje osebnosti, v kateri Ervinu družbo delajo večni podnajemnik Manjvrednež, vsiljivi Donhuan, gospodovalni Demon in še mnogi drugi glasovi. Postopoma prevzemajo in preglašajo notranji monolog, ki je nekoč pripadal zgolj Ervinu. Luciden roman hrvaškega pesnika in prozaista Daliborja Cvitana (1934–1993) bravurozno preigrava »polovičnost«, tanko mejo norosti in normalnosti, grotesknosti in tragičnosti eksistence – neeksistence, pri tem pa bralca neopazno vrine v krog Ervinovih norcev in norosti. Priporočam. > MAJA ČREPINŠEK

SPOMINI IN BIOGRAFIJE

Elton John | JAZ | 352 strani in barvna priloga | 19,99 €

KRIMINALKE

J. P. Delaney | VERJEMI MI | 384 strani | 19,99 €

ROMANCE

Fiona Valpy | ŠIVILJINO DARILO | 288 strani | 19,99 €

AKTUALNE TEME

Jonathan Safran Foer | MI SMO VREME | 304 strani | 19,99 €

Nova knjižna poslastica vsak mesec v vašem nabiralniku! **UČILA**

KNJIGA MESECA

NOVO pri založbi Učila!
Otvoritvene prve štiri knjige že v juniju!

- > **Knjižni abonma**
Knjiga meseca
- > Vsak mesec nova knjiga iz štirih najpopularnejših žanrov:
 - spomini in biografije
 - kriminalke
 - romance
 - aktualne teme
- > **Naročnina** za 3, 6 ali 12 mesecev
- > **Ekskluzivno** samo za naročnike – **dostava na dom**
- > Večji format (150 x 217 mm), broširana izdaja z zavihki
- > Skrbno izbrani naslovi s seznamov **svetovnih uspešnic**
- > Knjižni paket vsebuje drobna **presenečenja** in majhne **radosti**

04 598 00 00
www.knjigameseca.si

MIRTO AZINA HRONIDI

EKSPERIMENT

prevod: Lara Unuk

KUD Police Dubove, zbirka Eho,
2020, m. v., 141 str., 19,90 €

Ekspertimentalna, mestoma strastna, metaforično bogata in literaturi vse-skozi zavezana knjiga ciprske, v grščini pišoče pisateljice Mirte Azini Hronidi (1961), ki objavlja že več kot štiri desetletja, je hibrid med romanom in zbirko kratkih zgodb, ki ima dva junaka, moškega in žensko v resnem razmerju, ki se odločita skupaj napisati literarno zgodbo («Nikoli v zgodovini književnosti ni nikomur uspelo kaj takega,» reče eden od njiju), pri čemer izhajata iz predpostavke, da sta po hindujski klasifikaciji sama v sedmi fazi njune ljubezni, kar pomeni, da »duši občutita, da sta soudeleženi pri božanski esenci, in občutita, da sta ista oseba«, ob tem pa vsak od njiju izhaja iz različnega osnovnega življenjskega koncepta. Ona išče svoj pravi jaz po Camusovemu principu »V meni veje severni piš, da bi postal človek popolne predanosti«, on pa deluje po sokratskem principu »Vem, da nič ne vem«. Jima pisanje literarne zgodbe uspe in kako vse skupaj vpliva nanju? Za to boste morali vzeti v roke to knjigo, ki na koncu da več, kot obljublja na začetku! > SAMO RUGELJ

PAULA FOX

OBUPANCA

prevod: Jedrt Lapuh Maležič

Litera, 2019, t. v., 185 str., 22 €, JAK

Roman *Obupanca*, ki ga je napisala ameriška pisateljica Paula Fox (1923–2017), je izšel leta 1970, leto kasneje že dobil svojo filmsko adaptacijo in do današnjih dni ostal ena od modernih klasik sodobne ameriške literature. Gre za kratek in natančno izpisan roman z maloštevilnimi liki, pri katerih (tudi skozi dialoge) natančno presevajemo njihova psihološka stanja. Protagonista romana sta Sophie in Otto Bentwood, prevajalka in pravnik z dobrim življenjskim statusom in uglednimi prijatelji, a brez iskre v zakonu, ki dokaj lagodno bivata v meščanski, a problematični četrti Brooklyna. Ko Sophie v roko po naključju ugrizne potepuški maček, kar bi bil v trdnem zakonu zgolj majhen zaplet brez večjih posledic, se začnejo razkrivati pomanjkljivosti njunega razmerja, kar počasi pelje v razpad njune zveze. Roman, ki predstavlja enega vrhuncev ameriškega povojnega realizma, obenem pa – v kriznem času, v katerem smo vse bolj omejeni na domače okolje in najbližje ljudi – omogoča tudi aktualno branje, saj so zdaj na preizkušnji tudi naši medsebojni odnosi. > SAMO RUGELJ

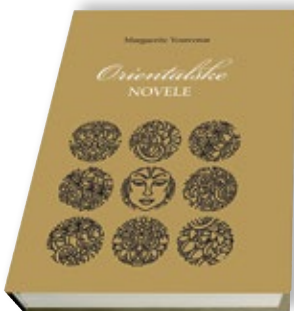
MARGUERITE YOURCENAR

ORIENTALSKE NOVELE

prevod: Nadja Jarc

Iskanja, 2020, t. v., 125 str., 22 €

Francosko pisateljico in prvo žensko članico francoske akademije znanosti in umetnosti Marguerite Yourcenar (1903–1987) v slovenščini že dobro poznamo, tako po njenih zgodovinsko podloženih romanih (*Hadrijanovi spomini*) kot po avtobiografski trilogiji, ki smo jo v slovenščino dobili pred nekaj leti. *Orientalne novele* so njeno krajše besedilo iz leta 1938, v katerih se Marguerite Yourcenar kaže kot umetnica jezika, z vrhovodskim občutkom za vsak stavek (novele je dolgo časa brusila in polirala), ki pa tekoče zadira v osnovni zgodbi vsake od desetih novel. Vsebine so epske, pogosto krute, a tudi z odrešenjem. Spoznamo starega slikarja, ki mu pred kaznijo sekanja rok dajo dokončati njegovo sliko iz mladosti, kar mojster izkoristi za svojo rešitev, pa indijsko boginjo Kali, ki so jo ljubosumni bogovi neke noči obglavili, potem pa se skesani odločili, da jo obudijo, in so njeno glavo posadili na telo vlačuge, zaključa pa se z žalostjo Corneliusa Berga, ki z Orientom nima neposredne zveze, avtorica pa ga je napisala kot zaključek romana, ki potem ni bil nikoli napisan. Umetelno! > SAMO RUGELJ

DŽEVAD KARAHASAN

TOLAŽBA NOČNEGA NEBA

prevod: Jana Unuk

Beletrina, 2020, t. v., 324 str., 27 €, JAK

Karahasan (1953) je eden najboljših in najbolj znanih bosanskih pisateljev, ki ga z romani, kot so denimo *Vzhodni divan*, *Sara in serafina* in *Nočni shod*, kar dobro poznamo tudi pri nas. S trilogijo *Kaj pripoveduje pepel* iz leta 2015 je literarno obdelal srednjeveškega matematika, astronoma, filozofa in pesnika Omarja Hajama (1048–1131). V prvem delu *Seme smrti*, ki je v slovenščini izšel leta 2018, je z bogatim jezikom, ki bi lahko pobegnil iz kake arabske pripovedke, popisana mladost Omarja Hajama kot dvornega astronoma, v drugem delu *Tolažba nočnega neba* pa je sedaj junak trilogije že v zrelih letih in na vrhuncu slave, ko je za seldžuski dvor izdelal svoj znameniti koledar. Karahasan pa seveda ne piše zgolj literarne biografije, temveč s svojim ustvarjanjem odstira tudi širšo plat nekega obdobja, v katerem so začeli vznikat fundamentalizem, terorizem in utopija, kar ponazarja tudi Hajamovo prijateljstvo s starcem Hasanom (ibn as-)Sabahom, vodjem sekte izmailcev, ki ga poznamo tudi iz Bartolovega *Alamuta*. Čudovita »arabeska« srednjeveškega življenja na začetku seldžuskega cesarstva! > SAMO RUGELJ

LAMIJA BEGAGIĆ

V CONI

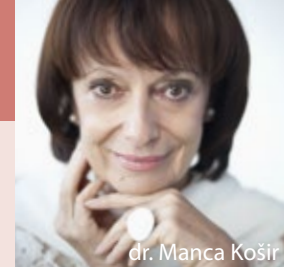
prevod: Tatjana Greif

ŠKUC, zbirka Vizibilija,
2019, m. v., 160 str., 20 €, JAK

Lamija Begagić, rojena v Zenici 1980, piše predvsem kratke zgodbe. V soavtorstvu je napisala priročnik za dekleta *Furam feminizem* (2016). Je urednica revije *Kolibrić* za najmlajše otroke. V slovenskem prevodu imamo njeno zbirko kratkih zgodb *Obletnica mature* (2011) in roman *V con* (2019), ki je njen prvi roman. Avtorica, ki je izrazita pisateljica kratkih zgodb, se je tokrat prvič preizku-

sila v pisanju romana, v katerem se slog kratkih zgodb odraža skozi fragmente, teme, gostoto in dolžino pisanja – pričujoči roman naj bi nastal prav iz prvotnih kratkih zgodb. Bralec sledi prvoosebni pripovedi glavne junakinje, ki odpira vse pomembne vidike svojega življenja, od ljubezni z žensko (končno prave?) do družine, še posebno njene brezpogojne vezi z materjo, s katero ima neporezane korenine, do (preteklega) športnega udejstvovanja, prijateljstev in toksičnih ljubezni, odraščanja in vojne, iskanja smisla v tem »kraju in času«; to je pač njeno življenje, ki ga mora sprejeti, da bo cela. Soočenje poteka preko odkrivanja preteklosti in sprejemanja sebe same, kot tudi sprejemanja ljudi, ki so (bili) v njenem življenju. Glavna os romana je torej njena osebna (fragmentarna) zgodba in izrekanje le-te: »Redkokatera zgodba naju je zblížala kot ta.« (str. 77) Zgodba in bližina tako hodita z roko v roki, kar Lamija Begagić zagotovo ve, sicer ne bi pisala. > SABINA BURKELJCA

dr. Manca Košir

Zadnja leta obilno naseljujejo romaneskno pokrajino in pobirajo prestižne nagrade ženske. Pisateljice pogosto pišejo o družinah in izberejo za prvoosebno pripovedovalko deklico, ki se spominja svojega otroštva in odrasčanja v domačem okolju. Taka sta tudi imenitna romana, oba vrhunsko prevedena, ki ju nisem mogla odložiti, dokler nisem prišla do zadnje strani.

ADELINE DIEUDONNÉ

RESNIČNO ŽIVLJENJE

prevod: Živa Čebulj

KD Hiša poezije, zbirka Ginko,

2020, m. v., 161 str., 23 €

Eno največjih literarnih uspešnic leta 2019 v Franciji in Belgiji, nagrajeno s številnimi nagradami – med njimi sta belgijski in italijanski goncourt – je napisala belgijska pisateljica in igralka Adeline Dieudonné (1982). Roman *Resnično življenje* je srhljivo napisana pripoved o družini, prepojeni z nasiljem in strahom pred ubijalskim očetom alkoholikom. Začne se s preprostim dejstvenim stavkom: »V naši hiši so bile štiri sobe: moja soba, soba mojega bratca Gillesa, soba najinih staršev in soba s trupli.« Smrt je bila doma v sobi z nagačenimi lovskimi trofejami, in smrt je ovohavala mamo, pripovedovalko in na koncu je pokončala njenega gospodarja. Zgodba, podobna mnogim zgodbam družinskega nasilja, je napisana v različnih legah, od zgoščenega poročanja do poetičnih odlomkov, ki zmorejo grozljive prizore presvetliti s posebno lepoto podob in jezika z originalnimi metaforami. Samo za okus: Sprejela me je z glasom, ki je dišal po odprtem morju. V mojem tilniku je zamrznil potok. Nasmehnila se je in njena žalost je šla malo ven na sprehod. Življenje je velika juha v mikserju, sredi katere se je treba truditi, da te rezila ne posrkajo na dno in razkosajo. Opisi dni, v katerih se pravzaprav nič ne zgodi, so tako napeti, kot bi avtorica pisala kriminalko. Eden od slogovnih vrhuncev je pripoved o gonji očeta in lovskega tovariša ter njunih dveh sinov na lastno hčer. Takole strastni lovec pojasnjuje gonjo: »Je trenutek, ko se stke vez med vami in živaljo. Edinstvena vez. Videli boste, da odloča žival, ne vi. V nekem trenutku se vam preda, zato ker ste močnejši. Kapitulira. In

takrat ustrelite. (...) Treba je nadlegovati plen, dokler se ne odloči, da ima rajši smrt.« Ledeni pot me je oblival, ko sem brala, kako je deklica tekla skozi temno noč, tekla skozi gozd, pojma ni imela, kje je, skala jo je zaustavila, padla je v hudi bolečini ... »V tistem trenutku je vzbrstelo. V globini mojega trebuha. Zraslo je bitje, veliko večje od mene. V mojem trebuhu. (...) Ta zver je hotela podreti mojega očeta. In vse tiste, ki so mi privoščili kaj slabega. Ta zver mi je prepovedala jokati. Močno je zarjavela, da je njeno tuljenje razkosalo temo. Končano je bilo. Jaz nisem bila noben plen. Niti plenilec. Jaz sem bila jaz in bila sem neuničljiva.« Roman, vreden vseh nagrad!

MARIANA LEKY

SELMA JE SANJALA O OKAPIJU

prevod: Amalija Maček

Vida, 2019, m. v., 312 str., 19,90 €

Tudi Mariana Leky (1973) je napisala uspešnico, ki so jo nemški knjigarnarji razglasili za najboljšo knjigo leta. Ah, kako mило lepa je ta pripoved o babici Selmi, ki kadar sanja o okapiju, v vasi nekdo umre! Kdo bo umrl tokrat? Nekdo, ki radikalno spremeni življenje pripovedovalke in drugih vaščanov, s katerimi so povezani v tesni, topli vaški skupnosti. Kot bi mi pisateljica ovila z mehko odejo premražene ude zaradi strahu po branju prejšnjega romana. *Selma je sanjala o okapiju* je resnično zdravilo za dušo z vsemi potrebnimi učinkovinami: toplino, nežnostjo, humorjem, ljubeznijo in modrostjo. Vse naštetu se na horizontu smrti izriše z jasnimi barvami, ki nam kažejo, kdo smo in kaj je smisel življenja. Roman, ki ga preprosto morate prebrati! »Če lastnoročno odneseš domov vsako darilo življenja, doživiš razsvetljenje,« reče budistični menih vanj do ušes zaljubljeni junakinji. Če odvijesh darilo tega romana, dodajam, doživiš svetlobo, ki te bo hranila še mnogo mnogo dni. Je močnejša kot trepet zaradi koronavirusa in odžene prenekatero naše skrbi. Garantirano!

Knjižne uspešnice iz zbirke Preobrazba založbe UMco**Simon Brezovar
OSEBNOSTNE MOTNJE
V TEORIJ IN PRAKSI****Zakaj nastanejo, kako jih
prepoznamo in kako zdravimo**

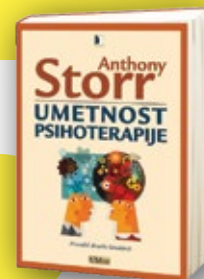
Strokovno delo, ki vabi v svet osebnostnih motenj tako strokovnjake s področja duševnega zdravja kot tudi zavzete posameznike, ki jih zanimajo osebnostne motnje.

Celostno razumevanje osebnostnih motenj**Temeljno delo psihoanalize****Nancy McWilliams
PSIHOANALITIČNA DIAGNOSTIKA****Razumevanje osebnostne zgradbe
skozi klinični proces**

Vključuje najnovejša dognanja na področju psihodiagnostike in psihoterapije.

Uvajalni strokovni priročnik**Anthony Storr
UMETNOST PSIHOTERAPIJE**

Eden redkih priročnikov, ki tudi manj poučenemu bralcu odstira vpogled v teoretične temelje in praktične tehnike analitične psihoterapije.

Ker so ob rahljanju ukrepov, povezanih s preprečevanjem okužb s COVID-19, svoja vrata s 4. majem pričele odpirati tudi slovenske knjigarne, smo na Javni agenciji za knjigo RS pripravili nacionalno kampanjo »Vrnitev napisanih«, ki pozdravlja in podpira ponovno odprtje slovenskih knjigarn.

Knjigarne, ki glede na zadnjo nacionalno raziskavo *Knjiga in bralci* še vedno predstavljajo najpogostejši način kupovanja knjig v Sloveniji, so poleg mesta srečanja in dialoga tudi nosilke znanja, vrednot in kritične misli, s tem pa nenadomestljive.

»Knjigarji smo pogrešali obiskovalce, saj smo knjigarne prostor srečevanj za vse, ki imajo radi pisano besedo. V domove prinašamo knjige, pomagamo pri ustvarjanju domačih knjižnic in s svojim znanjem in ljubeznijo do knjig ljudi navdušujemo k njihovem nakupu. Odprta vrata knjigarn so odprta vrata v svet knjig, zakladnico znanja in idej, v svet neizmerne domišljije. Naberite si knjig v knjigarnah in naj tudi v prihodnje ostanejo popularne!«

– Ingrid Celestina, predsednica Društva slovenskih knjigotržcev in direktorica knjigarne in založbe Libris

Kampanji se priključujejo tudi ilustrirani plakati z navodili za varen obisk knjigarn ter kazalke in nalepke za zveste in nove obiskovalce. Prejmete jih v svoji najljubši knjigarni.

13. junija se bo kot katalog novih knjižnih izdaj »Vrnitvi napisanih« pridružila tudi tematska številka revije Bukla, priložena časopisom, da boste lažje izbrali bogato bero poletnega branja.

Knjigarne so znova odprte – v njih sijajne nove knjige čakajo na nove bralce. Zato obišči knjigarno in si kupi knjigo. Knjigarne so spet popularne!

»Knjiga je vir znanja, ob tem pa zagotovo tudi težavna, a kraljevska etapa do prepoznanja, morebiti spoznanja. Saj se bomo še dolgo potem, ko smo odložili pretresljivo in strašno lepo zgodbo, morebiti tudi sami znašli pred težko in nemogočo etično in eksistencialno preizkušnjo; takrat se bo v nas oglasil pozabljeni glas, samo verz ali usoda preganjane literarne postave, in se nam bo v sekundi vrnil pozabljeni občutek, odgovor na vprašanje, kako biti hiša, človek, ljubezen.«

– Dušan Šarotar, pesnik, pisatelj, publicist in scenarist

DA BODO NAKUPI V KNJIGARNI VARNI!

1. RAZKUŽI ROKE

2. NADENI MASKO

3. NE BRSKAJ PREVEČ

4. DRŽI DISTANCO

5. PLAČUJ BREZSTIČNO

6. KNJIGO RAZKUŽI IN POČAKAJ

BIOGRAFIJA NA PREHODU V DIGITALNOST

urejanje: Mateja Ratej
ZRC SAZU, 2019, m. v., 184 str., 17 €

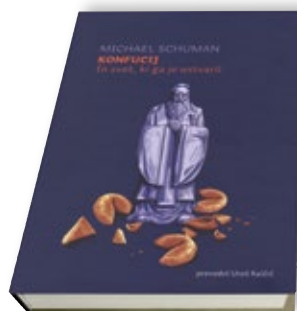
Zbornik obravnava različne vidike (avto)biografskega pisanja skozi zgodovino. Enajst avtoric in avtorjev – poleg urednice še Nenad Čuš Babič, Primož Krašovec, Peter Klepec, Irena Avsenik Nabergoj, Maja Godina Golija, Petra Testen Koren, Neža Zajc, Aleksandra Gačić, Jure Gašparič in Božo Repe – se dopolnjuje v obravnavi naslovne teme, v prvi polovici knjige zlasti na ravni teorije, z razmišljanji ob spisih drugih znamenitih avtorjev, kot so Aristotel, Freud, Lacan, Benton pa Marta Verginella, Igor Grdina itn. V nadaljevanju se zvrstijo študije o mestu žensk v biografijah, o značilnostih bizantinskih hagiografij, o razmahu biografij v drugi polovici 19. stol. na Slovenskem ter o politični biografiji v obeh Jugoslavijah. Tukaj je v ospredju tudi nekaj konkretnih odzivov na aktualno sodobno ustvarjanje (avto)biografske literature na Slovenskem, pri čemer se nekateri prispevki o biografijah včerajšnjih in današnjih političnih veljakov prevesijo celo v polemiko s postopki in sodbami njihovih avtorjev. > IZTOK ILICH

MICHAEL SCHUMAN KONFUCIJ

In svet, ki ga je ustvaril
prevod: Uroš Kalčič
Beletrina, zbirka Koda,
2020, t. v., 336 str., 27 €, JAK

Beletrina je kljub karanteni izdala pomladni paket knjig, med njimi tudi življenjepis o Konfuciju. V času, ko Kitajska povečuje svoj družbenoekonomski vpliv po vsem svetu ter so oči uperjene vanjo tudi zaradi koronavirusa in ukrepov, ki so jih tam sprejemali za njegovo zaježitev, smo v slovenščini (v prevodu Sovretovega nagrajenca) dobili sodoben življenjepis tega starokitajskega filozofa in politika, ki je živel v šestem in petem stoletju pred našim štetjem in še dandanes temeljno vpliva na kitajski in azijski miselni ter duhovni svet. Michael Schuman (1968) je ameriški novinar, ki živi v Pekingu, študiral pa je azijsko zgodovino in politične vede. V svoji knjigi o Konfuciju k temu mislecju sprva pristopi popolnoma iz osebne perspektive, saj je moral pri svoji poroki z ameriško-korejsko novinarko spoštovati Konfucijeve zapovedi, potem pa nas v nadaljevanju knjige dopadljivo, a vseskozi strokovno podkovan vpelje v Konfucijevo razgibano življenje in njegova načela ter prepričanja, ki so, kot pokaže proti koncu, preživela vse do današnjih dni. > SAMO RUGELJ

GREGOR POBEŽIN RIMSKI ZGODOVINAR IN PRIPOVEDNO BESEDILO

Pripovedno žarišče v
Salustijevih monografijah
ZRC SAZU, 2019, t. v., 245 str., 23 €

Rimski zgodovinar, s katerim se ukvarja raziskovalec antične zgodovine in virov Gregor Pobežin, je Gaj Krisp Salustij iz 1. st. pr. n. št., o katerem se je ohranila prevladujoča zavest, da je bil Cezarju privržen pamfletist. Pri takšni oznaki, dodaja avtor, gre za še ne preživeta biografična in poenostavljajoča branja rimskih zgodovinarjev, tudi Salustijevih monografij, ki so narekovala skoraj naivne zgodovinske interpretacije. Salustij sicer ni bil največji rimski zgodovinar – po smrti ga je za kratek čas zasedel Livij, pozneje pa predvsem Tacit – kar zadeva historioografski žanr, pa je bil v Rimu inovator. Pobežin se v pričujoči raziskavi, pred devetimi leti in zdaj znova objavljeni tudi v elektronski obliki, posveča vprašanju načinov ubeseditve historične stvarnosti. Kajti tako kot »slikarjeva upodobitev bistveno zaznamuje opazovalčevo predstavo o upodobljenem predmetu, tudi specifična ubeseditve bistveno zaznamuje bralčevo predstavo o ubesedenem svetu«. > IZTOK ILICH

MIMMO MUOLO ERNEST SIMONI

prevod: Rok Blažič
Družina, 2020, m. v., 143 str., 24,90 €

Komaj je skromni albanski duhovnik Ernest Simoni izrekel zadnje besede božične maše leta 1963, so ga obstopili v črno oblečeni možje, ga aretirali, mu trdo zvezali roke z žico in ga vrgli v samico. Tedanji albanski oblasti je šel močno v nos zaradi vztrajne vere, osebne karizme in ugleda, ki si ga je pridobil kot zdravilec, predvsem pa zaradi nepripravljenosti sodelovanja z oblastjo, ki je zahtevala odcepitev albanske cerkve od papeškega sedeža, kar je bilo načrtovano, da bi jo osamili, si jo podredili in nazadnje uničili. Življenjepis duhovnika Simonija je osebna zgodba o desetletjih psihološkega mučenja, težkega in ponižujočega dela, ki je uničilo življenjske sile številnih drugih duhovnikov, a tudi širši vpogled v diktaturo Enverja Hoxhe. Duhovnik Ernest Simoni je proti koncu življenjske poti doživel osvoboditev iz zapora, versko svobodo in čast, da je Albanijo ter njega samega obiskal papež, ki ga je ob tej priliki po višal v kardinala. Ko sta se stara moža objela, so papežu spolzele solze. Celotna knjiga kljub boleči vsebini prinaša upanje. > MAJA ČREPINŠEK

JULIAN ASSANGE NEAVTORIZIRANA AVTOBIOGRAFIJA

prevod: Erik Majaron
Sanje, zbirka Dokumenta, 2020, m. v., 340 str., 17,95 €

Assange (1971) je ekvadorsko-avstralski raziskovalni novinar in računalniški heker, ustanovitelj Wikileaks, ta njegova neavtorizirana biografija (med njenim nastajanjem si je premislil glede objave, vendar so se pri založbi odločili, da spoštujejo njegovo prvotno željo) pa je izšla leta 2011, ko je bil še v hišnem zaporu, kmalu zatem pa se je zatekel na ekvadorsko veleposlaništvo v Londonu (kjer je bival do aprila 2019, ko so mu odvzeli politični azil). Sedaj je v strogo varovanem zaporu, njegove pravice so grobo kršene, Amerika pa zahteva izročitev, kar vse je (bila) primerna okoliščina, da sedaj tudi

pri nas izide prevod. Assange nas popelje od divjega otroštva, polnega selitev in pobegov z materjo in bratom, ki jih je zasledoval materin patološki ljubimec, to obdobje življenja pa mu je vcepilo čvrstost, da se je lahko hitro nastanil kjerkoli, tam začel delovati, če je bilo treba, pa se tudi umakniti od tam. Fasciniranost z računalniki, vstop v hekerski svet, zorenje ideje Wikileaks, njena splavitev in kasnejše dogajanje zaokrožujejo to napeto knjigo, ki teče v divjem ritmu, se konča leta 2011 ter ima v resničnem življenju negotovo nadaljevanje. Presunljivo! > SAMO RUGELJ

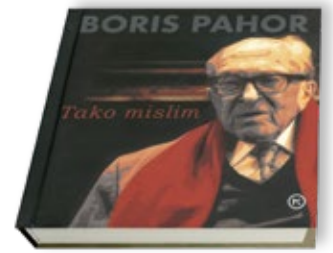
ASIA BIBI, ANNE-ISABELLE TOLLET
KONČNO SVOBODNA!
 prevod: Vesna Velkovrh Bukilica
 Celjska Mohorjeva družba,
 2020, m. v., 161 str., 21,50 €

Knjiga opisuje primer pakistanske kristjanke Asie Bibi, ki je bila leta 2010 obsojena na smrt zaradi bogokletja. Njen primer je s pomočjo francoske novinarko Anne Isabelle Tollet vzbudil pozornost svetovne javnosti. Za njeno osvoboditev so se zavzeli ljudje po vsem svetu, tako uradni predstavniki držav kot tudi papež Benedikt XVI. Njena zgodba je pripoved o preprosti pakistanski kmetici, o materi dveh hčera, kristjanki v večinsko muslimanski družbi, in njenem boju za pravico in ne nazadnje tudi za življenje. V družbi, prežeti z islamskim fanatizmom, kjer je glas razuma utišán z nasiljem in so pripadniki drugih religij v neenakopravnem položaju, dostikrat tudi žrtve človeške hudobije, skrite pod plaščem pravovernosti, se je njen boj zdel kot boj z mlini na veter. Asia Bibi je 31. oktobra 2018 končno dočkala pravico in bila oproščena obtožb. Njen primer je v Pakistanu precedenčni primer. Zakona o bogokletju žal niso odpravili, bo pa vsak, ki bo drugega lažno obtožil bogokletja, kaznovan. Njena zgodba razkriva razsežnosti fanatizma, hkrati pa je to zgodba o ljudeh, ki se znajdejo v kolesju nepravilnega sistema, in ljudeh, ki se kljub temu, da vedo, da zastavljajo svoje lastno življenje, borijo za pravico in za vse ljudi, ki so jih, tako kot Asia Bibi, obsodili po krivici. > SABINA BURKELJCA

... pripoved o ljudeh, ki se znajdejo v kolesju nepravilnega sistema ...

BORIS PAHOR
TAKO MISLIM
 Mladinska knjiga,
 2020, m. v., 103 str., 14,99 €

... najzlahtnejše pisateljeve misli in razmišljanja ...

Ljubitelji del legendarne pisateljske staroste Borisa Pahorja bodo ob prebiranju njegovih misli, zbranih v tej knjižici, nedvomno zelo uživali. Urednik Zdravko Duša je namreč mojstrsko opravil svoje delo in iz Pahorjevega bogatega ustvarjalskega opusa nabral peščico najzlahtnejših pisateljevih misli in razmišljanj, povezanih z najrazličnejšimi tematikami. Tako bralec na začetku potuje, skupaj s Pahorjevimi razmišljanji, po Trstu, mestu, kjer se, kot zapiše pisatelj, »križata dve plemeni«, ki sta v resnici na pogled povsem enaki, a ju že od nekdaj razdružujejo politika in še marsikaj drugega. V tem obmorskem mestu je Pahor poleg vsega doživel tudi precej hudih stvari, kar njegov spomin obudi v trenutkih, ko sam to najmanj želi. A pisatelj se v življenju bolj kot pesimizmu raje prepušča pozitivnemu pogledu na svet, kar nakaže tudi številne njegove druge zbrane misli, posvečene naravi, ustvarjanju, ljubezni, religiji in še čemu. Tako se zmore na sprehodu po kraški gmajni čuditi neizmerni lepoti cvetic in zna biti hvaležen za prav vsak posamezen dan. Njegove skrbno izbrane besede proti koncu knjižice odsevajo tudi razmišljanja o naravi človeštva in tudi o minevanju, ki jih pisatelj takole strne v eni od svojih misli: »O smrti kakor o ljubezni se človek lahko pogovarja samo sam s sabo ali pa še z ljubljenim bitjem, s katerim se je zlił v eno. Niti smrt niti ljubezen ne preneseta prič.« > VESNA SIVEC POLJANŠEK

FOTOGRAFIJE, ČASOVNICE IN NA NOVO ODKRITI PODATKI BRALCU NUDIJO POTOVANJE PO SKRIVNIH ARHIVIH VATIKANA

Grzegorz Górny in Janusz Rosikoń

VATIKANSKI TAJNI ARHIV

Mednarodno priznani ekipi raziskovalnih novinarjev je uspelo pridobiti dostop do ene najbolj varovanih ustanov na svetu - papeškega arhiva. Že sama omemba Vatikanskega tajnega arhiva vzbuja radovednost pri vseh, ki jih zanima zgodovina.

»Da bi lahko pravično ocenili preteklost, moramo najprej temeljito in natančno preveriti dejstva. V ta namen sva obiskala rimske arhive ter se srečala s številnimi zgodovinarji. Z njihovo pomočjo sva se poglobila v zgodovino križarskih vojn, templjarjev, inkvizicije, konkvistadorjev, Galilejevega procesa, francoske revolucije, španske državljanske vojne, papeža Pija XII., holokavsta in drugih tem, ki niso samo del preteklosti, saj so nenehno prisotne v javnih razpravah.«

KRIŽARSKÉ VOJNE
 INKVIZICIJE
 HOLOKAVST
 EKSORCIZEM NAD HITLERJEM

Naročila po telefonu
 01/360-28-28

Internet
 www.druzina.si

E-pošta
 narocila@druzina.si

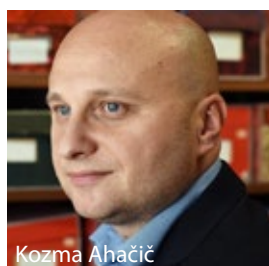
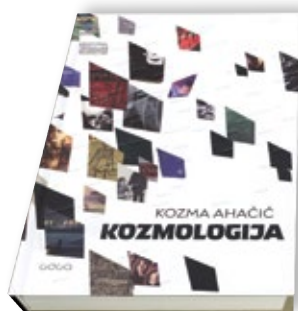
ZALOŽBA
 DRUŽINA

KOZMA AHAČIČ

KOZMOLOGIJA

Eseji 2018–2020

Goga, 2020, t. v., 197 str., 24,90 €, JAK

Kozma Ahačič

Kozmologija združuje 44 esejističnih kolumn iz časopisa Delo, ki jih je Kozma Ahačič pisal zadnji dve leti. Avtorja najbolj poznamo kot pobudnika in urednika priljubljenega portala Fran.si, vendar strokovnjak za zgodovino jezika in jezikovne rabe v esejih

sega z jezikovnega področja na mnoga druga področja, od znanosti, glasbe, arhitekture in drugih umetnosti do družbenih dogajanj. Eseji se prično z refleksijo o sprožilcu, ki je lahko glasba – avtor se je v študentskih letih odločil med študijem glasbe in jezika –, parfum, časopisna novica, srečanje z ekipo športnikov, vzgoja psa, čakanje v vrsti pred blagajno, volitve, umetniški škandal ..., nato pa se prelije v razmišljanje o temeljnih vprašanjih, na primer, kaj so naši cilji in vrednote, kakšen odnos do stvarnosti imamo, zakaj študentje naravoslovja in tehnologije potrebujejo tudi močno humanistično in družboslovno izobrazbo, kam vodi uniformiranost učiteljev, kaj je osebna svoboda, kakšne so prednosti in slabosti sodobne tehnologije v šolah ... Kolumne je mogoče brati kot zapis časa, kot eseje široko razgledanega intelektualca, s katerim bralec vzpostavlja notranji dialog, pa tudi kot branje za sladokusce, ki uživajo v bistrem, živahno žuborečem toku lepote besed in poživljajočih misli. > MAJA ČREPINŠEK

PAOLO GIORDANO

V ČASU EPIDEMIJE

prevod: Jerca Kos

Mladinska knjiga, zbirka Ergo, 2020, m. v., 60 str., 9,99 €

Paolo Giordano

... neposredno
doživel udarec
koronavirusa ...

Samo vprašanje časa je bilo, kdaj bo pri nas izšla prva knjiga, povezana s pandemijo koronavirusa. Eden prvih, ki je napisal knjigo o širjenju tega virusa in posledični karanteni ter njenem doživljanju, je italijanski pisatelj Paolo Giordano, ki ga pri nas že dobro poznamo po njegovih romanih *Samotnost praštevil*, *Človeško telo* in *Črnina in srebro*. Giordano je marca dovolj neposredno doživel udarec koronavirusa v Italiji in posledično zaustavitve javnega življenja,

da ga je to spodbudilo k razmišljanju in pisanju o krhkosti našega življenja in njegovi izpostavljenosti, o naših reakcijah na omejitve normalnega življenja, o preprosti, a uničujoči genetski logiki virusa, ki ima človeške osebke samo za tarče, ki jih bodisi ne more osvojiti ali pa jih osvoji ter odstrani, o novih vrednotah v obdobju karantene, o teorijah zarote, ki vedno vznikajo ob podobnih dogodkih, ter o upanju pri štetju dni, ki naj bi pripeljali do konca tega stanja ter do nove srčne modrosti. Knjižica, s katero boste čas karantene podoživeli še skozi Giordanov miselni okvir! > SAMO RUGELJ

Vse materialne avtorske pravice so last Mladinske knjige

© Mladinska knjiga

KOMU BOSTE
VERJELI?

Korporacijam, manipulacijam
ali lastnim možganom?

Avtor uspešnice *Mastna laž* v novi, vznemirljivi knjigi razišče mehanizme sodobne družbe, ki obljublajo srečo, vodijo pa v zasvojenost, depresijo in psihosomatske bolezni.

Najhitreje do knjige: 📍 v knjigarnah Mladinske knjige 🌐 www.emka.si ☎ 080 12 05

Mladinska knjiga

GREGOR POMPE

ZGODOVINA GLASBE NA SLOVENSKEM IV

Glasba na Slovenskem med letoma 1918 in 2018

soavtorja: Aleš Nagode, Primož Trdan

Znanstvena založba Filozofske fakultete in ZRC SAZU, 2020, t. v., 680 str., 29,90 €

SLOBODAN SIMIČ SIME

PIRANSKI BITLESI

Rojstvo in puberteta bit, rock in pop glasbe v piranskem prostoru Mediteranum, 2019, m. v., 192 str., 25 €

Med bralce, ki jih zanimata glasba in njen razvoj, prihaja četrti del *Zgodovine glasbe na Slovenskem*. Knjiga ne zajame le skladateljev in njihovih del, temveč se ukvarja tudi s širšimi družbenopolitičnimi vplivi na ustvarjanje določenega ustvarjalca, opisuje razvoj in dozorevanje, analizira posamezna dela in jih umešča v zgodovinski kontekst. Delo je razdeljeno v sedem sklopov: 1918–1926: Podaljševanje moderne opisuje vplive nove družbene stvarnosti na glasbo, hkrati pa tudi ujetost v stare tradicionalne okvirje; 1927–1941: Nova glasba se med drugim ukvarja z ekspresionizmom; tu velja omeniti Kogojeve *Črne maske*, laičnega bralca bo tu pritegnila tudi Kogojeva življenjska zgodba; tretji sklop izpod peresa Aleša Nagodeta z naslovom *Katoliška cerkvena glasba od začetka 20. stoletja do drugega vatikanskega koncila* se med drugim posveča tudi temi, kako sta druga svetovna vojna in revolucija rušilno delovali na to zvrst glasbe; sledi 1941–1960: V primežu politike – vojne in povojne vihere, ki se posveti temu, kako je bila glasba vpeta v režimsko ideologijo; sklop 1961–1976: Preboj modernizma se med drugim posveti tudi slovenskemu modernizmu v tujini, kjer je slovenski javnosti morda najbolj znan Vinko Globokar; 1977–1990: Iz modernizma v postmodernizem se ukvarja z generacijo skladateljev, ki so vstopali v glasbeno bolj pluralno pokrajino, kar se je odrazilo tudi v njihovem ustvarjanju, in zadnji, sedmi sklop 1991–: Sodobni pluralizem, v katerem se bralec sreča s premišljevanjem o eksperimentiranju v glasbi, o elektroakustični glasbi in vseh potencialih, ki jih le-ta prinaša. Delo je pregledno in zanimivo napisano, zato bo pritegnilo tudi bralce, ki jih glasba zanima bolj ljubiteljsko. > SABINA BURKELJCA

Primorski rock je nekakšen poseben pojem domače rock scene, in če smo zelo vztrajni, kaj hitro ugotovimo, da lahko njegove korenine iščemo v Piranu. Razlog? Pomorska srednja šola Piran in njej pripadajoča glasbena zasedba, ki je imela nekoliko olajšan dostop do čezoceanskih vplivov. Takrat, v drugi polovici petdesetih let prejšnjega stoletja, se začne naša (vseslovenska) zgodba, ki pelje do nenavadno velikega številka rock oz. bit (kar je bil svoj čas bolj ustaljen izraz) zasedb, in to nenavadno zgodaj. Avtor nam v klepetavem slogu posreduje pripoved o piranskem kulturnem kontekstu, iz katerega se je rojevala scena, in seveda o sceni kot taki. Izredno število informacij in zasedb (upam si trditi, da večina bralstva pozna predvsem zasedbo Prizma), ozaljšanih z bogatim naborom slikovnega gradiva, razkriva tako družbene razmere za pojav piranskega rocka kot tudi njegove značilnosti. Pozdraviti velja tudi (sicer preredko) odločitev, da avtor predmetu preučevanja sledi vse od predhodnikov zvrsti, obenem pa se zna ustaviti, ko je rock glasba počasi izgubljala svoj prvotni zagon. > ALJAŽ KRIVEC

Knjižne novosti iz založbe LITERA

Vabljeni k nakupu v spletnih knjigarnah:

www.zalozba-litera.org

www.biblos.si

www.bukla.si

LITERA

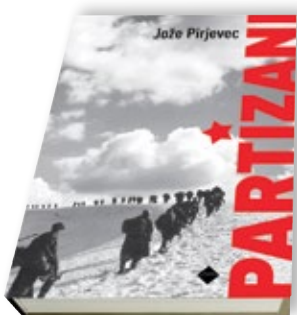
založba Litera,
Gospodsvetska 83,
2000 Maribor

JOŽE PIRJEVEC

PARTIZANI

Cankarjeva založba,
2020, t. v., 864 str., 64,95 €, JAK

Nekako hkrati s 75. obletnico konca druge svetovne vojne bo pri Cankarjevi založbi kot nekakšno nadaljevanje monografije *Tito in tovariši* iz leta 2011 izšlo obsežno delo *Partizani*, ki ga imamo lahko za sintezo Pirjevčevega raziskovalno-zgodovinskega dela. Več kot osemsto strani obsežna knjiga je rezultat večdesetletnega avtorjevega dela in raziskovanja. *Partizani* so plod treh virov podatkov. Prvi je študij obsežne znanstvene pa tudi druge literature o drugi svetovni vojni na jugoslovanskih tleh, objavljene v različnih jezikih, od tistih s področja nekdanje Jugoslavije do nemškega, italijanskega, francoskega, angleškega in ruskega. Drugi vir za knjigo je bilo poglobljeno pregledovanje zaupnih virov v arhivih po vsem svetu, od Moskve prek Beograda, Zagreba in Ljubljane pa vse do Berlina in Rima, Oxforda in Washingtona. Tretji vir podatkov so dnevniki, osebni zapisi in pričevanja nekaterih neposrednih udeležencev narodnoosvobodilnega boja v Jugoslaviji. Kot mi je o knjigi pripovedoval njen urednik Tine Logar (knjigo je souredil Aljoša Harlamov), je imel Pirjevec dokumentacije za *Partizane* za več kot eno veliko sobo, s knjigo, bogato tudi s fotografskim materialom, na katerem so posamezniki, ki so pomembni za vsebino, pa avtor pred bralca razprostre celovito, kompleksno in pogosto tudi nasprotujočo si sliko partizanskega gibanja ter vojnih let po vsej Jugoslaviji, opiše brutalnost bitk na terenu in tudi okvir visoke mednarodne politike sil osi na eni ter zaveznikov na drugi strani. V knjigi je tudi večkrat citirana monografija Jožeta Možine *Slovenski razkol* (glej desno). > SAMO RUGELJ

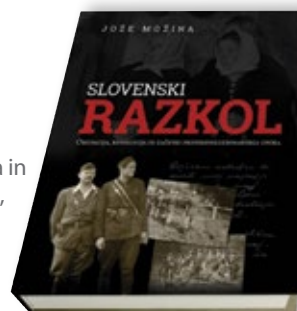
JOŽE MOŽINA

SLOVENSKI RAZKOL

Okupacija, revolucija in začetki protirevolucionarnega upora

Medijske in raziskovalne storitve, J. Možina in Mohorjeva družba Celje, Celovec in Gorica,
2019, t. v., 621 str., 58 €

Dodelana in dopolnjena doktorska disertacija novinarja in publicista Jožeta Možine, avtorja dokumentarcev in mnogih oddaj (npr. Pričevalci) ter intervjujev, s katerimi skuša razširiti pogled na dogajanje med drugo svetovno in po njej, je ob izidu vzbudila ogromno pozornosti in doživela že nekaj ponatisov. Glede na temo in način obdelave to ni nič čudnega: Možina je z znanstveno metodo in raziskovanjem mnogih (do sedaj neodkritih) virov, ki so bistveno prispevali k temu, da ima knjiga več kot dva tisoč opomb, skušal odgovoriti na temeljno vprašanje, ki razburja in razdvaja že skoraj osem desetletij: zakaj in kako so Slovenci med drugo svetovno vojno spolzeli v oster narodni razkol, kdo je ta proces povzročil in kje se je vse skupaj začelo? V zadnjih dveh desetletjih je bilo objavljeno ogromno podatkov o tem, kako so potekali poveljni poboji in v kakšnem obsegu, Možina pa je v svoji knjigi natančno raziskal obdobje od začetka vojne naprej. Tako je jasno in z mnogimi nazornimi primeri iz različnih delov Slovenije pokazal, da se je razdor med Slovenci začel že leta 1942, ko so bili pripadniki partizanskega tabora, ki so vpadali v mnoge slovenske vasi in mesteca, odgovorni za mnoge (civilne) žrtve, za katere sploh ni bilo nujno, da so sodelovale z okupatorjem – nasprotno, včasih so mu celo nasprotovale. Te (iz sedanje perspektive) nepotrebne smrti, ki so trasirale pot tudi v socialistično revolucijo, so pogosto izbrisale skoraj cele družine aktivnih in perspektivnih Slovencev ter seveda marsikje zbudile odpor ter formiranje vaških straž in podobno. V tem smislu je pomenljiva preglednica, ki jo najdete na koncu knjige pri sklepni analizi: za nekaj več kot 32 tisoč slovenskih žrtev v času vojne so bile odgovorne okupatorske sile. Za nekaj več kot 24 tisoč žrtev je bil odgovoren partizanski oziroma revolucionarni tabor. Rablji nekaj več kot 21 tisoč žrtev pa do zdaj niso identificirani. Glede na to, da so imeli okupatorji natančne arhive o svojih žrtvah, ni veliko različnih možnosti, kdo bi lahko zakrivil te smrti ... Pomemben prispevek k raziskovanju naše polpretekle zgodovine. > SAMO RUGELJ

KARLA PACEK

POT LJUBEZNI SKOZI ČAS

Zgodovina Slovenske province Družbe hčera krščanske ljubezni - usmiljenk 1919–2019

Celjska Mohorjeva družba, Teološka fakulteta,
2019, m. v., 418 str., 25 €

Lansko leto je Družba hčera krščanske ljubezni – splošna javnost pozna članice tovrstnih skupnosti kot »sestre usmiljenke« – praznovala častitljivo stoto obletnico svojega delovanja. Ta redovna ustanova je, kot izvemo v tem dokumentarnem delu, podkrepjenem s številnimi strokovnimi informacijami, zapisi in bogatim fotografskim materialom, imela za splošno družbo in njeno delovanje že od nekdaj izreden pomen. Sestre usmiljenke so namreč s svojim poslanstvom in predanim delom soustvarjale pomembno vlogo na področju zdravstvenega, socialnega, karitativnega, vzgojno-izobraževalnega in tudi duhovnega življenja. Monografija Karle Pacek nas tako popelje vse od začetkov tovrstnega redovnega delovanja na evropskih tleh, preko poznejše ustanovitve na našem področju in nato tudi do razširitve delovanja do držav nekdanje Jugoslavije, v Albanijo in še kam. Vse skupaj je predstavljeno skozi prizmo faktografskih podatkov, ki pa so podani zelo zanimivo in živo in zato kar vlečejo k potovanju skozi zgodovino. Tako bralec med drugim izve vse o delovanju te redovne ustanove v času pred obema svetovnima vojnama in med njima ter obenem spozna, v kako nezavidljivem položaju se je ta znašla zaradi novega režima v letih po drugi svetovni vojni. Sestre usmiljenke so pogosto živele in delovale v nemogočih razmerah in tolke pravo revščino, pa vendar jih je tudi v takšnih trenutkih reševala vera – do njihovega poslanstva in seveda predvsem njihova osebna vera. Z močjo ljubezni so reševale vse izzive in tako je tudi še dandanes. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

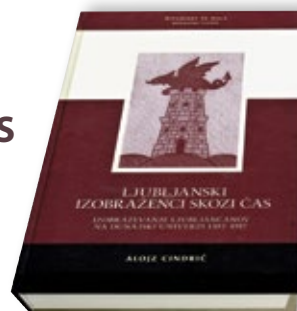

ALOJZ CINDRIČ

LJUBLJANSKI IZOBRAŽENCI SKOZI ČAS

ZRC SAZU in Znanstvena založba FF,
2019, t. v., 524 str., 29 €

Ob nedavni stoletnici slovenske univerze je bilo največ pozornosti namenjene dogodkom ob njenem nastajanju, manj pa visokošolskemu izobraževanju Slovencev v prejšnjih obdobjih, ki je ta dosežek sploh omogočilo. Bibliotekar in raziskovalec socialne in kulturne zgodovine izobraženstva Alojz Cindrič v pričujoči monografiji razkriva, da je uka žeja naše prednike gnala v svet že veliko prej, preden so se zavedeli, da so Slovenci, in so začeli razmišljati o svoji državnosti. Strnil je svoja dosedanja zavzeta preučevanja matrik, protokolov in drugega dokumentarnega gradiva leta 1356 na Dunaju ustanovljene, za Slovence najpomembnejše evropske univerze. V ospredje je postavil študente iz Kranjske v obdobju 1392–1917, povzel pa je tudi podatke o njihovem študiju pred tem in drugod, zlasti v Gradcu ter na italijanskih in nemških univerzah. Kljub težavam z različnimi zapisi krajevnih in osebnih imen je naštel kar 5631 študentov iz Kranjske ter med njimi 1334 – od leta 1897 tudi štiri študentke – ki so na Dunaj zagotovo prišli iz Ljubljane. > IZTOK ILICH

SLOVENIJA IX

Ekскурzije Ljubljanskega geografskega društva
urejanje: Drago Kladnik
fotografije: Bernarda Avsenik et al.
ZRC SAZU, 2020, m. v., 172 str., 15 €

Nova knjiga zbirke *Vodniki Ljubljanskega geografskega društva* nadaljuje tradicijo objavljanja besednih in slikovnih opisov društvenih ekskurzij, ki se jih ne udeležujejo le geografi, temveč v njih sodelujejo tudi zgodovinarji, etnologi, geologi in pripadniki drugih strok. Njihovi praviloma enodnevnih potepi so zasnovani tako, da posamezniki, ki jih pripravijo in vodijo, spotoma predstavljajo tudi pozornosti vredne naravne in kulturne spomenike, ki ne spadajo v ožji krog njihove stroke. Tokrat je objavljeno besedilno in slikovno gradivo s sedmih poti, opravljenih med aprilom 2015 in lanskim majem. Prvi dve sta se zgodili na vzhodu, v Slovenskih goricah, oziroma na severozahodu, med Radovljico in Kropo na Gorenjskem, prizorišče preostalih pa je bilo območje vzdolž italijansko-slovenske meje, pri čemer sta dve, kolesarska po Tržaškem in motorizirana po Divaškem Krasu, vodili po ozemlju obeh držav. > IZTOK ILICH

MOČNI, MODRI IN DOBRI

Junaki v slovenski folklori
urejanje: Božidar Jezernik, Ingrid Slavec Gradišnik
Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2019, m. v., 261 str., 24,90 €

Preprosto vprašanje, kdo so junaki slovenske folklorne, odpira razmisleke, kdo in kaj junak sploh je, kaj v njegovem kontekstu pomeni slovenskost in kaj nosi oznaka folklorne. Zbornik razprav raziskovalnega projekta na temo »močnih, modrih in dobrih« v tej luči dialektično in dialoško pretresa junaški panteon na primerih Kralja Matjaža, Petra Klepca, Martina Krpana, Kofčárjovega Štefana, Miklavža, dedka Mraza, Alpinista, Lepe Vide in Alenčice. Razprave na primerih junakov osvetlujejo relacijske pojme med navadnim in presežnim, razvojno pot in percepcijo izročil, transformativno moč domišljije, arhetipizacijo in kanonizacijo junakov ter njihovo nacionalno opredelitev, relacijski pojem junaka, manifestacijo junaških moči, upodobitev junakov na panjskih končnicah, družbeni in politični kontekst junakov in ustvarjanje novodobnih junakov. Celota učinkuje kot privlačno branje za vse, ki v etnoloških in folklorističnih raziskavah kulturnih prostorov in praks vidijo sooblikovalec odgovora na vprašanje, kdo smo in kaj nas opredeljuje. > MAJA ČREPINŠEK

KÄRNTNER JAHRBUCH FÜR POLITIK 2019

Koroški politični zbornik 2019
urejanje: Karl Anderwald, Karl Hren, Kathrin Stainer - Hämmerle
Mohorjeva Celovec,
2019, m. v., 354 str., 27 €

Novi *Koroški politični zbornik* nosi zaporedno številko 26, s čimer ima najdaljšo tradicijo med podobnimi zborniki drugih izveznih dežel Republike Avstrije. Pri pripravi je poleg urednikov, ki so tudi pisci prispevkov, sodelovalo še 17 avtorjev in avtoric, na koncu pa je dodana kronologija najpomembnejših političnih dogodkov, ki so zaznamovali minulo leto. Poleg izidov volitev, ki so potekale v različnih političnih in družbenih organizacijah, posamezni prispevki obravnavajo še gospodarske teme, aktualni položaj Cerkve in politično kulturo na Koroškem ter pred 100-letnico plebiscita tudi manjšinsko problematiko. Karl Hren, eden od direktorjev Mohorjeve, na primer ugotavlja, da zanimanje za dvojezično izobraževanje v deželi sicer narašča, vendar je Korošec, ki govori slovensko, čedalje manj. Zato meni, da dolgoročna stabilizacija manjšinskega jezika ne bi smela biti le skrb manjšine, temveč celotne družbe in politike na Koroškem. > IZTOK ILICH

ŠTEFAN ČELAN

KURENT – KORANT

Ali veš, kdo si?
Beletrina, Zavod za turizem Ptuj,
2020, t. v., 129 str., 20 €

Dosedanje raziskave kurenta (koranta) so se osredotočale na njegovo zunanjo formo, o njegovi biti in bistvu njegovega poslanstva pa so na kratko zaključile, da gre za ostanek poganstva. Ta knjiga pa se posveča manj oprijemljivemu, duhovnemu in avtomatičnemu vidiku kurenta. Kurent še zdaleč ni karnevalski lik. V njem avtor prepoznava živo šamansko prakso skupinskega obreda, ki odpira energetsko-duhovni vidik realnosti in obredno obnavlja duhovno vez med človekom ter vsem bivajočim. Predstavi globoke korenine duhovnih praks in šamanizma po svetu, nato jih poveže s sodobnimi spoznanji kvantne fizike oz. vesolja kot nepredstavljivo velikega kvantnega polja, ki na kvantno-energetski ravni omogoča povezovanje vsega in vseh. Zato so možni pojavi, kot so sinhroniciteta, jasnovidnost, kolektivno nezavedno, energetsko zdravljenje itn., ki jih (lahko) sproža obredje kurentovanja, o čemer ob primerih priča avtor. Sam že več desetletij predano in poglobljeno opravlja mistično obredje kurenta. Zanimivo, vredno premisleka! > MAJA ČREPINŠEK

Viktor E. Frankl ČLOVEKOVO ISKANJE NAJVIŠJEGA SMISLA

Frankl razkriva svoja najgloblja spoznanja o tem, kaj mu je omogočilo, da je preživel nečloveške razmere koncentracijskega taborišča in kljub vsemu zmožni dojeti smiselnost življenja.

300 strani • 25,00 EUR

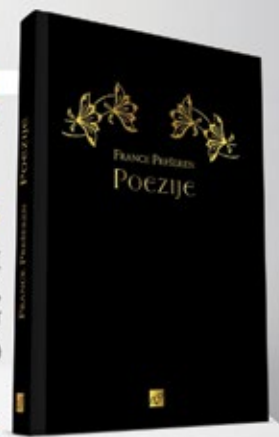

France Prešeren
POEZIJE

Prešeren,
kot smo si ga vedno želeli:

S SPROTNIMI OPOMBAMI OB BESEDILIH
(dr. Jure Zupan),
PRIJAZEN BRALCU IN RECITATORJU
(Jože Faganel)

NEMINLJIVI 288 strani • 29,50 EUR

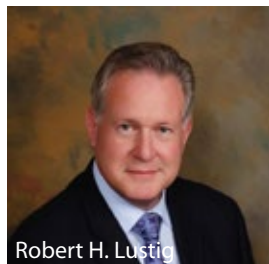

ROBERT H. LUSTIG

OPRANI MOŽGANI

prevod: Aleš Učakar

Mladinska knjiga, zbirka Esenca,
2020, m. v., 383 str., 34,99 €

Robert H. Lustig

... civilizacijske
zasvojenosti ...

sodobnemu ameriškemu umu ter različnim oblikam civilizacijskih zasvojenosti, ki napadajo in vse bolj zasnajajo Američane pa tudi druge narode. Pri tem trdi, da so njihovi možgani v resnici (rečeno z računalniškim izrazom) že »shekani«, torej ugrabljeni, vanje pa je vdrla kombinacija mehkih in trdih drog, alkohola, sladkorja, hitre hrane, kofeina itn. na eni strani ter nevroleptikov, antidepresivov, video iger in nenehne priklopljenosti na družbena omrežja na drugi, kar ustvarja strupeno kombinacijo, ki (poleg drugega) rezultira v nenehni nezadovoljnosti, porastu depresij in anksioznosti ter potiska Ameriko na lestvici srečnih držav in državljanov – kljub relativni ekonomski blaginji – vse bolj navzdol. Poučno! > SAMO RUGELJ

Ameriškega pediatra endokrinologa Roberta H. Lustiga (1957) v slovenščini že dobro poznamo po njegovi knjigi *Mastna laž: grenka resnica o sladkorju*, v kateri je nazorno in z znanstveno podprtimi dognanji pokazal, kako nas v sodobnem času zasvaja in ubija ta beli kristalni prah. V svoji zadnji knjigi *Oprani možgani* je v analizi »zadete« Amerike in vse bolj tudi preostalega sveta stopil še korak naprej in se natančno posvetil

MALCOLM GLADWELL

POGOVARJANJE Z NEZNANCI

Kaj moramo vedeti o ljudeh, ki jih ne poznamo

prevod: Samo Kuščer

UMco, zbirka Angažirano,
2020, 393 str., 24,90 €

Malcolm Gladwell

- Kako je lahko Fidel Castro tako dolgo prinašal naokoli ameriško agencijo CIA?
- Zakaj je bil britanski premier Neville Chamberlain prepričan, da lahko zaupa Adolfu Hitlerju?
- Zakaj so spolna nadlegovanja v takem porastu?
- Ali nas televizijske serije narobe učijo o načinu komuniciranja z drugimi, predvsem tistimi, ki jih ne poznamo?

Malcolm Gladwell (1963) je eden najbolj znanih publicistov na svetu, ki v svojih knjigah virtuožno kombinira izsledke iz sociologije, ekonomije in psihologije z intrigantskimi zgodbami, s katerimi nas skuša spodbuditi k aktivnejšemu razmišljanju o našem pogledu na svet in vsakdanje dogajanje v njem. Po odmevnem prvenecu *Prelomna točka*, v kateri je tudi z modelom širjenja epidemije pokazal, kako se širijo ideje, smo v slovenščino dobili še prevode njegovih knjig *Preblisk*, *Prebojniki* ter nazadnje leta 2014 še navdihujoče delo *David in Goljat*, v katerem je pokazal, zakaj antifavoriti včasih lahko zmagajo v neenakopravnem boju. V *Pogovarjanju z neznanci*, svoji najnovejši knjigi, pa nas Gladwell z izjemnim pripovednim talentom popelje na pot raziskovanja napak v medsebojni komunikaciji med neznanci in usodnih napak, ki so lahko njihova posledica. Gre za še eno Gladwellovo intelektualno pustolovščino, ki je obenem izzivalen, ponekod pa tudi kontroverzen sprehod skozi zgodovino, psihologijo in škandale, o katerih ste brali v zgodovinskih knjigah ali pa jih videli v vsakodnevnih novicah.

Gladwell tako raziše, zakaj je lahko Fidel Castro tako dolgo prinašal okoli ameriško agencijo CIA, analizira, zakaj je bil britanski premier Neville Chamberlain prepričan, da lahko zaupa Adolfu Hitlerju, ponudi odgovore na vprašanje, zakaj so spolna nadlegovanja v takem porastu, in špekulira o tem, da nas morda televizijske serije narobe učijo o načinu komuniciranja z drugimi, predvsem tistimi, ki jih ne poznamo. Med njegovimi obdelanimi primeri najdemo tudi vzroke za uspešnost finančnih prevar Bernija Madoffa, potencialni razlog za samomor Sylvie Plath itn. Poglobi se tako v pedofilske škandale kot v nepojasnjene smrti in nam ponudi novo razumevanje zgodb, za katere smo mislili, da jih popolnoma poznamo. Gladwell v svoji knjigi *Pogovarjanje z neznanci* dokazuje, da je nekaj zelo narobe s tem, kakšne strategije uporabljamo z namenom razumevanja ljudi. Ravno zato, ker se ljudje ne znajo pogovarjati z neznanci, to pogosto prinese konflikt in nesporazume v naše vsakdanje odnose in ima velik vpliv na to, kako živimo v današnjem svetu. V knjigi, ki se že vse od izida zadržuje na lestvicah najbolj prodajanih knjig, nam Gladwell ponudi napet knjižni vodnik po težavnih časih. > SAMO RUGELJ

ZAKON O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-1)

Uvodna pojasnila:

mag. **Nina Scortegagna Kavčnik**

V **uvodnih pojasnilih** k Zakonu o delovnih razmerjih (ZDR-1), ki smo ga izdali v založbi Uradni list Republike Slovenije, avtorica mag. Nina Scortegagna Kavčnik izpostavi **dileme, ki so se pojavile v zadnjih sedmih letih** veljavnosti in uporabe novega ZDR-1.

Poudarek je na ponazoritvi **praktičnih vprašanj, novejši sodni praksi, stališčih oziroma mnenjih** Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Inšpektorata Republike Slovenije za delo. V ta namen niso obravnavani vsi člani, ampak avtorica izpostavi tiste, ki povzročajo težave v praksi, in tiste, okrog katerih se je oblikovala **pomembna sodna praksa**.

leto izdaje: 2020
število strani: 228
velikost: 14 x 20 cm
vezava: mehka
cena: **56,00 €**

www.uradni-list.si/knjigarna • informacije po tel.: 01/200 18 38 •
e-naslov: prodaja@uradni-list.si

www.bukla.si

CLIFFORD GEERTZ

INTERPRETACIJA KULTUR

prevod: Božidar Kante, Vesna Debeljak
Aristej, zbirka Dialogi,
2020, m. v., 474 str., 32 €

Založba Aristej je znana po izdajanju antropoloških klasik, med katerimi je nekaj izjemnih del, denimo *Argonavti zahodnega Pacifika*, ki jo je že daleč nazaj napisal Bronislaw Malinowski, pri nas pa je izšla leta 2018. Med prevajalske in vsebinske presežke gotovo spada tudi njihov najnovejši prevod s tega področja, *Interpretacija kultur*, ki jo je kot eno svojih najbolj znanih knjig napisal Clifford James Geertz (1926–2006), ameriški antropolog, ki je najbolj znan po svojem vplivu na prakso simbolične antropologije in ki je bil kar nekaj časa najbolj vplivni kulturni antropolog v Ameriki. Knjiga *Interpretacija kultur* je izšla leta 1973, literarna priloga Timesa pa jo je uvrstila med sto najpomembnejših knjig, ki so bile napisane po drugi svetovni vojni. Geertz v njej kulturo označuje kot sistem podedovanih konceptov, ki so izraženi v simbolični obliki na tak način, da lahko s njimi ljudje komunicirajo med seboj ter ohranjajo in razvijajo svoje vedenje o življenju, Geertz pa je bil prepričan, da je vloga antropologov v tem, da poskusijo raziskati in interpretirati vodilne simbole v vsaki kulturi. Njegov interpretacijski model je temeljil na obsežnem etnografskem poznavanju in opisovanju dejanskega človeškega življenja in njegovih načinov v venomer spreminjajočem se svetu (Geertz je, tudi s svojo ženo, preživel ogromno časa na terenu, denimo v Indoneziji), s tem pa je antropologijo zapeljal v »humanistično zasnovano polje vrednosti«, kot o knjigi razmišlja njen urednik slovenske izdaje, antropolog Rajko Muršič. > SAMO RUGELJ

SILVIA FEDERICI

KALIBAN IN ČAROVNICA

Ženske, telo in prvotna akumulacija
prevod: Tea Hvala
Sophia, Zbirka Naprejš!,
2020, m. v., 461 str., 23 €, JAK

Silvia Federici (1942) je zaslužna italijansko-ameriška profesorica politične filozofije in mednarodnih študij na ameriški univerzi Hofstra, aktivistka, feministka in ustanoviteljica različnih odborov, ki se zavzemajo za enakopravnost. Dolgo je živela tudi v Nigeriji, o družbeno angažiranih temah pa je napisala več knjig, med drugim tudi interdisciplinarno in sintetično delo *Kaliban in čaravnica* iz leta 2004. V njem skozi podroben socialnozgodovinski pregled družbenih uporov in s prikazom postopkov prvotne akumulacije kapitala, dela in degradacije žensk ob prehodu iz fevdalizma v kapitalizem obravnava izkoriščanje in zatrtje žensk, osvetljuje razvoj procesov naturalizacije brezplačnega ženskega gospodinjstva in »družinskega« dela, za katero avtorica meni, da je osnova reprodukcije kapitala, konstrukcije patriarhata in kolonizacije ter discipliniranja ženskega telesa itn. Ta temeljni vidik izkoriščanja žensk Silvia Federici poudarja zato, ker se na sistemski ravni skozi čas ni kaj dosti spremenil, saj je vpisan v osnovo kapitalističnega prisvajanja presežnega dela in odnosa do ženskega reproduktivnega dela, kot so gospodinjstvo, skrb za otroke, vzgojo in družino in druga dela, ki veljajo za primarno žensko domeno in so na tej osnovi samoumevno brezplačna. Eruditska knjiga o pogosto spregledani (temni) plati formiranja sodobnega kapitalizma. > SAMO RUGELJ

Vse materialne avtorske pravice so last Mladinske knjige.

© Mladinska knjiga

Več kot 900 strani, 16 x 24 cm

64,95 €

PRVI CELOSTNI PRIKAZ PARTIZANSKEGA GIBANJA na tleh Kraljevine Jugoslavije!

»Nič si nisem izmislil, nič namerno izpustil, nič olepšal.«

Jože Pirjevec

Ko se je razvedelo, da je Suzana Koncut prejemnica nagrade Prešernovega sklada 2020 za prevode iz zadnjih treh let, je završalo tako v stanovskih krogih, ki jih je priznanje eni njihovih najustvarjalnejših in najplodnejših predstavnic navdušilo, kot širše. Vsestranska poklicna prevajalka (in nekdanja plesalka), tudi dobitnica Sovretove nagrade, se je podpisala pod prevode skoraj 70 del sodobne (M. Yourcenar, G. Perec, N. Sarraute, R. Boudjedra, T. Ben Jelloun, J. Échenoz, A. Volodine, M. NDiaye) in klasične francoske literature (G. Flaubert, A. Camus, Stendhal), humanistike in družboslovja (R. Barthes, S. de Beauvoir, C. Lévi-Strauss, A. Badiou, J. Rancière, G. Deleuze) ter dramatike (S. Beckett, JB.-M. Koltès, M. Duras, Y. Reza). Med deli, za katera je nagrajena, so *Kompas* in *Cona* M. Énardea, *Sedma funkcija jezika* L. Bineta, *Skrivnostne solidarnosti* P. Quignarda, *Onstran narave in kulture* P. Descolaja, *Kritika črnškega uma* A. Mbembeja in *Dezorientalka* N. Djavadi.

INTERVJU: Suzana Koncut, prejemnica nagrade Prešernovega sklada

»Jezik, kakršnega ustvarja prevajalec, je velikansko mednarodno ozemlje.«

Bukla: Tvojih prevodov se je nabralo toliko, da že sami zase zapolnijo kar nekaj knjižnih polic. Kaj vidiš, kadar se ozreš na te police knjig, ki so šle skozi tvoje roke?

Koncut: Res se mi zdaj že dogaja, da moram odmikati druge stvari in policah, da lahko k vrsti prejšnjih dodajam primerke novih prevodov. A ta vrsta se mi še ne zdi nepregledna, knjige se še niso toliko odmaknile od mene, da bi mi bile tuje – mogoče sem si jih res v zadnjih mesecih ravno zaradi takih priložnosti, kot je tale, spet bolj intenzivno ogledovala. Med tistimi z začetka vrste je kar nekaj avtorjev, ki me še vedno spremljajo (Quignard, Lévi-Strauss, Perec). Precej zabavno pa je, ko po teh knjigah brskam, ker moram pri kakšnem novem prevodu citirati kaj iz kakšnega starega, recimo iz *Drugega spola*, *Divje misli*, *Križarskih vojn v obeh Arabcev* in še česa. To marsikdaj sproži daljni flash back s situacijami, na katere se navezujejo prevodi – in večinoma so to dobri spomini. Se mi je pa tudi že zgodilo, da sem na cobissu zasledila kakšno krajše besedilo, za katero nisem več vedela, da sem ga prevedla, popolnoma mi je ušlo iz spomina ...

Če pogledam celoto, vidim tudi, da me poleg avtorjev tudi dve založbi s krajšimi vmesnimi premori spremljata že ves čas ali pa jaz zvesto spremljam njiju – Mladinsko knjigo in Cankarjevo založbo. Da jih je nekaj, ki so me kar zaznamovale, vmes izginilo (Modrijan, Delta), da sem z nekaterimi zaradi odhodov urednikov izgubila stik (Litera), da z nekaterimi sodelujem redko, a vztrajno (LUD Literatura, /c#, Maska), da so nekatere zbirke občutno spremenile svojo podobo (Knjižnica MGL). Kar pestro.

Gotovo bi mi bilo ob bolj podrobnem pogledu v zgodnje prevode kdaj nerodno ob kakšni napaki ali spodrsljaju v njem. A lahko rečem, da mi prav za nobeno od teh knjig ni nerodno, da sem jo prevajala – lep izbor je.

Bukla: V tem izboru je nemalo temeljnih del. Srečko Fišer trdi, da se premalo zavedamo, da je prevajanje del nacionalne literarne ustvarjalnosti in da prevodi spadajo v korpus slovenske literature; po njegovem je »prevod *Don Kihota* ali *Bratov Karamazovih* relevantnejše slovensko literarno dejanje kot večina slovenskih izvornih romanov«. Od kod to pomanjkljivo zavedanje, ki se kaže tudi v majhnem številu Prešernovih nagrajencev za prevode?

Koncut: Nikoli ne bo dovolj poudarjanja, da ima vsako prevajanje iz tujega (katerega pa?) jezika neizogibno opravka z določeno mero tujosti, ki je ni mogoče neposredno prenesti in za katero je treba iznajti tako ustreznico, da se v njej ta tujost ne bo popolnoma izgubila. To nujno pomeni, da književno prevajanje vnaša v jezik nove elemente, materialne, miselne, jezikovne, strukturne, in je torej v temelju ustvarjalno dejanje, ki razširja meje jezika in mišljenja, kot naj bi jih tudi vsako izvorno umetniško delo. A literarno prevajanje večinoma

velja le za poustvarjalno dejanje, eno od stranskih »storitev« pri nastajanju knjige. Nekaj tega izhaja iz splošnega mnenja, nekaj pa iz položaja, kakršnega ima prevajalec v produkciji knjige – marsikdaj ga založba, urednik obravnava le kot izvajalca, obrtnika. In v svoj bran bi težko nenehno navajali Benjaminove, Bermanove ali pa Fišerjeve argumente, realnost nas največkrat povozi.

Bukla: Ko sva že pri tujosti: prevod je nekakšna dvoživka: na nov jezik (in kulturni kod) cepljena izkušnja, prvotno ubesedena v tujem jeziku (in kodu). To proizvaja zanimive učinke, hočem reči: prevedeno besedilo je nekaj domačega in tujega hkrati, živi svojevrstno življenje. Pri »presaditvi« pride do zanimivih premikov, lahko v smer večje oniričnosti, lahko izostritve ipd. Kakšen prevajalski pristop zagovarjaš pri tem? Zanimiv primer je že Antoine Volodine, ki svoja dela, si rekla nekje, koncipira kot prevod ...

Koncut: Res, Volodine pravi, da je, odkar res intenzivno prevajamo, vsak svetovni jezik velikansko mednarodno ozemlje, ki vase sprejema vse sestavine človeštva in si ga torej ne more nase priključevati ena sama nacionalnost. Vsak jezik nosi v sebi dediščino vseh kultur sveta – kitajščina je tudi jezik Becketta, Dostojevskega, Balzaca ..., francoščina ali slovenščina pa tudi jezik *Tibetanske knjige mrtvih*, Puškina ... In Volodine se trudi pisati prav v tem jeziku prevajanja, transnacionalnem jeziku, ki je tuj francoskim ali enonacionalnim navadam in je na ravni besedišča in sintakse prožnejši, bogatejši – kar je pravzaprav jezik, kakršnega ustvarja vsak prevajalec, le da Volodine ne poskuša podajati relativno tujega univerzuma, ampak absolutno tuj univerzum.

Kakšen premik se zgodi pri tem presajanju in sprejemanju, pa je po mojem odvisno od mere te tujosti. Francoščina, iz katere prevajam sama, večinoma ne podaja tako zelo odmaknjene univerzuma, kadar pa so reference bolj oddaljene in so nam kod razumevanja neznan, lahko tudi kaj zelo konkretnega deluje na primer kot poetično ali ludistično besedilo. V skladu s prej rečenim bi pri tem zagovarjala relativno tujost.

Bukla: Kakšne izkušnje imaš z avtorji? Kakšen je njihov odnos do tvojega dela oz. do tebe kot sopisateljice?

Koncut: Kadarkoli sem zaradi dvomov (Quignard, Volodine, Marie Ndiaye, Échenoz, Maalouf, Énard) iskala stik z avtorji, so se odzvali zelo pozitivno in konstruktivno. Nikoli nisem naletela na zavrnitev ali vzvišenost, prej kolegialnost in skromnost – če je bilo le mogoče, so se potrudili z razlago, končno interpretacijo pa velikokrat prepustili meni. Bodisi ker se niso več spomnili, kaj točno so mislili – to je povsem prostodušno priznal Échenoz –, bodisi ker niso mogli odločiti o rabi in učinku v slovenščini.

Suzana Koncut

Bukla: Prevajalci se razlikujejo tudi po tem, kaj jih v besedilih najbolj vznemirja: nekatere izrazito privlačijo jezikovne igre, akrobacije z registri, spet druge visoko kultiviran jezik, slog, ritem ali pa miselna in izrazoslovna sofisticiranost. Lotevaš se zelo raznolikih besedil, tudi dramskih. Kaj ti je največji izziv, kaj te najbolj vleče?

Koncut: Ne predstavljam si, da bi kaj z užitkom prevajala zgolj zaradi formalnih akrobacij ali igranja z literarnimi kodi, bistven mi je avtorjev miselni svet, ki ga organsko poganjata njegov slog in jezik – da torej ta dva nista plosko nalepljena na predmet, samo da se razkazuje literarna virtuoznost, ampak da iz njega nekako logično izhajata. Celo v Perecovih samovoljnih formalnih vragolijah je neka utemeljenost, zakaj so podlaga za to ali ono literarno snov, ki govori nekaj ključnega o nas.

Bukla: V utemeljitvi nagrade je tvoje delo opisano kot »jezikovna intervencija najvišjega ustvarjalnega zamaha, saj se loteva[š] ne le najzahtevnejših, temveč praviloma tudi izredno obsežnih tekstov«. Prevedla si kar nekaj hudih špehov, od Stendhala do Énar-da. Kako si jim kos?

Koncut: Dolgo sem tožila, kako težko prenašam samotnost in enoličnost prevajalskega dela, zlasti odkar samo še prevajam in nimam več protiuteži v plesu, ki me je dolgo spremljal. Težko mi je bilo zdržema ostajati v osredotočenem dialogu samo s knjigo. Zadnja leta pa se robovi te nestrpnosti mehčajo, laže se prepustim dolgi, zatopljeni komunikaciji z obsežnimi deli, pravzaprav mi je to zdaj skoraj ljubše od hitrega preskakovanja od ene kratke knjige k drugi. Pri zares težkih delih je v veliko pomoč možnost študijskega bivanja v kakšnem prevajalskem centru, kjer se vsaj v eni fazi prevajanja lahko izoliraš od zunanjih motenj, saj je poskrbljeno za delovne pogoje. V enem od nedavnih intervjujev sem že omenjala, da niti ne vem, kako bi sploh vstopila v 700 strani dolgo knjigo Philippa Descolaja *Onstran narave in kulture*, če ne bi šla za mesec dni v zares asketsko rezidenco v prevajalskem centru v Latviji. Osupljivo mrzel mesec julij na obali Baltskega morja se je izkazal kot idealen za potrpežljivo sedenje za mizo v okolju, kjer me ni nič neustavljivo nagovarjalo. A take samostanske strogosti vendarle ni mogoče stalno prenašati, vesela sem, da

se bo letos recimo med eno tako dolgotrajno prevajanje vmešal tudi dober strip.

Bukla: Veliko romanov, ki si jih prevedla, je tačas izjemno aktualno branje: vzemimo Énardovo *Cono*, Binetovo *Sedmo funkcijo jezika* ali pa Volodinove *Nižje angele*, ki preigravajo scenarije (post)apokaliptičnih svetov in diktatorskih delirijev. Prevajalec se lahko, vsaj do določene mere, angažira tudi z izborom besedil. Koliko ti to pomeni?

Koncut: Saj, to je ta miselni svet, ki sem ga prej omenila ... Najdražji so mi avtorji in avtorice, pri katerih je občutiti globoko zavezanost naši dejanskosti, bolj ali manj ključnim vprašanjem, ki jih odpira naša sedanost. Pa če pišejo o tem poetično, alegorično, skozi zgodovino, fantastiko, humorno distanco ali povsem naravnost. Taki, pri katerih je čutiti intimno empatijo s svetom in ki znajo/hočejo govoriti tudi o univerzalnem. Pri knjigah, v katerih tega ne zasledim, niti ne vidim razloga, zakaj bi jih sploh prevajali.

Bukla: Pred nekaj leti si omenjala »občutek, da prevajalci polzimo na margino in teže našega prispevka nihče več ne upošteva, kar je splošna tendenca odnosa do umetnosti in kulture«. Ta tendenca se je vmes še poglobila: kulturni delavci postajamo del vse večje množice »odvečnih«, umetnost pa nekaj »neesencialnega«, kar naj počaka na boljše čase. Kako to, če se vedno znova izkazuje, da je pomemben del imunskega sistema naroda? Da imata ustvarjalnost, literatura, nepogrešljivo vlogo pri ubesedovanju, »osmišljanju« krize, kakršna je današnja?

Koncut: O tem je zdaj, ko si verjetno vsi precej intenzivneje zastavljamo vprašanje o smislu česarkoli, še teže govoriti. Za vse nas bo ključno, kaj bomo, ko pridemo ven iz tega. Se bo takrat še kdo spomnil polnih ust izjav, naj v obdobju izolacije vzamemo v roke dobro knjigo? Kot bi bilo branje res le priložnostno orodje za krajšanje dolgega časa, ne pa bistvena kondicija, ki izhaja iz dolgotrajne vzgoje okusa, občutljivosti, zavzetosti za stvari tega sveta. In ki nam tako kot vsaka dobra umetnost pomaga širiti misel, stopati čez lastne meje, dopuščati drugačnost, se učiti (radostnega) dialoga tudi s tistim, kar nam je tuje. Razumeti, kaj nam je skupno in nas povezuje – in tudi, da tega ne more graditi samo ekonomija, prav nasprotno.

THORSTEIN VEBLEN

TEORIJA BREZDELNEGA RAZREDA

Ekonomsko študija institucij
prevod: Marko Bauer

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2020, m. v., 226 str., 19,90 €

... ekonomsko
sociološka
klasika ...

Na kateri točki v človeški zgodovini se je del populacije lahko odpovedal produktivnemu delu in je svojo družbeno nadvlado razkazoval in ohranjal z izogibanjem takemu delu? Ameriški sociolog in ekonomist Thorstein Veblen (1857–1929), ki se je ukvarjal predvsem z vprašanji organizacije delovnega procesa in prostega časa, bil avtor lepega števila knjig, med katerimi je najbolj znana ravno pričujoča iz leta 1899, je bil prepričan, da se je to začelo že v fevdalizmu, kjer je bojovniška aristokratska kasta kultivirala način življenja, ki je bil pogojen z odmikom od dela in posvečanju drugim dejavnostim, kot so bile šport, igra, lov in umetnost. Ta logika razlike med neposredno produktivnim in neproduktivnim, torej t. i. »brezdelnim« razredom, se je nadaljevala tudi v kapitalizmu, dodajale pa so se mu druge vsebine od vse bolj razširjenega (visokošolskega) izobraževanja naprej ter se v ves čas spreminjajoči se obliki vleče vse do današnjih dni, ko se – še posebej v času epidemije in po njej – razkorak med (realno in namišljeno) produktivnim delom vse bolj povečuje. Ekonomsko sociološka klasika, ki je izšla ravno v času, ko se ponovno preizprašuje vrednost posameznega (ne)dela in evalvira njegova potrebnost. > SAMO RUGELJ

FRANCK FISCHBACH

KAJ JE SOCIALISTIČNA VLADA?

Kar je živo in kar je mrtvo
v socializmu

prevod: Aljoša Kravanja

Krtina, zbirka Krt,
2020, m. v., 167 str., 22 €, JAK

... so ideje
socializma sploh
preživele? ...

V časih, ko so se na levem spektru pospešeno pojavljale različne politične tvorbe, vse od »novih evropskih levic« do levoliberalnih strank in protestnih gibanj (najsij gre za različice »occupy« ali nenazadnje rumene jopiče), se avtor skuša vrniti k tako rekoč »čistemu« pojmu socializma. Opozori na pojem »levice«, ki izhaja iz francoske revolucije, in dokazuje, da med njo in socializem ne moremo postaviti enačaja (ali drugače: levica je socializem vzela kot svoj, a mu je vzela obliko). Zanima ga, če so ideje socializma sploh preživele ali pa so utonile med pojavi, ki jim pogosto pripisujemo sorodnost. Avtor ostaja optimističen, a dodaja, da je nujno reflektirati družbene odnose, vprašanje kapitala in dela, tiste točke, ki jih je mnogim pojavom na levisi uspelo potisniti v ozadje. Avtorjev največji doprinos k mišljenju socializma se tako izkaže v tem, da mu ga uspe misliti mimo ustaljenih dihotomij, obenem pa do drugih političnih naporov, ki se morda zavzemajo za nekatere podobne cilje, ne nastopa omalovaževalno, temveč prikazuje, kaj so tiste točke, zaradi katerih jih velja zavrniti, pa tudi če gre pri tem za liberalizem ali celo komunizem. > ALJAŽ KRIVEC

GUY CONSOLMAGNO, PAUL MUELLER

ALI BI KRSTILI NEZEMLJANA?

... in druga vprašanja, zastavljena astronomom
z Vatikanskega observatorija

prevod: Andrej Turk

Družina, 2020, m. v., 236 str., 29,90 €

Provokativni naslov knjige sta avtorja, znanstvenika v raziskovalnem timu Vatikanskega observatorija in člana Družbe Jezusove, izbrala, ker jima to vprašanje zelo pogosto postavljajo obiskovalci observatorija. Vprašanje povzema nasprotovanje med vero in znanostjo, ki muči marsikaterega vernika. Avtorja menita, da je nasprotovanje nepotrebno in da je do njega prišlo šele pred nekaj stoletji, zato med bregovoma gradita povezovalni most. Knjigo sta razdelila na sedem »dni« oz. sedem ve-

likih vprašanj, ki govorijo o svetopisemski genezi ali velikem poku; o tem, kaj se je zgodilo s Plutonom; kaj se je zgodilo Galileju; kaj je bila betlehemska zvezda; kaj se bo zgodilo ob koncu sveta ... Njuno razpravljanje razpira široko pahljačo znanja – od poznavanja svetopisemskih besedil, prek razprav astronomov, mislecev, teofilozofov, filozofov starega sveta do sodobnih znanstvenih spoznanj. Avtorja se v živahnem, razgledanem, privlačnem in razumljivem medsebojnem dialogu med pretresanjem zastavljenih vprašanj postopno približujeta bistvu svojega kredo: v svetu in vesolju, ki mu navidezno vladajo fizični zakoni, prepoznavata delovanje boga. Zanimivo! > MAJA ČREPINŠEK

Sebastijan Pregelj

je z romanom *V Elvisovi sobi*
nominiran za nagrado kresnik in
Cankarjevo nagrado.

Trda vezava, 351 strani,
cena: 24,90 €

Andraž Rožman

se je z romanesknim
prvencem *Trije spomini*
uvrstil med nominirance za
nagrado kresnik.

mehka vezava, 295 strani,
cena: 19,90 €

GOGA

Naročila na: www.goga.si
ali tel.: 07 393 08 11

ČESTITAMO!

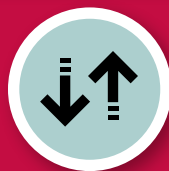
Knjige na klik.

Saša Mihelčič, igralka

E-knjige v slovenščini

- ✓ nakup več kot 4100 e-knjig
- ✓ branje na bralniku, telefonu, računalniku ali tablici
- ✓ nakup kjerkoli in kadarkoli

Brezplačna izposoja

- ✓ 4 e-knjige naenkrat
- ✓ dostop do 14 dni
- ✓ brez zamudnine
- ✓ izposoja e-knjig kjerkoli na svetu, na voljo 24/7

Biblos bralnik - očem prijazen

- ✓ brez bleščanja na soncu branje kot s papirja
- ✓ baterija drži več tednov
- ✓ za več tisoč e-knjig
- ✓ očem prijazen (e-Ink zaslon)

Za knjigoljube:

Ustvarite si svojo knjižno polico z najljubšimi e-knjigami v slovenščini.

Za popotnike, raziskovalce:

Potujte brez prtljage.

Za učence in dijake:

Do knjig za domače branje in bralno značko mimo vrste.

Za starejše, slabovidne in bralce začetnike:

Povečajte si črke in osvetlite zaslon po svoje.

Za gibalno ovirane in fizično oddaljene bralce:

Biblos je dostopen in uporabnikom prijazen.

Avgust Demšar je s svojim prvim kriminalnim romanom *Olje na balkonu* pred več kot desetletjem tako navdušil slovensko bralno občestvo, da mu je to dalo motivacijo za ustvarjanje novih detektivsko-kriminalnih zgodb. Zdaj je pred nami že njegov jubilejni, deseti roman *Cerkev*.

Kot že nakazuje njegov naslov, se zgodba (delno) suče okrog cerkvenih krogov, a v resnici se njene niti razpredajo še precej dlje, vse do imaginarne pohorske vasice Vodnjaki in še do kod. Roman v popolni maniri svojega žanra prinaša napeto branje, polno skritih ključev in številnih namigov, ki poleg bralskega užitka ponujajo tudi slast detektivskega raziskovanja. Avgust Demšar, ki je bil v preteklosti za svoja dela nominiran tudi za nagrado kresnik, tako znova upravičuje naziv »prvega peresa slovenskega detektivsko-kriminalnega romana«, kakor ga radi označujejo zvesti bralci njegovih del.

»Bistvo kriminalk vidim v zavajanju.«

AVGUST DEMŠAR

CERKEV

trilogija Vodnjaki, 1. del

Pivec, zbirka Branje.Proza,
2020, t. v., 607 str., 32,90 €, JAK

Bukla: *Cerkev* je vaš »jubilejni«, deseti kriminalni roman in menda ste najprej načrtovali, da bo prav zato – in tudi zaradi želja bralcev po vaših daljših kriminalnih romanih – poseben (tudi) po obsegu; vseboval naj bi milijon znakov. Ste to idejo potem opustili, ker želite še naprej ostati zvesti svojemu načelu zabave med pisanjem vse od prvega do zadnjega znaka, ne pa da ustvarjate pod pritiskom?

Demšar: Tistih milijon znakov je bil zarečen kruh, oziroma če govorimo v jeziku kriminalk, strel v koleno. Bil je ponesrečen poskus zunanega vpliva na proces pisanja. *Cerkev* je v prvi verziji res imela nekaj čez milijon znakov, a besedilo ni zdržalo kritičnega branja. To sledi po recimo dveh, treh mesecih inkubacijske dobe, ko spisano besedilo leži v predalu in se ga ne pritaknem. Ta čas je potreben, da lahko na lastni tekst pogledam vsaj malo bolj objektivno. Ugotovil sem, da so določena poglavja spisana na silo, na daleč se je videlo, da se z njimi umetno nabijajo strani. Odstranil sem približno dvajset odstotkov besedila, še enkrat toliko pa napisal na novo. Zdaj vem, da lahko pišem le na en način. Ko imam zgodbo, sedem in jo začnem pripovedovati. Ko povem vse, kar je treba povedati, je roman končan ne glede na število znakov ali strani.

Bukla: Za vsa vaša predhodna dela je značilno, da fikcijo naslonite na neko splošno frustracijo, ki najeda posameznika ali družbo v aktualnem času. Tega ste se držali tudi v *Cerkvi*, kjer ste za kuliso dogajanja uporabili razvpiti finančni škandal mariborske nadškofije, ki ste ga dodobra preučili. Ste pred pisanjem odšli tudi na kakšne pogovore v cerkvene kroge in imeli pri tem več sreče od vaših romanesknih kriminalistov?

Demšar: Žal ne, znašel sem se pred enakim problemom kot moji junaki v romanu. V cerkvenih krogih nimam znancev, sploh pa ne takšnih, da bi jih spraševal tisto, kar me je zanimalo. Na srečo je

bil finančni škandal mariborske nadškofije v času, ko se je dogajal, dovolj razvpit, da je v medijskih arhivih več kot dovolj materiala, ki sem ga potreboval za pisanje *Cerkve*.

Bukla: Pri pisanju se že od nekdaj držite Van Dinove zapovedi, ki pravi, da v dobri detektivki truplo preprosto mora biti prisotno, in da bolj kot je mrtvo, bolje je. V *Cerkvi* bralec naleti celo na precej več trupel kot zgolj na eno. Je vse to v vlogi še večje žanrske dodelanosti in zaostrenosti zgodbe?

Demšar: Večje število trupel je zelo uporaben žanrski prijem. Struktura, kjer imamo na začetku eno truplo, čemur sledi detekcija, da bi na koncu odkrili, kdo je moril, se mi zdi preveč preprosta. Nova trupla, sploh če so nepričakovana, če na primer umre tisti, ki ga bralci najbolj sumijo, odklanjajo zgodbo v druge smeri, dvigujejo napetost, krepijo suspenz in ne nazadnje predramijo besedilo, če je medtem malo zaspalo. Obenem me fascinira še en fenomen, ki ga tematizirajo kriminalke. Ko človek po spletu okoliščin, po nesreči, v afektu ali pač premišljeno umori človeka, s tem pade v spiralo zločina in izgubi kontrolo nad lastno usodo. Potegne ga v dejanja, ki jih narekujejo sile, neodvisne od njega samega.

Bukla: Menda že takoj na začetku, ko začnete ustvarjati zgodbo, veste, kdo je morilec, koga je umoril in zakaj. Je bilo tudi v *Cerkvi* tako, pa čeprav ob napeti osnovni zgodbi spremljamo še nekaj stranskih, ki tako prinašajo obilo dodatnih zapletov in tudi malenkosti, na katere mora biti pisec pozoren, če želi, da se vse razplete v zeleno smer?

Demšar: *Cerkev* ni v tem nič drugačna. Vprašanje, kdo je storilec, je tisto, kar v veliki meri žene moje bralce in bralke in kar se jim (upam) razkrije šele na koncu romanov, obenem pa je to prvo, kar si razčistim, ko začnem razmišljati o novi knjigi. Da, moj pristop k pisanju je tak, da že od začetka vem, za kaj gre, torej kdo mori, koga in zakaj. Sploh z vprašanjem zakaj oziroma z motivacijami storilcev za umore se zadnje čase precej ukvarjam. Motivacija v *Cerkvi* se mi zdi še posebej posrečena in kompleksna, res pa je, da včasih tozadevno zaidem malo pregloboko. Tu (in ne samo tu) vskoči urednik

mojih romanov ter opravi svoj del, da iz rokopisa nastane knjiga. Glede stranskih zgodb, če jih lahko tako sploh imenujemo: zdijo se mi pomembne, ker predstavljajo še enega od vsestransko uporabnih prijemov žanra. V stranskih zgodbah so nametani ključni rešitve, v njih so pravi in lažni namigi, bralca, ki se preveč približa rešitvi, oddaljijo od problema, otopijo mu pozornost, če je to potrebno, in tako dalje. Če se bralcu med branjem zazdi, da ga je stranska zgodba odvela preveč v stran, se ne sme jeziti name, ampak se naj vpraša, zakaj.

Bukla: Si podobno, kot to počnejo tudi kriminalisti v vaših delih, tudi sami pred pisanjem ali med le-tem narišete diagrame vseh oseb, njihovo povezanost in vzročnost delovanja?

Demšar: Ja, v času intenzivnega nastajanja nove zgodbe je vse okrog mene polepljeno z diagrami, miselnimi vzorci, družinskimi drevesi, sociogrami, časovnimi trakovi in podčrtanimi vprašanji ter opozorili, na kaj vse moram biti pozoren. Nekako tako, kot se to splete človeku v glavi, le da moram jaz to videti, imeti pred očmi. Po svoje je to eden bolj igrivih in uživaških delov pisanja, po drugi strani pa zna biti precej obremenjujoč. Na primer takrat, ko strukturo tako zakompliciraš, da postane nepregledna in se ti začne rušiti ter sesedati.

Bukla: V preteklosti je za vaša dela veljalo, da se zgodba odvija v času, v katerem v resnici ustvarjate določen roman. Ali gre pri *Cerkvi* za svojevrsten premik, saj se roman dogaja v natančno datiranih dneh na pragu letošnje pomladi. Od kod odločitev za tako potezo? Ste se med ustvarjanjem morda zato težje prestavili v časovno obdobje, ki v času vašega pisanja v resnici še ni obstajalo?

Demšar: Šlo je samo za željo, da bi se dogajanje odvijalo v aktualnem času. Roman sem pisal leta 2018, dogaja pa se zdaj, spomladi leta 2020. Vračunal sem obdobje dveh let, kolikor po navadi mine od nastanka rokopisa do izida knjige. Predstavljal sem si, da se v letu ali dveh ne more zgoditi kaj takega, kar bi drastično spremenilo pogoje bivanja, vsaj tako ne, da bi se to moralo poznati v kriminalki. Da bo v tem času zgrajen podvoz pod železnico na Taboru v Mariboru, sem predvideval in ga tudi dokaj realno opisal, a to je malenkost. Da pa se bo prav zdaj pojavila epidemija koronavirusa, tega seveda nisem mogel predvideti. Sicer se pa zgodba romana tako ali tako izteče devetnajstega marca te pomladi.

Foto: Branimir Ritonja

August Demšar

Bukla: Vodnjaki, v katerih se odvija glavna vaše nove kriminalke, so imaginarna pohorska vasica, ki je polna temačnih skrivnosti. Ker je roman *Cerkev* del trilogije, poimenovali po omenjeni vasi, bralci očitno še nismo prišli do dna vsemu tamkajšnjemu skrivnostnemu dogajanju. S čim nam boste torej oporegli v prihodnjih dveh romanih?

Demšar: Vodnjaki so zapuščen zaselek, kjer domuje posebne vrste zlo. Okvirne zgodbe za vse tri dele, sicer v celoti samostojnih pripovedi, sem imel v glavi že pred pisanjem *Cerkve*. Glavne osebe, na katerih slonijo zapleti v drugem in tretjem delu trilogije, so v *Cerkvi* že omenjene. So sicer obrobne, nepomembne, a so tu, na voljo, da se v naslednjih romanih sprožijo njihove zgodbe. Drugi del trilogije se bo dotikal slovenskih tajkunskih zgodb, tretji pa bo povezan z nesrečo trajekta Estonia, ki je v Baltskem morju potonil leta 1994. V tej največji evropski pomorski tragediji je umrlo 852 ljudi, med drugimi tudi ... a pustimo to za zadnji del trilogije. Bi pa tukaj opozoril še na nekaj. Bistvo kriminalk vidim v zavajanju, lažnih ključih in preusmeritvah pozornosti, zato bralec ne sme verjeti vsega, kar se mu ponuja. V tej luči ne gre vrednotiti le samega besedila romanov, ampak tudi tisto, kar jih obdaja. S tem mislim tudi na naslove knjig, na primer *Cerkev*, pa na podnaslove, na primer politična kriminalka, na naslovnice, na primer na šminko na romanu *Cerkev*, ne nazadnje pa tudi na nekatere moje izjave v intervjujih.

Bukla: Med bralci že zelo poznani lik inšpektorja Vrenka, ki nastopa tudi v *Cerkvi*, naj bi v prihodnje oživel tudi na televizijskih zaslanih, in sicer kot junak v kratkih kriminalnih serijah. Prav tako naj bi se obetal celovečerec, posnet po vašem scenariju. Kdaj lahko pričakujemo vso omenjeno ekranizacijo vašega ustvarjanja?

Demšar: Šestdelna televizijska kriminalna serija z naslovom *Primeri inšpektorja Vrenka* je tik pred realizacijo, snemala naj bi se v teh pomladnih mesecih (intervju je nastal v prvih dneh razmaha koronavirusa, ko se še ni vedelo, kakšne razsežnosti bo ta prinesel in kako močno bo vplival na naša življenja, torej tudi na področje filmske produkcije, ki je tako kot vse drugo v tem hipu

zaustavljena; op. nov.), predvajala pa proti koncu tega ali v začetku naslednjega leta. Za podlago ji služijo prvi trije moji romani, *Olje na balkonu*, *Retrospektiva* in *Tanek led*. Serija nastaja v produkciji RTV Slovenija in na potek nastajanja kakor tudi na končne oblike scenarijev ter vsega preostalega nimam vpliva. Upam lahko le, da bodo svoje delo dobro opravili. Glede celovečerca pa sva v lanskem letu z režiserjem Borisom Jurjaševičem dokončala scenarij po romanu *Miloš*, ki smo ga s produkcijsko hišo Casablanca prijavitili na razpis Slovenskega filmskega centra. Žal nam je zmanjkalo nekaj točk in je bil projekt zavržen oziroma uvrščen na nekaj, čemur pravijo čakalna lista. Ker menimo, da je scenarij dober, da je žanrsko zanimiv, tematika homofobije pa univerzalno aktualna in ker se filmi pri nas rojevajo več let, upamo, da bo slej kot prej prišlo do realizacije.

Bukla: Že pred dobrim desetletjem ste izjavili, da boste, ko se boste začeli med pisanjem kriminalk dolgočasiti, kar se vam je nekoč menda za hip že zgodilo, v trenutku prenehali pisati. Če sklepamo po vseh delih, ki so nastala od omenjene vaše izjave, vas dolgočasje ob ustvarjanju tega žanra vendarle še ni preplavilo ...

Demšar: Na srečo ne, zdi se mi, da je s tem tako kot s Sokratovim rekom »Vem, da nič ne vem«. Tako kot se v znanosti, ki je moje drugo področje delovanja, z vsakim novim odkritjem razpirajo vedno večja polja neznanega, se mi nekaj podobnega dogaja tudi pri pisanju. Res je, da sem kot pisec žanra podvržen določenim pravilom in kalupom, a v procesu snovanja vsakega romana se mi odpirajo ogromne sive lise, ki me potegnejo vase in vlečejo naprej. Če sem nekdaj morda imel občutek, da se bom z nizanem romanov bolj in bolj približeval koncu, se mi zdaj zdi, da se z vsakim romanom bolj in bolj odmikam od cilja – karkoli to že je. Kar je super.

Bukla: Ste se torej ob vsem tem kdaj poigrali z mislijo, da bi se po plejadi kriminalnih romanov v prihodnje vendarle preizkusili še v kateri drugi literarni zvrsti?

Demšar: Za zdaj ne. Kot prvo me to ne zanima, kot drugo pa raje uživam, da sem, no, kolikor toliko dober v enem žanru, kot da bi tvegati in bil zanič v mnogih.

Preroški roman iz leta 1981 o »biološkem orožju« Wuhan-400, ki buri duhove!

13,99 EUR

15,99 EUR

Colton Whitehead

Podzemna železnica

Pulitzerjeva nagrada

15,99 EUR

Marc Elsberg

Blackout

Apokaliptični triler

15,99 EUR

Rob Hobson

Umetnost spanja

Skrivnost, kako ponoči bolje spati

Ko boste enkrat obvladali to umetnost, jo boste lahko opravljali z zaprtimi očmi ...

BREZPLAČNA dostava
Uporabi kodo **POSTNINA25**

Velja za izdaje založbe Hiša knjig v vrednosti nad 25 €.

Distribucija Avrora
e: info@galarna.si
t: 040 922 521

všečkajte nas na Facebooku

WWW.GALARNA.SI

PAM JENOFF

IZGUBLJENE PARIŽANKE

prevod: Ida Sternad

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2020, m. v., 368 str., 12,90 €

Pam Jenoff je ameriška predavateljica prava na univerzi Rutgers v New Jerseyju, obenem pa tudi pisateljica zgodovinskih romanov, ki se večinoma dogajajo v Evropi in so pogosto tudi romantično začinjeni. *Izgubljene Parižanke* so njeno najnovejše delo, ki je izšlo leta 2019 (svoj prvenec, *Komandantovo dekle*, je objavila dvanajst let prej), to pa je tudi njen prvi prevod v slovenščino. V zgodbo vstopimo leta 1946, ko Grace Healey na poti v službo na veliki Centralni postaji naleti na pozabljen kovček, potisnjen pod klopi, v njem pa najde kup fotografij žensk, kar jo odpelje v vojno preteklost. Kovček je namreč last vodje mreže tajnih agentk, ki so bile med vojno poslani v okupirano Evropo, kjer so delale kot kurirke in radiotelegrafistke, potem pa se je za njimi izgubila vsaka sled. Grace skuša ugotoviti, kaj se je tem ženskam zgodilo, še posebej pa jo pritegne izjemna zgodba mlade Marie, ki se je drzno odpravila v Francijo. Pristrčna mešanica vojnega in ženskega romana priča o izjemnih ženskah, ki so pomagale dobiti drugo svetovno vojno. > BETI HLEBEC

TESSA AFSHAR

TATICA IZ KORINTA

prevod: Irena Modrijan

Družina, 2020, m. v., 310 str., 19,90 €

Prvo stoletje našega štetja, starogrški mesti Korint in Atene – bogata in živahna centra starega sveta, središči omike in razkošja, a le za bogate in privilegirane. Ariadna bi lahko sodila mednje – če ne bi bila dekle. Ko jo po osmih letih pretepanja, stradanja, zaklepanja in žaljenja mrzlosrčni ded in sovražna mati želita na silo poročiti z grobijanom, pobegne k očetu. Spremlja jo posvojeni brat Teodor, njen najzvestejši prijatelj. Toda oče prikriva skrivnost, ki je bila razlog, da sta se Ariadnina starša razšla. Ariadna kmalu odkrije, da je prav on tisti Častni tat, ki krađe nepoštenim bogatašem, da pomaga revežem. Razkritje jo naredi za njegovo pomočnico. Nevarno početje bi ju lahko stalo življenja, če se njuna pot ne bi prekrizala s Pavlovo – s prav tistim Pavlom (Savlom) iz Tarza, o katerem govori Nova zaveza. Avtorica z namišljenimi liki živo naslika realen čas in okoliščine začetkov krščanstva, drobne in velike značilnosti tedanjega sveta in filozofski ter verski okvir tedanje družbe. Iz privlačne zgodbe jasno izstopata učenje in osebnost sv. Pavla. > MAJA ČREPINŠEK

MONA KASTEN

ZAUPAJ ZNOVA

Znova, knj. 2

prevod: Neža Kralj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2020, m. v., 396 str., 12,90 €

Dawn, študentka literature, je zadržana srnica z nedolžnimi okroglimi očmi, ki ima rada balone, ljubiče, rožnato barvo in bleščice. Na zunaj.

Navznotraj pa v njej prasketa divja ustvarjalna energija, ki se izliva v pisanje erotičnih ljubezenskih romanov, pa čeprav se Dawn sploh ne daje dol, odkar ji je srce strl njen prvi in edini. Toda življenje v spročenem, s smehom in erotiko nabitem ozračju študentskega kampusa prinaša mnogo skušnjav, med katerimi je največja čedni, bistri, zabavni, seksi Spencer. Očitno jo že dolgo obožuje in vztrajno osvaja, a ona ne zmore znova zaupati ljubezni. Kdo bi si mislil, da tudi vedno očarljivi Spencer v srcu nosi bolečino? Poredni koktajl s ščepom *Prijateljev* in *Razočaranih gospodinj*, ki budi metuljčke v trebuhu in sunke srhov poželenja, odpelje bralca pod prho študentskega doma, na zmenek ob picci, na dom nesramno bogate, toda disfunkcionalne družine. Vmes pa se zgodi veliko vročega seksa in nato ... ljubezen! > MAJA ČREPINŠEK

TRISHA ASHLEY

HIŠA UPANJA IN SANJ

prevod: Esther Košir

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2019, m. v., 402 str., 14,99 €

Ljubiteljice dolgih romanc s pridihom zgodovine in umetnosti bodo tokrat znova prišle na svoj račun. Angel je mlada nadarjena izdelovalka steklenih vitrajev, ki s svojim partnerjem (in mentorjem) Julianom ustvarja prelepe umetnine v vedno bolj prepoznavnem steklarskem ateljeju. Nenadna kap nekoliko starejšega Juliana pa Angelino življenje postavi na glavo. Julianov odrasli sin ne želi prepustiti očetove zapuščine njegovi partnerki in jo kmalu po oporoki spodi od doma, tako da ostane Angel brez doma in tudi brez službe. Naključje takrat pripelje mimo njenega prijatelja iz otroških in študentskih let, ki potrebuje pomoč pri obnovi dvorca, in zdi se, da bi skupen projekt lahko koristil obema. A podedovani dvorec prinaša s sabo tudi stare temačne skrivnosti ... Priljubljena angleška pisateljica romanc se zelo dobro znajde tudi v steklarski obrti, ki jo je popisala v enem svojih novejših romanov in se z njim več kot uspešno prvič predstavlja tudi slovenskim bralkam. > RENATE RUGELJ

LYNN AUSTIN

BOGOVI IN KRALJI

prevod: Klementina Logar

Družina, 2020, m. v., 281 str., 24,90 €

V hiši Davidovi so se po smrti kralja Salomona rojevali dobri kralji in slabi kralji. Zgodba romana se osredotoča na dva: brezčutnega, krutega, šibkega kralja Aháza, ki je zapustil edinega boga, svoje ljudstvo pa s tem pahnil v pogubo, in njegovega naslednika, pravičnega kralja Ezekija, ki se je znova poklonil levitomu in svoje ljudstvo popeljal nazaj k čaščenju v Templju. Zgodovinski roman bralca prestavi v leta 732–716 pred našim štetjem v Jeruzalem, v vladarsko plačo, v harem, na žrtvovanje otrok Molohu, v Tempelj, na kraljeve gostije, naravnost

v sredo moralnega razsula, ki se razrašča skozi vse pore družbe. Približa omahujočo vero levitov in zanosno vero navdahnjenih prerokov Izaije in Miheja, spletke, povzpetništvo in boje za oblast. A tudi ljubezen, vero in upanje. Avtorica je zgodbo zasnovala na dogodkih, kot jih popisuje Sveto pismo, od koder je črpala like in dobesedne citate za dialoge. Odstopanje se zgodi le v notranji motivaciji in miselnem svetu, ki ustreza sodobnemu svetu zahodne kulture. Kombinacija ustvarja privlačno, razumljivo, posodobljeno biblijsko zgodbo. > MAJA ČREPINŠEK

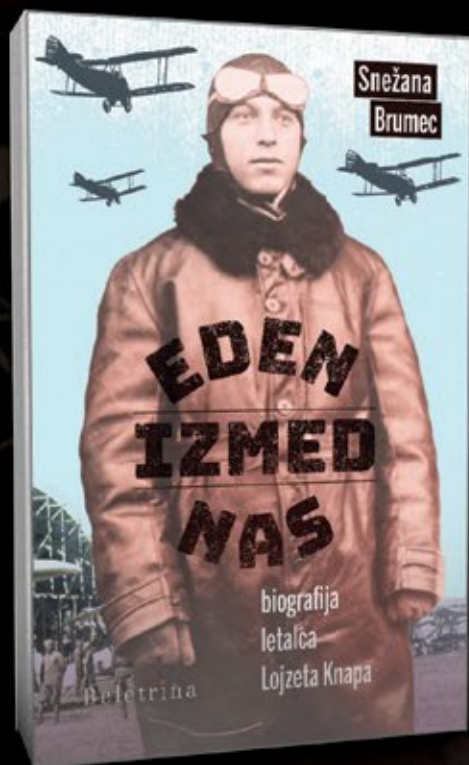

Na krilih ljubezni ...

Biografski roman o enem prvih slovenskih letalcev in njegovi nesrečni ljubezni

Beletrina*

trda vezava 24,00 €
e-knjiga 16,99 €

Naročila na www.beletrina.si • prodaja@beletrina.si • 01 200 37 00

MICHELLE MARLY

COCO CHANEL IN VONJ LJUBEZNI

prevod: Petra Anžlovar

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2020, m. v., 352 str., 12,90 €

Njene modne stvaritve so bile izjemne in dame iz najpremožnejših slojev so jih zato zares oboževale. Zdelo se je, da uspehu modne oblikovalke Coco Chanel, ki je preživela zelo borno in žalostno otroštvo, v dvajsetih letih prejšnjega stoletja ni videti konca, a potem njen ljubimec Boy Capel nenadoma umre v prometni nesreči. Skrušena Coco več mesecev žaluje v popolni samoti in šele njeni najboljši prijateljici Misii Edwards jo uspe prepričati, da z njo in njenim sveže pečenim možem odpotuje na potep po Italiji. Tam Coco spozna ruskega skladatelja Igorja Stravinskega in se kasneje z njim zaplete v strastno afero. Ob tem ves čas svojo energijo usmerja v iskanje formule za nov parfum, ki naj bi dišal tako omamno kot vonj, ki ga je Coco nekoč zavonjala na nekem robčku ruske plemkinje. Želja, da izumi najbolj opojno vonjavo na svetu, jo žene naprej in po številnih izzivih življenja, tudi ljubezenskih, je naposled vedno bližje velikemu dišečemu odkritju ... Roman s svojo dehtečo zgodbo vabi v svet edinstvene Coco Chanel in ozadje nastanka njenega legendarnega parfuma Chanel No.5. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Coco Chanel

JUDE DEVERAUX

PRAVI ZANJO

Summer Hill, knj. 2

prevod: Neža Ropret

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2020, m. v., 378 str., 12,90 €

Potem ko se mlada in postavna Terri Rayburn vrne s krajšega potovanja, najde v svoji hiši ob jezeru Kissel neznanega moškega, ki se je med njeno odsotnostjo naselil v njenem domu. Kmalu ugotovi, da gre za Nata Taggerta, zaročenca županove hčerke iz bližnjega mesteca Summer Hill, ki sta mu Terrijin oče in njegov poslovni partner ponudila, da lahko zaradi zasedenosti drugih turističnih hiš ob jezeru začasno stanuje kar v Terrijinem domu. Kljub dejstvu, da je Natovo srce že oddano, Terri čuti, da jo postavni mladi moški vse bolj privlači. A ko začne Nate brskati po Terrijini preteklosti, ki bi jo mlado deklo tako zelo rado pustilo za seboj, se marsikaj spremeni ... Privlačen ljubezenski roman s svojo zgodbo vabi v čudovito naravo jezera Kissel in v okolico izmišljenega mesteca Summer Hill v Virginiji, kjer se vedno dogaja obilo zanimivega. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

SOPHIE KINSELLA

PRESENETI ME

prevod: Lidija Kreft

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2020, m. v., 352 str., 12,90 €

Sylvie meni, da sta z Danom »tisti« par. Da sta srečna in da bo tako ostalo, dokler ju smrt ne loči. Toda naključje na dan njune desete obletnice sproži dogodka, ki predrejo njen bleščeči milni mehurček, v katerem je bila do tedaj zgolj ena bolečina – da je prezgodaj izgubila ljubljene očka. Na lahkotno, frivolno pripoved, ki bralcu riše na obraz nasmešek, ravno tedaj, ko postane dolgočasna, pričnejo legati sence. Gostijo se, dokler ni nič več tako, kot se je zdelo. Toda ko se vse sesiplje, Sylvie odkrije v sebi uporno moč, željo preživeti, odločnost vzeti v roke vajeti, rešiti svoj zakon, odpreti omare z družinskimi okostnjaki in se soočiti s samo seboj, z možem, delodajalcem in svojo materjo. Odrase v nekaj dneh. In z zrelostjo uvidi, kaj je resnična ljubezen, ki ne ugasne. > MAJA ČREPINŠEK

L. J. SHEN

NEPREMIŠLJENA LJUBEZEN

prevod: Mojca Svetičič

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2020, m. v., 360 str., 12,90 €

Prva knjiga nove trilogije mojstrice mladinske ljubezenske proze L. J. Shen je prav tako drzna, kot obljudlja. Serija je *spin-off* njene priljubljene serije *Sinners of Saints*, zato se kar nekaj likov pojavi znova, v ospredju pa je vihrav odnos med Pennom in Dario, ki se po štirih letih po bolečem razhodu, polnem zamer, ponovno srečata v nepredvidljivih okoliščinah. Zdaj osemnajstletni Penn namreč izgubi mamo in dom, k sebi pa ga vzame Dariina premožna družina. Čeprav si Penn na začetku želi samo vročega maščevanja, počasi vidi, za kakšno masko se skriva popularna in razvajena Daria, odnos med njima pa se iz sovražnega počasi spremeni v ljubezenskega – a ne brez zapletov. Hkrati pa ne gre samo za romantično zgodbo, ampak tudi za zgodbo o pomenu družine, ki te brezpogojno podpira. > BETI HLEBEC

Velike uspešnice slovenskih avtorjev

v spletni knjigarni

www.mojaknjiga.si

Brezplačna poština nad 30 €

MOJAKNJIGA.SI

#mojaknjiga

TADEJ GOLOB JEZERO

TADEJ GOLOB DOLINA ROŽ

TADEJ GOLOB LENINOV PARK

BRONJA ŽAKELJ BELO SE PERE NA DEVETDESET

* Velja za knjige plačane po predračunu, s kreditno kartico ali PayPalom.

SARAH J. MAAS

STOLP SVITANJA

Stekleni prestol, knj. 6

prevod: Ida Sternad

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2020, m. v., 672 str., 16,90 €

Priljubljena serija *Stekleni prestol* o izurjeni morilki in izgubljeni kraljici Aelin, ki z zavezniki kljubuje deželi grozečim temnim silam, se je razvila v obilno epsko fantazijo. Celo do te mere, da se je zgodba po četrtem delu razcepila na dva dela, ki se odvijata sočasno: *Imperij viharjev* je nadaljeval Aeline prigode, tokratni *Stolp svitanja* pa se osredotoči na Chaola Westfalla, desno roko novega kralja. Skupaj s poveljnico straže in njegovo ljubimko Nesryn Faliq odpotujeta na Južno celino, da bi tamkajšnjega kagana (vladarja, ki je navdihjen po mongolskih kanih) prosila za vojaško pomoč. Hkrati je Chaolova misija osebne narave, saj bi rad obiskal domovanje reda zdravilcev, sloviti stolp Torre Cesme. Po težki poškodbi je namreč ohromel od pasu navzdol in ga pesti vprašanje, ali bo lahko še kdaj shodil. Mnogi bralci so pred branjem imeli deljene občutke o romanu, saj v njem prvič ne bo nastopala Aelin, Chaol pa zaradi svojega rigidnega kodeksa časti pri mnogih ni bil ravno v čisljih. Toda izkaže se, da so dvomi odveč: tod opisani Chaolov osebni razvoj je eden od vrhuncev zbirke. Maasova najprej z njegovem padcem na dno – zaradi poškodbe postane zadirčen in poln samopomilovanja, od sebe izrine tudi Nesryn – pripravi teren za njegovo soočenje s samim sabo. In čeprav je poanta romana v likih in njihovih notranjih bojih in dilemah, ne umanjka spopadov za življenje in smrt, fantazijsko-pustolovskih prigrad (denimo jezdenje v višave z orlom podobnimi ruki), izpostavljen pa je tudi romantična plat: v Nesryn se zagleda eden od princev, Chaol pa v svojo zdravilko Yrene, ki pa ga posredno krivi za smrt svoje matere ... Skratka, temeljito razdelani domišljijski svet, obilica privlačnih stranskih oseb in liste obračajoča zgodba ponovno poskrbijo za bralni tobogan, ki smo ga od Maasove že vajeni. Priporočam! > ALEŠ CIMPRIC

TOMI ADEYEMI

OTROCI KREPOSTI IN MAŠČEVANJA

Orišanska zapuščina, knj. 2

prevod: Marko Bogataj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2020, m. v., 378 str., 14,90 €

Predhodni roman *Otroci krvi in kosti* temnopolte ameriške avtorice je žel hvalo, da je v zvrst (mladinske) fantazije vnesel redko videno afriško izročilo. Knjiga namreč fantastične prvine črpa iz mitologije ljudstva Joruba iz Nigerije, zato nudi privlačno izbiro že mnogokrat videni podobi izmišljenega sveta, ki sloni na tradiciji (severno)evropskih ljudstev. V deželi Oriša podporniki monarhije izvajajo teror nad magijci (ki pa so svoj dar čaranja pred leti nenadoma izgubili). Toda Zelig, dekletu iz plemena magijcev, in princesi Amari, ki ni odobraval krutosti očeta kralja, je uspelo povrniti magijo. Še več, možnost čaranja so dobili tudi plemiči. Posledično deželi zaradi krvave zgodovine grozi okrutna državljanska vojna. Drugi del *Orišanske zapuščine* zaznamuje naelektrono ozračje prihajajočega pogubnega spopada. Obe strani – magijce skuša povezati Zelig, monarhijo pa vodi princ Inan, sicer zagledan v Zelig, a je pod vplivom sovražno nastrojene manipulativne matere – kopičita vojaške in magične sile. Vmes se znajde Amari, ki skuša posredovati med obema ognjema, a naleti le na nezaupanje. So pretekle zamere vendarle prevelike in bo maščevanje nadvladalo razum? > ALEŠ CIMPRIC

MARC ELSBERG

BLACKOUT

prevod: Anja Bakan

Hiša knjig, Založba KMŠ,

2019, m. v., 414 str., 15,99 €

Najprej ostane brez elektrike celotna severna Italija, hip zatem pa tudi večji del osrednje Evrope. Izpad elektrike v trenutku povzroči popoln kaos ne le na cestah, kjer se dogajajo številne prometne nesreče, ampak v vseh segmentih javnega in zasebnega življenja, povrh pa pride v Franciji celo do blažje jedrske nesreče. Če se je še prvi dan ob izpadu elektrike zdelo, da takšna situacija ne more trajati dolgo, kasnejši dnevi življenja v popolni temi predstavljajo pravo apokalipso. Že kmalu po izpadu elektrike pa italijanskega računalniškega programerja Piera Manzana prešine spoznanje, da je v zaščitni računalniški sistem, ki nadzoruje dobavo elektrike po vsej Evropi, najverjetneje nekdo spretno vnesel kodo, ki je povzročila vsesplošni izpad elektrike. Preiskovalci in številni evropski funkcionarji mrzlično raziskujejo, kaj se dogaja, ob tem pa ne zaupajo nikomur, niti Manzanu, ki je v preteklosti vdrl že v številne sisteme. A to italijanskega računalniškega strokovnjaka ne odvrne, da ne bi brskal naprej. Ko se mu pri delu po spletu okoliščin pridruži še ameriška televizijska poročevalka Lauren Shannon, sta odločena, da bosta skupaj prišla do dna celotni situaciji ... Izredno napeto branje, zastavljeno po vseh merilih dobre kriminalke, vabi k raziskovanju zamotane uganke – vse v želji po razsvetlitvi vseh vrst. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

VICTORIA AVEYARD

RDEČA KRALJICA

Rdeča kraljica, knj. 1

prevod: Marko Bogataj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2020, m. v., 349 str., 12,90 €

Prvenec ameriške pisateljice iz leta 2015 je med mladinsko spekulativno fikcijo obveljal kot eden izmed popularnejših izidov leta. Čeprav je izvirni založnik knjigo pozicioniral kot fantazijo (morda z namenom, da jo loči od takratne nasičenosti distopij – *Igre lakote, Razcepljeni* ...), gre vendarle za antiutopijo, a v obliki t. i. znanstvene fantazije (ang. science fantasy), zvrsti, ki se izmika običajnemu predalčkanju, zanjo pa je značilno, da v svetu, ki ga veže klasična srednjeveška monarhistična podoba, sobivajo modernejši tehnološki dosežki, denimo elektrika in televizija. Seveda, ko pa je čas pripovedi postavljen v tako daljno post-postapokaliptično prihodnost, da je mnogo znanja izgubljenega, nerazložljiva tehnologija pa pahnjena v domeno magičnega oziroma nadnaravnega. Prebivalstvo se deli na dve struji, ki se dobesedno ločita po barvi krvi: rdečekrvne tlačane in srebrnokrvno elito. Slednja svoj nadrejeni položaj pogojuje s tem, da razpolaga s supermočmi (nekako tako kot Možje-X). Sedemnajstletna Mara nima pravega upanja na srečno prihodnost, ko po naključju odkrijejo, da kljub rdeči barvi krvi premore supermoč, saj lahko po svoji volji kroti elektriko. Kraljeva družina jo zato pod lažno in »srebrno« identiteto »skrije« na dvoru in jo zaroči z mlajšim od dveh princev. Mara se pri tem znajde v središču boja za oblast med različnimi interesnimi skupinami in prevare ter zarote pretitji na vsakem koraku. Ko postane precej krvavo (avtorica se med drugim dotakne vprašanja, kje je meja med borcem za svobodo in teroristom), pa ji dodatno razpetost povzroča še srce: le-to ji hitreje bije pri starejšem princu, tu pa je še njen prijatelj iz otroštva, ki je sedaj član upornikov ... Privlačen romantični roman v maniri serij *Osamelost mesto* Amy Ewing in *Izbira* Kiere Cass, ki pa vsebuje dovolj spletkarjenja in akcije, da bo zadovoljil tudi širše občinstvo. > ALEŠ CIMPRIC

TESS GERRITSEN

IGRANJE Z OGNJEM

prevod: Tina Stanek
Mladinska knjiga, zbirka Krimi,
2020, t. v., 288 str., 32,99 €

... zgodba o moči glasbe ...

Če ste pričakovali, da bo to še eden v vrsti izvrstnih medicinskih trilerjev izpod peresa Tess Gerritsen, se motite. Pisateljica, tudi sama strastna glasbenica, je napisala zgodbo o neverjetni moči glasbe. Julia je uspešna violinistka iz Bostona. Poročena je z Robom, s katerim imata ljubko triletno hčer Lily. Njihovo običajno družinsko življenje se postavi na glavo, ko Julia v antikvariatu v Rimu kupi star zvezek s partiturami. V njem je tudi zguban list papirja, na katerem so zapisane note za neznani valček z naslovom Incendio (it. ogenj). Že v starinarnici spozna, kako lep je ta valček, ki ga je zložil L. Todesco. Ko ga doma prvič poskuša zaigrati, se začne hči čudno obnašati in Julia je prepričana, da ji lastni otrok želi smrti. Skrivnostna skladba ji povzroča vedno večje težave in poda se v Benetke, kjer se sedanost preplete s preteklostjo. Mlada zaljubljenca Lorenzo in Laura v Benetkah tik pred drugo svetovno vojno igrata violino in čelo. Njun prvi skupni nastop skušajo preprečiti črnosrajčniki, saj je Lorenzo Jud. Kaj kmalu po tem dogodku beneško judovsko četrt zajame ogenj. Ogenj gori tudi v krematoriju v Rižarni pri Trstu ... Tess Gerritsen je sama napisala tudi nosilno skladbo v knjigi, ki dokazuje, da glasba lahko spreminja življenje. > ZA DOBREKNJIGE.SI, VIKTORIJA KANTE, LAVRIČEVA KNJIŽNICA AJDOVŠČINA

Tess Gerritsen

SIMON BECKETT

NEMIRNI MRTVECI

David Hunter, knj. 5
prevod: Kaja Bucik Vavpetič
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2020, m. v., 412 str., 14,90 €

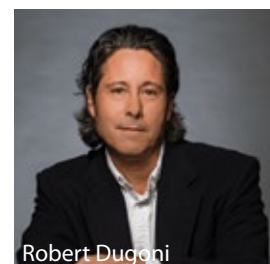
... izredno napeta
kriminalka
enega najboljših
ustvarjalcev
tovrstnega žanra ...

Potem ko je šla kariera nekdanjega zelo cenjenega forenzičnega strokovnjaka Davida Hunterja zaradi nekaterih njegovih prenapljenih potez skoraj po zlu in ko po smrti svojih žene in hčerke nikjer ne najde notranjega miru, nekega dne prejme vabilo k preiskavi moškega trupla, ki so ga našli v vodah Močvare, pustega in skorajda neobljudenega dela angleškega podeželja. Lokalna policija je prepričana, da gre za truplo pogrešanega Lea Villiersa, oholega sina tamkajšnjega bogataša, ki se je pred meseci zapletel v afero s fotografijno Emmo Derby, ženo lokalnega arhitekta Andrewa Traska. Ker tudi Emmo že več mesecev pogrešajo, preiskava postaja vedno bolj zapletena. Medtem pa iz enega od močvirnatih rokavov tamkajšnje reke policisti po spletu okoliščin potegnejo še eno truplo neznanega moškega. Morebitnih osumljencev za nastale zločine je vedno več, a forenzik David Hunter skupaj z lokalno policijo še kar tava v temi ... Izredno napeta kriminalka enega najboljših ustvarjalcev tovrstnega žanra vabi k razburljivemu branju in iskanju odgovorov na številne skrivnosti. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

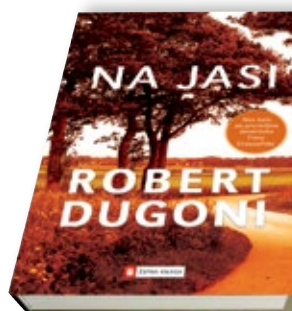
ROBERT DUGONI

NA JASI

Tracy Crosswhite, knj. 3
prevod: Petra Breclj
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2020, m. v., 368 str., 12,90 €

Robert Dugoni

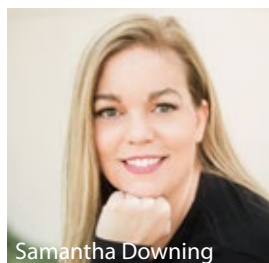

Priznanemu ameriškemu piscu kriminalk in sodnih trilerjev je uspelo s primeri detektivke Tracy Crosswhite ustvariti prvorazredno serijo, ki navdušuje s svojo zrelo karakterizacijo, prefinjenimi zapleti in prepričljivim vzdušjem. Po prebrani tretji knjigi pa lahko rečem še, da serijo odlikuje tudi raznolikost, saj skrbno zamišljeni zapleti posameznemu romanu odtisnejo samosvoj pečat. Tema *Sestrinega groba* je bila zelo osebna, Tracy je skušala ugotoviti, kaj se je zgodilo z njeno pred dvajsetimi leti izginulo sestro. *Njen zadnji dih* je obravnaval lov na serijskega morilca, tokrat pa Tracy pokliče nekdanja sošolka, ki je kot šerifinja nadomestila nedavno preminulega očeta. V njegovi mizi je našla mapo z več desetletij starim primerom samomora srednješolke indijanskih korenin. Vse kaže, da se njen oče ni strinjal z uradno obrazložitvijo njene smrti in je nadalje raziskoval na lastno pest. Tracy obljubi, da bo s pomočjo sodobne tehnologije in novim pozvedovanjem skušala priti resnici do dna. *Na jasi* zaznamuje v majhno ameriško mestece umeščena zgodba, ki jo dodobra poživi domišljeno tempirani prikaz detektivskega dela. Za bonus sledimo še preiskavi njenih sodelavcev, kjer se na prvi pogled preprosto dejanje družinskega umora sprevrže v nerazložljivo uganko. Dugoni v svojem najboljšem elementu! > ALEŠ CIMPRIČ

SAMANTHA DOWNING

MOJA (PRE)ČUDOVITA ŽENA

prevod: Branka Šnek Oset
Hiša knjig, 2019, m. v., 402 str., 15,99 €

Samantha Downing

On je teniški vaditelj, ki ga najemajo na ure, ona nepremičninska posrednica. Z najstniškima otrokoma živita v hiši na kredit, zaradi katerega sta večno brez denarja. Svet pa je poln stvari, ki si jih ne moreta privoščiti. Dopusta. Nove kuhinje. Novega avtomobila. Denarja za študij otrok. Živita kot popolna starša, običajno, dolgočasno družinsko življenje. Ves ta čas pa imata nekje priklenjeno ujetnico, mlado žensko, ki sta jo ugrabila, omamila, mučila, ji počela kdove kaj in bo nazadnje brutalno umorjena. Zato, ker si redne umore kot prostočasno dejavnost lahko privoščita tudi brez denarja. In ker je potem njun seks ognjevit. In ker on njeno sposobno, ostro pamet potem še bolj občuduje. Vsaj tako se zdi, a z vsako obrnjeno stranjo se stopnjuje tesnobni občutek, da vse bolj zateguje dvojna zanka. Brezkompromisna igra lova na žrtev, čudnih strasti, laži, prevar in sprijenih motivov dogajanje spretno pospešuje do konca, da ni več jasno, kdo je žrtev, in začneš sumničavo, oprezno pogledovati proti partnerju, ali nima tudi on/ona čudnega leska v očeh ... > MAJA ČREPINŠEK

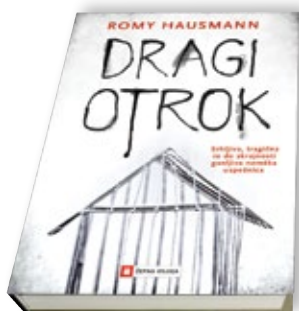
ROMY HAUSMANN

DRAGI OTROK

prevod: Maruša Mugerli Lavrenčič
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2020, m. v., 332 str., 12,90 €

Psihološka srhljivka *Dragi otrok* je bila v Nemčiji velika uspešnica. Tudi slovenskih bralcev zagotovo ne bo pustila ravnodušnih vse do zadnjega stavka v knjigi. Sledimo grozljivi zgodbi pogrešane Lene, ki je izginila pred štirinajstimi leti, in od takrat je za njo izginila vsakršna sled. Njena starša morata iz dneva v dan živeti s to grozljivo bolečino. Zgodi se prometna nesreča, kjer se usoda začne počasi razpletati in stvari niso take, kot se zdijo na prvi pogled.

Kdo sta Hannah in Jonathan? In kdo je v resnici njuna mama? Kako je lahko storilec tako krut in sadističen? Bralec se bo stran za stran, skozi prvoosebne pripovedi glavnih oseb v knjigi soočal s posledicami okrutneža, ki bodo ostale vtisnjene v žrtve (in njune domače), še posebej v otroka, ki sta bila priči manipulaciji in tiranstvu sadišničnega očeta. Za njiju, ki žal ne poznata druge realnosti, še vedno ostaja oče in se bosta morala šele soočiti s tem, da je bilo v tisti koči bogu za hrbtno vse narobe. K sreči so tu sorodniki in strokovnjaki, ki jima bodo pri tem lahko pomagali. Upam, da bo knjiga pomagala razumeti žrtve vsakršnih zlorab in manipulacij in ne bo zgolj še ena napeta knjiga za »odklop« od bralčeve realnosti, pač pa vpogled v izrojenost posameznika, ki odloča o življenju in smrti, zato da uveljavi perverzni nadzor nad človekom. > SABINA BURKELJCA

... psihološka
srhljivka in
velika nemška
uspešnica ...

ROBERT BRYNDZA

DEVET BRESTOV

Kate Marshall, knj. 1
prevod: Miro Mrak
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2020, m. v., 384 str., 14,90 €

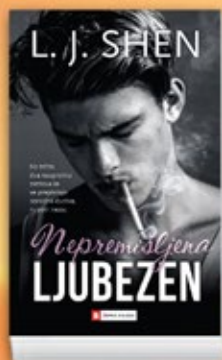
Na Slovaškem živeči plodoviti britanski avtor je ljubitelj srhljivih kriminalk, ki opisujejo okrutna dejanja serijskih morilcev in lov nanje, v napeto branje podajal s šestdelno serijo o detektivki Eriki Foster (prvi roman ima naslov *Dekle pod ledom*). O njej bomo v prihodnosti še brali, sedaj pa je avtor za predah štartal podobno serijo, kjer se bodo ljubitelji Fosterjeve nemudoma počutili domače. Kate Marshall je veljala za perspektivno detektivko. In čeprav je ujela serijskega morilca, ki so mu mediji nadeli naziv Ljudožerec z Devetih brestov, tam so namreč našli truplo pogrizene mladenke, je pomp okoli aretacije in dejstva, da je Kate pred tem s storilcem imela razmerje – seveda nevedoč o njegovih prikritih grozodejstvih – pokopal njeno kariero in jo potisnil v alkohol. Petnajst let kasneje na univerzi predava kriminologijo, ko pa dobi prošnjo staršev, da bi poiskala posmrtno ostanke že leta 1990 izginule hčerke – sumita namreč, da gre za nedokumentiran Ljudožerčev zločin –, se skupaj z asistentom prelevi v zasebno preiskovalko. Medtem pa najdejo truplo mladega dekleta, ki neverjetno spominja na Ljudožerčeve žrtve. Je na delu posnemovalc? Razgibana srhljivka z junakinjo, ki jo preganjajo demoni preteklosti, a premore neuklonljivost in voljo, da se postavi zločincem po robu. Ob razvejano strukturiranem razvozlavanju primera pa napetost tvori bitka s časom: bo Kate uspelo ustaviti ubijalca, preden udari znova? > ALEŠ CIMPRČ

NOVOSTI iz zbirke

ŽEPNA KNJIGA

UČILA

DAVID BALDACCİ

ZADNJA MILJA

prevod: Maja Kogej

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2020, m. v., 448 str., 16,90 €

David Baldacci

S kriminalnim romanom *Mož s popolnim spominom* pisatelja Davida Baldaccija (1960) smo se tudi pri nas začeli seznanjati s knjigami tega plodovitega in uspešnega ameriškega pisca; ta ima kot mnogi drugi podobni avtorji različne linije svojega opusa, ki jih vodijo posamezni liki. V *Možu s*

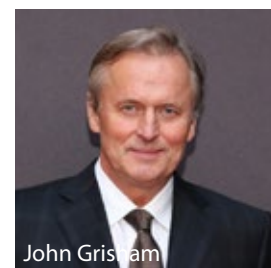
popolnim spominom iz 2015 je Baldacci uvedel lik kriminalista Amosa Deckerja, ki mu je udarec v glavo pustil neverjetne posledice, torej skoraj popoln spomin, kar mu sicer pomaga pri delu, vendar pa se kdaj izkaže tudi za prekletstvo. Že leto kasneje je Baldacci objavil *Zadnja milja*, naslednji roman iz serije, v katerem je drugi ključni lik nekdanji vrhunski nogometaš Melvin Mard, ki je bil tik pred vstopom v profesionalno ligo zaradi umora lastnih staršev obsojen na smrt. Po dvajsetih letih zapora je Mard že tik pred tem, da ga usmrtijo, takrat pa dvojni umor prizna nekdo drug in s tem reši obsojenega morilca. Kaj se skriva za tem nenadnim priznanjem, je seveda naloga za posebne ljudi, tu pa v zgodbo vstopi Amos Decker, ki se loti primera, kar se sprebrne v napeto zgodbo. V seriji knjig o Amosu Deckerju je do sedaj izvirno izšlo šest knjig, zadnja, *Walk the Wire*, spomladi 2020. > SAMO RUGELJ

JOHN GRISHAM

OBRAČUN

prevod: Darja Divjak Jurca

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2020, m. v., 446 str., 16,90 €

John Grisham

... še en napet
Grishamov
roman ...

ter moškemu, ki je čistil cerkev, naročil, naj gre po šerifa. Liza je bila Banningova žena, ki so jo nedavno vtaknili v psihiatrično ustanovo, sam primer pa je osnova za še en napet Grishamov roman, ki ga je avtor, eden od sodobnih prvakov ameriških uspešnic, tokrat postavil v povojno obdobje, vse skupaj pa prepletel z unikatno mešanico sodniških in odvetniških vsebin, vojne drame, ki se odvija v filipinski džungli med drugo svetovno vojno, ter družinske sage v izmišljenem južnjaškem mestecu Carlton v Misisipiju, kamor je Grisham umestil že svoj šesti roman. Napeto! > SAMO RUGELJ

SMEH Z GORA

Dušan Škodič

19,90 €

Dušan Škodič, pisec zabavnih planinskih prigod, v knjigi *Smeh z gora*, bralce spomni na čas avtobusnih voženj do izhodišč, srečanj z obmejnimi graničarji ali iskanj družic na planinskih portalih. Dobršen del zbirke pa vseeno obravnava klasične planinske zgodbe v planinskih kočah, ob nežnih srečanjih in druženju z gornškimi »poznavalci«. Pripovedi dopolnjujejo odlične ilustracije Milana Plužareva.

DDV je vključen v ceno.

JULIJSKE ALPE: OSREDNJI DEL

Roman Tratar

29,90 €

Zadnji v seriji štirih vodnikov po Julijskih Alpah:

- Območje zajema naše najvišje gore s Triglavom na čelu.
- Nepogrešljiv del gorniške literature.
- Delo izkušenega poznavalca Julijskih Alp.
- Označene poti, zavarovane poti, neoznačene steze, brezpotja, običajni pristopi na vse pomembne vrhove.
- Pregledna oblika.
- Zgoščeni in natančni opisi.
- Fotografije z vrisanimi vrhovi in potmi.

Planinska trgovina PZS | Informacije in naročila na sedežu PZS: Ob železnici 30 a, Ljubljana, v času uradnih ur, **po pošti**: p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, **po telefonu**: 01 43 45 684 v času uradnih ur, **faksu**: 01 43 45 691, **brezplačna telefonska številka**: 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu), **e-naročila**: narocilo@pzs.si ali **spletna trgovina PZS**: <http://trgovina.pzs.si>. **Uradne ure** v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Ob železnici 30 a: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11.00).

CARLTON KIRBY, ROBBIE BROUGHTON

MAGIČNI ZATEG

Svet kolesarstva po

Carltonu Kirbyju

prevod: Jolanda Blokar

Aktivni mediji, 2020, m. v., 304 str., 23,90 €

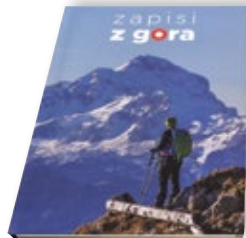

Carlton Kirby

Sloviti komentator športnega programa Eurosport Carlton Kirby se v duhovitem knjižnem prvencu razpiše o svoji največji ljubezni – cestnem kolesarstvu. V *Magičnem zategu* izpod peresa najbolj priljubljenega kolesarskega komentatorja na svetu izvemo vse o ustroju, logistiki, tegobah in nešteti zabavnih prigodah športnega komentatorstva največjih

kolesarskih dirk. Prenose teh pogosto sovodi z legendarnim Ircem Seanom Kellyjem – ta je za knjigo napisal predgovor –, s katerim sta v zadnjih petnajstih letih postala nepogrešljiv tandem med juliskim spremljanjem Dirke po Franciji. Kirby se dotakne tako rekoč vsake teme, ki je vsaj malo povezana s kolesarstvom in vseh vprašanj, na katere ste si od nekdaj želeli odgovorov: od čudaških navad največjih šampionov, bizarnih ter nevezgojenih navijačev, višine plač in zneskov nagrad v pelotonu ter finančnega ozadja organizacije največjih dirk na svetu do nastanitve v cenenih, razpadajočih hotelih in voženj v razmajanih škodah med etapami, spregovori pa tudi o črni coni kolesarstva – dopingu. Tu se še posebej potruži in na humoren način opiše razne vrste: helikopterski doping, doping lepljivih prstov, skrite električne motorčke, nastanitveni doping, vse do njegovega lastnega hudomušnega umotvora – dopinga z magičnim zategom. Pri tem se kolesar pod pretvezo okvare na kolesu pripelje do ekipnega avtomobila, mehanik se stegne skozi zadnje okno in v roke vzame svoj magični ključ, da bi navidezno okvaro popravil (npr. zategnil kateri vijak) kar med vožnjo, pri čemer pa kolesarja samo potiska naprej, da si ta malo spočije. *Magični zateg* Carltona Kirbyja je poln slovitega angleškega humorja, njegovih lastnih kirbizmov («Moji možgani so kot gnezdo žab na tripu») in vsesplošnih informacij o kolesarstvu ter življenju športnega komentatorja. Kot je dejal eden izmed njegovih novinarskih kolegov: »Carlton Kirby je najboljši, kar se je kolesarstvu zgodilo po izumu karbonskega okvirja.« > UROŠ BUH

ZAPISI Z GORA

K8 design, 2020, pt. v., 125 str., 6,90 €

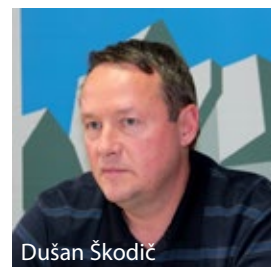
Prihaja najlepši letni čas in z njim tudi številne možnosti pohodništva, planinarjenja in kolesarjenja. Da bodo vaši spomini na aktivne dni ostali zabeleženi še dolgo časa, lahko poskrbite z lično beležko, kamor poleg štampiljke vpišete še vsa druga doživetja in vtise. Preden pa se odpravite na pot, si vsekakor preberite tudi uvodni hribovski bonton in druge koristne informacije o spoštovanju narave, okolja in ljudi. Pa srečno in varno. > BETI HLEBEC

DUŠAN ŠKODIČ

SMEH Z GORA

Zabavne planinske zgodbe

PZS, 2020, m. v., 152 str., 19,90 €

Dušan Škodič

Dušan Škodič (1963) nam je leta 2016 že postregel s svojo knjigo planinskih pripovedi z naslovom *Ljudje v gorah*, v kateri je literarno obdelal (naravne) nesreče in tragedije, ki so sčasoma prešle v legendo, tako da marsikdo ne ve več, ali imajo status pravljice ali temeljijo na resničnem

pripetljaju. V bolj humornem tonu je Škodič zastavil svojo najnovejšo knjigo *SmeH z gora* (ki je enako kot *Ljudje v gorah* opremljena z risbami Milana Plužareva), v njej pa nas popelje med planinske zgodbe in prigode, ki bi se jih njihovi udeleženci morda branili javno obelodaniti v trenutku nastanka, čez leta pa te brez težav pridejo med veteranske anekdote. Tako nas Škodič seznanja s pisanim naborem junakov, od štirih korenjakov, ki se proti večeru pogumno odpravijo do naslednje kočice, potem pa se izgubijo v noči in sneženju in vsi zmrznjeni bivakirajo na prostem, do turnega smučarja, ki mu v delikatnem trenutku jezik primrzne na žepni nožek, s tem pa ponovno obuja humorno planinsko zgodbo, ki sta jo, kot piše Miran Hladnik v pohvalni spremni besedi, nekdaj gojila Janez Mencinger in še posebej Janez Jalen. > SAMO RUGELJ

MITJA ZUPANČIČ

LE ENO POLETJE

Morska doživetja le enega

poletja; Plovba vzdolž Jadrana

Osminka & Co.,

2020, m. v., 253 str., 22,90 €

»Dokler bom zmogel, bom plul. Življenje pod jadri je zame ena sama velika sreča, raj na zemlji, brez meja in omejitev, neskončni akumulator energije in idej. Tam sem neizmerno kreativen, edina prepreka sebi sem kar jaz sam. Zato je že prav, da ostajam z morjem na Ti,« je nekoč dejal avtor teh kratkih prilik, ki so nastale v enem samem poletju. Zavezan svojim prepričanjem zmeraj ubira neuhojene poti. Svoj dušni mir najde zunaj, na visokem morju, četudi prizna, da ni najlažje živeti po lastnem kroju in prepričanju. »La vita è bella«, če se znamo tega zavedati in živeti. Priložnost je ponujena vsakomur, izkoristijo pa jo le nekateri. Avtor je eden tistih, ki se je znal ustaviti, narediti premislek in na novo postaviti vrednostne kriterije. Uročen s čudesi morja živi, kot piše, in piše, kot živi. Zemeljsko bivanje je prekratko, da bi ga smeli živeti povprečno. Bogatijo ga raznolikosti sveta in doživetja ter modrosti, pridobljene z njimi. Prav morje je tisto, ki vselej zahteva celega človeka, njegovo znanje, izkušnje in spoštovanje, potem ponudi razkošje obilja, ko tudi sreča ne izostane.

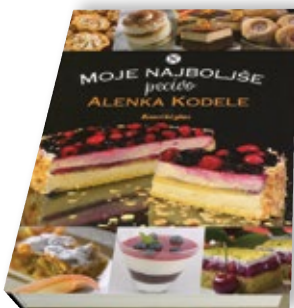
V le enem poletju avtor vzdolž nevidne meje obpluje vso vzhodno jadransko obalo in večino otokov, obiše prijatelje in pridobi nove znanke, opazuje naravo ter kljubuje njeni neizmerni sili. V triinpetdesetih dneh neprekinjene plovbe, valov in viharjev, orkanske burje in brezvetrja, vročine in mraza v poletnih nočeh, ko burin in mornik brijeta za ušesi, se zgodi več, kot povprečen človek doživi v vsej svoji tuzemski dobi. Zgodbe le enega poletja so nastajale sproti in so zapisane tako, kot so tekli dnevi pod jadri. > RENATE RUGELJ

ALENKA KODELE

MOJE NAJBOLJŠE PECIVO

Kmečki glas, 2020, m. v., 167 str., 12,50 €

Alenka Kodele je ena najbolj cenjenih slovenskih slaščičark in avtorica več kuharskih knjig o posladkih. Ker so bile vse hitro razprodane, je najbolj priljubljene recepte iz svojih prejšnjih knjižnih uspešnic strnila v novo izdajo. Recepti niso zapleteni, izdelki pa razvijajo vse čute in nudijo razkošno ugodje. Iz knjige diši po piškotih in drobnem pecivu, pitah, zavitkih in rezinah, sladcah v kozarcu in najboljših tortah, na primer čokoladno-karamelni torti in jogurtovi torti z malinami in pistacijami. Vabijo bezgova strjenka z jagodami, pita z gozdnimi sadeži in piškoti s skrivnostnimi imeni, kot so poljubčki z marmelado, sladka očesca in lešnikov prstki. Poleg receptov, ki jih je mojstrica izpopolnjevala desetletja, in zelo privlačnih fotografij knjigo odlikujeta še priročna, manjši format in spiralna vezava. Oboje namiguje, da bo knjiga najbolje zažvela, če bo čim pogosteje na kuhinjskem ali slaščičarskem pultu. > MAJA ČREPINŠEK

BLANKA VOMBERGAR ET AL.

DOBROTE BREZ GLUTENA

Gluten-free delicacies
fotografije: Tomo Jeseničnik et al.
Kmečki glas, 2020, t. v., 138 str., 16 €

V zadnjem času se tudi v splošni javnosti vse več govori o težavah in boleznih, ki jih pri posameznikih povzročajo uživanje določenih živil. Prehransko preobčutljivost je vedno treba obravnavati skrbno in pod zdravstvenim nadzorom, blažje težave pa si lahko v določenih primerih lajšamo tudi s predpisanimi dietami. Ekipe domačih specialistov, raziskovalcev in predavateljev s področja prehrane in gastroenterologije (doc. dr. Jernej Dolinšek, dr. med, dr. Blanka Vombergar, dr. Ivan Kreft, ing. Marija Horvat, ing. Stanko Vorih) je s fotografom Tomom Jeseničnikom pripravila bogat pripravljen bogat in slikovit dvojezični (slovensko-angleški) nabor kulinarčnih receptov za vse, ki so preobčutljivi na gluten oz. pšenico in sorodna žita. Koruzne pite, ajdov kruh, korenčkove polente, zelenjavne pogače in druge jedi kar kličejo, da se preizkusite v njihovi pripravi. > RENATE RUGELJ

DAVID ROWLAND

PREHRANSKE REŠITVE ZA 88 ZDRAVSTVENIH TEŽAV

prevod: Mateja Malnar Štembal
Ara, 2019, m. v., 447 str., 29,90 €

Spoznanje, da prehrana pomembno vpliva na razvoj bolezni od drobnih tegob do kroničnih in zelo hudih bolezni, je stara tisočletja. Spreminja se le odgovor, kaj škodi in kaj koristi. Dr. Rowland je svoje odgovore, ki se napajajo iz spoznanj holistične medicine, povezal v sistem holistične prehrane. S prstom kaže na škodljivost industrije pridelave hrane po čim nižji ceni za čim večji dobiček. Hkrati razloži nesmiselnost nasvetov, ki jih trosita industrija prehranskih dodatkov in zdravstvena industrija. Nato se sistematično loti holističnih prehranskih rešitev. Ostro obsodi uživanje hitre prehrane, pri posameznih živilih pa svetuje premislek, kdaj, kaj in koliko glede na našo biokemično individualnost in bolezen. Obravnava osteoporozo, virusne okužbe, nizek krvni sladkor, izgorelost, raven holesterola, sladkorno bolezen, raka, sivo mreno ... Nasveti so obširna zbirka novih spoznanj in inovativnih programov naravnih zdravljenj. > MAJA ČREPINŠEK

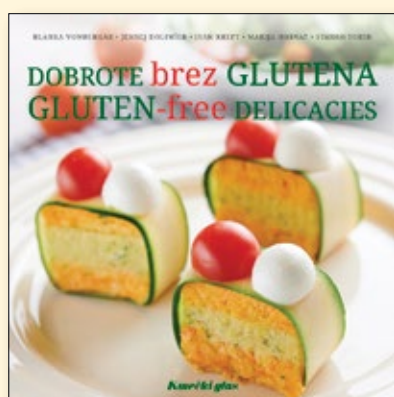

ROB HOBSON

UMETNOST SPANJA

Skrivnost, kako ponoči bolje spati : za srečnejši, mirnejši in uspešnejši dan
prevod: Ljubica Karim Rodošek
Hiša knjig, 2020, t. v., 179 str., 15,99 €

Pomanjkanje spanca je razširjena težava sodobnega časa ter hkrati vzrok za številne bolezni in tegobe, na primer za povečano telesno težo, depresijo in diabetes. Priročnik za boljše spanje v uvodnih poglavjih razloži, čemu spimo, kako spimo in kaj uravnava ritme spanja. Ugotovi, da bi bilo najbolj skladno z naravnimi potrebami, če bi lahko spali v 24 urah v več kosih, vendar za večino to ni mogoče zaradi dela in načina življenja, zato v naslednjih poglavjih priporoča nadomestno možnost – dnevni dremež, ki pa ga omeji na pol ure. V nadaljevanju se priročnik posveča psihološkimi vidikom nespečnosti. Svetuje uravnavanje stresa, digitalno razstrupitev, skrb za telesno pripravljenost na spanec in primerno telesno temperaturo. Analizira hrano, ki lahko dober spanec spodbudi ali razdira. V zaključku predstavi uporabne sprostivne tehnike in rituale, ki krepijo čuječnost in spodbujajo dober spanec. Izjemno lepo oblikovan priročnik s praktičnimi, uporabnimi nasveti kot celota učinkuje optimistično in umirjeno. > MAJA ČREPINŠEK

NOVO *Kmečki glas*

Blanka Vombergar, Jernej Dolinšek, Ivan Kreft, Marija Horvat, Stanko Vorih

DOBROTE brez GLUTENA / GLUTEN-free DELICACIES

140 strani,
dvojezično besedilo,
trda vezava,
21 × 21 cm,
cena 16 EUR

Naročanje: 01 473 53 79, karmen@czd-kmeckiglas.si, zalozba.kmeckiglas.com

JULIE THOMPSON - ADOLF
SEMENA, SEJANJE IN SHRANJEVANJE

prevod: Mojca Vodušek
Mladinska knjiga, 2020, m. v., 160 str., 24,99 €

Če sodite v pleme, ki ima za nohti zemljo, na krožniku doma pridelano zelenjavo in ob tem na obrazu nasmeh, ste gotovo že razmišljali, da bi na svojem vrtu vzgojili sadike takšnih rastlin, kot si jih želite. Na primer starih, redkih sort, ki dajejo mavrično raznolikost sadov, cvetov in okusov; črno, rdeče, rumeno in skoraj belo korenje, rumene, oranžne, lisaste, hruškaste, pisane paradižnike, jajčevce vseh oblik, okusov in velikosti, zelišča, kakršna so gojile naše babice. Kako to doseči, pojasnjuje bogato ilustrirani priročnik, ki začetnike vodi korak za korakom, izkušenim vrtnarjem pa prišepne podrobnosti, ki vodijo k uspehu. Prva polovica priročnika je namenjena pravilnemu sejanju, gojenju rastlin in hranjenju semen, da ostanejo zdrava, čista in kaljiva. Drugi del priročnika predstavlja rastline za vaš vrt: sadje in zelenjavo, zelišča in cvetice. Pri vsaki rastlini pojasni posebnosti gojenja, njene posebne zahteve, skrivnosti sejansa, potrebe po svetlobi, načine opravevanja ... > MAJA ČREPINŠEK

NATALIJA PAVLIČ, ALENKA SUNČIČ JENKO
PASJESLOVJE PO DOMAČE

ilustracije: Anja Petarca
Vida, 2020, m. v., 360 str., 27,90 €

V tem priročniku za vse novopečene skrbnike psov in tiste, ki to načrtujejo, sta svoje izkušnje in znanje združili Natalija Pavlič, gospa s psom, avtorica knjige *Tekaški dnevnik čisto navadne gospodinje*, in Alenka Sunčič Jenko, kinologinja, avtorica priročnika *Psi vodniki* in snovalka mednarodne učne platforme Razumeti psa. Za dodatno mero ljubkosti pa je s svojimi ilustracijami poskrbela Anja Petarca. Prigode Natalije Pavlič in njenega psa Lokija smo lahko spremljali že v kolumni *Loki – pes, ki teče z gospodinjo*, ki je izhajala v reviji Zarja/Jana. Da bi bolje razumela obnašanje svojega psa, je kolumne povezala, jih oblikovala kot vprašanja za Alenko, ki nanje odgovarja s svojim strokovnim znanjem dolgoletne pasje inštruktorice. Z obliko dialoga v prvem delu sta se avtorici izognili vsakršni priročniški suhoparnosti, v drugem delu pa sta sistematično uredili strokovna znanja in nasvete, od tega, kako izbrati psa, do tega, kdaj ga je treba cepiti in katero hrano zanj izbrati. Vseskozi pa ostaja vodilo »razumeti psa«, saj to omogoča srečno in harmonično skupno bivanje. > SANJA PODRŽAJ

MILAN KRAJNC
V ČEVLIH STARŠEV

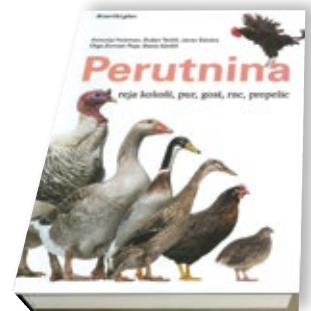
Chiara, 2020, m. v., 179 str., 25 €

Če pogledate na vsakoletno lestvico najbogatejših Slovencev, boste na njej opazili lepo število družinskih podjetij (ta pa pri nas predstavljajo stabilno jedro majhnih in srednjih podjetij), ki so v kar nekaj primerih dodobra prerasla slovenske okvire in se s svojo dejavnostjo podala v širši mednarodni prostor. Družinska podjetja, prehod dela in lastništva v naslednjo generacijo, prednosti in pomanjkljivosti tovrstnih podjetij, optimizacija osebnih in poslovnih odnosov, kasnejša vključenost starejše generacije in nadzorovanje dela mlade, urejanje tudi takih na videz preprostih reči, kot so dopusti, izogibanje konfliktom, ki so pri takih podjetjih naravno prisotni, ipd., je tema res uporabne in za Slovenijo primerne knjige dr. Milana Krajnc, avtorja dela *Dinamični model vodenja*, psihoterapevta in raziskovalca, ki ima izkušnje iz mnogih domačih in tujih družinskih podjetij. V knjigi *V čevljih staršev* namreč večplastno opiše kompleksno dinamiko teh podjetij, opozori na nevarnosti, postreže s kar nekaj (tudi čustvenimi) osebnimi zgodbami, s čimer dobivamo dober in dovolj uporaben priročnik za ta specifični segment slovenskega podjetništva. Izvirno! > SAMO RUGELJ

ANTONIJA HOLCMAN
PERUTNINA

Reja kokoši, pur, gosi, rac, prepelic
Kmečki glas, 2020, m. v., 256 str., 21 €

Priročnik, ki ga sestavljajo prispevki petih priznanih slovenskih strokovnjakov na področju reje kokoši, pur, gosi, rac in prepelic, je namenjen rejcem, ki udomačene vrste ptic gojijo za gospodarske ali ljubiteljske namene. Pokriva vse vidike reje: izbiro primerne pasme, pripravo hleva in opreme, valjenje, vzrejo, rejo nesnic in plemenske perutnine, kakovost jajc, pitanje perutnine in kakovost mesa, prehrano različnih vrst perutnine in njihove bolezni, ter pretres ekonomskih vidikov reje v manjših rejah. Razumljivo in pregledno predstavljena strokovna vsebina, obogatena z najnovejšimi spoznanji, nudi uporabno znanje za velike in male rejce, za perutninske zadruge in za samooskrbne gojitelje pa tudi za dijake in študente kmetijskih šol ter fakultet. Celoto preveva sodoben, human odnos do rejnih živali, kvalitete njihovega življenja, s poudarkom na ekološkem vidiku pridelave hrane. > MAJA ČREPINŠEK

KULTURNI PRIROČNIKI

- PRIROČNIK ZA FOLKLORNO DEJAVNOST
- PESNIŠKE POTI BREZ UTEŽI
- ALI VEMO KAKO IGRATI NA USTNO HARMONIKO?
- PRIROČNIK ZA FILMSKO DEJAVNOST
- HODIM, PLEŠEM, SEM
- ČRTA, BARVA, PROSTOR, SLIKA

Priročniki so podporna literatura dopolnilnim izobraževalnim modulom za mlade v okviru projekta: Pridobivanje dodatnih znanja za mlade na področju kulturnih dejavnosti v okviru JSKD.

INFO:
t: 01/241 05 10
e: ess.razpisi@jskd.si
www.jskd.si
www.jskd.si/knjigarna

TERRIAPTER

MOČ POHVALE IN GRAJE

Presojanje in obsojanje v vsakdanjem življenju
prevod: Andrej E. Skubic
UMco, zbirka Preobrazba,
2020, m. v., 323 str., 24,90 €

Terri Apter

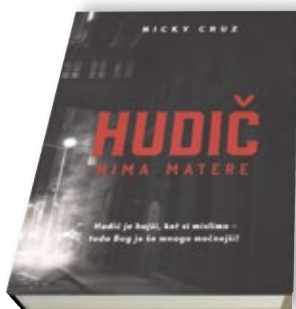
Terri Apter je doktorica znanosti in višja mentorica na univerzi v Cambridgeu. V svojem raziskovalnem delu se osredotoča na družinsko dinamiko in odnos med delom in družino. Je avtorica več odmevnih knjig s področja vzgoje, *Moč pohvale in graje* je njena najnovejša knjiga in prvi prevod v slovenščino, v njej pa analizira eno ključnih tem vsakdanjega družinskega, partnerskega in poklicnega

življenja: posveti se presojanju v našem vsakodnevem življenju, kako te sodbe in mnenja vplivajo na naše odnose in kako pohvale, kritike in sramovanje oblikujejo naše samozavedanje. Naša obsedenost s pohvalami in kritikami se začne že kmalu po našem rojstvu. V obdobju, ko smo povsem odvisni od drugih, se hitro naučimo ceniti pohvale in se bati posledic kritiziranja. Ne glede na to, da sčasoma odrastemo iz otroške odvisnosti, tudi v (odraslem) poteku svojega življenja nadaljujemo s spremljanjem tega, kaj drugi mislijo o nas, pri tem pa razvijamo to, kar Terri Apter označuje kot »mnenjski meter«, ki nenehno spremlja ljudi in naše odnose z njimi ter ob tem registrira pozitivne ali negativne sodbe. Ob tem med drugim pokaže, da je pohvala nujna za zdrav razvoj naših možganov, da naše izkušanje pohvale in graje vplivajo na dolžino našega življenja in da so zavestna pa tudi nezavedna presojanja, v katera smo vključeni vsak dan, pomembna preživetvena tehnika. V strokovno poglobljeni knjigi Terri Apter razkriva, kako so odnosi med starši in otroki, med prijatelji in znanci ter med sodelavci v delovnem okolju prežeti s pohvalami in kritikami, ki segajo precej dlje od posameznih komplimentov in kritik. S knjigo, ki temelji na treh desetletjih raziskav, nam avtorica ponuja tudi orodje, s katerim se lahko poučimo o svojih osebnih potrebah, ciljih in vrednotah ter z njim blažimo svoje subjektivno presojanje na tak način, da lažje toleriramo poglede drugih, s čimer osmislimo in ublažimo svoje najbolj intenzivne, včasih tudi neprimerne odzive nase in na druge okoli nas. > SAMO RUGELJ

NICKY CRUZ

HUDIČ NIMA MATERE

prevod: Marko Čizman
Družina, 2020, m. v., 226 str., 19,90 €

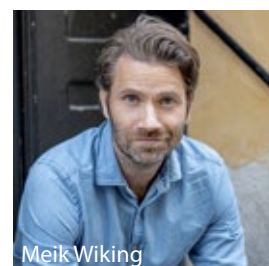

Nicky Cruz (1938) se že več kot pol stoletja ukvarja z oznanjevanjem Jezusa Kristusa, v tem času pa je obiskal mnoge države ter govoril pred milijoni poslušalcev. Vendar pa se je njegovo življenje začelo daleč stran od tega. Odraščal je v Portoriku v številni družini skoraj dvajsetih otrok, njegova starša pa sta se ukvarjala s klicanjem duhov. Kasneje se je preselil v New York, tam postal vodja ene najnevarnejših uličnih tolp, njegovo življenje pa se je postopoma začelo spreminjati, ko je spoznal pastora Davida Wilkersona, ki je Cruzu rekel, da Kristus ni nikoli pozabil nanj. Nicky Cruz je pastora klofnil in mu grozil, da ga bo ubil; njegov proces spreobrnjenja je bil počasen. V knjigi Cruz razpre svoje življenje, hkrati pa opozarja – dobesedno ali metaforično, kakor želite – da je hudič resnično bitje, ki v tem svetu aktivno deluje, zato je za nas bolje, da razumemo, kaj so njegovi nameni, da se mu lahko upremo in v svetu delamo dobro. > SAMO RUGELJ

MEIK WIKING

UMETNOST USTVARJANJA SPOMINOV

Kako ustvariti srečne trenutke in si jih zapomniti
prevod: Darja Divjak Jurca
Učila International,
2020, t. v., 288 str., 16,99 €

Meik Wiking

Meik Wiking, saj veste, tisti Danec, ki velja za najsrečnejšega človeka na svetu, ustanovitelj prvega Inštituta za raziskovanje sreče na svetu (tudi avtor uspešnic kot sta *Hygge* in *Lykke*), je še kako prepričan, da srečne trenutke lahko ustvarimo sami in jih tudi shranimo za zmeraj. Kadar je ob nekem dogodku vključenih veliko naših čutov (npr. vonj prijetnega parfuma ali okus dobre hrane) in občutij, kot sta vznemelenost in radost, ali kadar smo zelo pozorni in osredotočeni, se znatno poveča verjetnost, da bomo lepe spomine ohranili dlje časa. Lepi spomini so polni ljudi, ki jih imamo radi, posebnih prelomnih dogodkov ali drobnih trenutkov, ki so kasneje postali pomembni mejniki v našem življenju, razmišljanju in razumevanju sveta. Ste kdaj ležali v visoki travi in gledali oblake, ki so visoko na nebu hiteli mimo? Se spomnite svojega prvega poljuba ali morda občutkov, ko ste prvič dosegli neki športni cilj? S pomočjo večšin iz te knjige boste, tako obljublja avtor, tiste najčistejše občutke sreče in zadovoljstva lahko shranili v svoj spomin za zmeraj in jih morda v kakih črnih dneh celo povlekli na plan, kdo bi vedel ... > RENATE RUGELJ

ARLENE K. UNGER, LONA EVERS DEN

POGUM

50 vaj čuječnosti in sproščanja za krepitev samozavesti
prevod: Darja Divjak Jurca
Mladinska knjiga,
2020, m. v., 160 str., 14,99 €

V izzivih sodobnega časa se srečujemo s strahom, stresom in z izgorelostjo. Človek si je na svoja pleča nadel preveliko breme. Zato je v teh časih še kako pomembno, da se znamo razbremeniti in poskrbeti zase. V drobni priročni knjižici, ki jo lahko povsod nosimo s seboj, si lahko pomagamo z mnogimi drobnimi nasveti in vizualizacijami čuječnosti, in če jih vsakodnevno udejnavamo v praksi, se zagotovo kažejo pozitivni rezultati – mirnost, a ne vdanost, zdrava vedrina, sočutje do sebe in vseh živih bitij, zdrava asertivnost, umiritev ter optimizem. Pogum in samozavest zares prihajata od znotraj, prav nihče nam ju ne more dati niti vzeti, če smo »priklopljeni« nase, če črpamo moč iz sebe. Je pa pomembno, da kadar nam te moči zmanjka, znamo in zmoremo prositi ljudi, ki nam lahko pomagajo. Poleg ljudi nam pomagajo tudi glasba, narava, pozitivne afirmacije, zdrava prehrana, gibanje, dobre knjige, meditacija, smeh, sprejemanje nepopolnosti, povezanost z drugimi, ustvarjalnost. Še več navdihov za pogum boste našli v tej drobni knjižici pomembnih nasvetov, ki bo pomagala, da bo osebna afirmacija naslednja: »Pogum in samozavest sta moje naravno stanje.« > SABINA BURKELJCA

»Pogum in samozavest sta moje naravno stanje.«

BRENÉ BROWN

POGUM ZA VODENJE

Kako pridelati pogumnejše, drznejše voditelje in uveljaviti vrednoto poguma v svoji kulturi
prevod: Slavica Jesenovec Petrovič in Borut Petrovič Jesenovec
Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2020, m. v., 301 str., 12,90 €

Brené Brown (1965) je ena tistih ameriških motivator, govornic in podjetnic, ki so s kombinacijo svojega govorniškega in publicističnega angažmaja dosegle mednarodno prepoznavnost, kar priča tudi njen že četrti slovenski prevod. Po knjigah *Neizmeren pogum*, *Darovi nepopolnosti* in *Kljubovanje divjini* avtorica tudi v svoji najnovejši knjigi zastavi osnovno temo, ki jo prepleta z navedbami iz svojega življenja, prejšnjih knjig ter projektov in raziskav, ki jih izvaja za potrebe svojega dela. Tokrat se je posvetila vodenju, ki ga seveda jemlje in vidi celovito, ne zgolj v svoji jekleni neizprososti, temveč tudi v ranljivosti, ki ga povzroča ta izpostavljenost, zavedanju samega sebe in ljubezni do sebe, ki je potrebna tudi pri delovanju v zahtevnih okoliščinah, ter pogumu, ki je nujen za vodenje, ne samo zaradi preseganja ovir, temveč tudi zaradi naležljivosti, zaradi katere se širi po organizaciji ali podjetju, v katerem delamo. Vse to troje ima Brownova za srž pogumnega vodenja. Knjiga za vse, ki se tako ali drugače v svojem življenju soočajo tudi z izzivi vodenja. > SAMO RUGELJ

TEJA KAVČIČ, ANDREJA AVSEC,
MOJCA PETRIČ, GAJA ZAGER KOČJAN

FUNKCIONALNI VIDIKI OSEBNOSTI

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
2019, m. v., 269 str., 24,90 €

Osebnost naj bi določala, kako se vsak posameznik edinstveno prilagaja na okolje. V znanstveni monografiji so predstavljena različna pomembna področja delovanja ljudi ter empirična spoznanja o vlogi osebnosti v posameznikovem funkcioniranju na tem področju. V delovanju ljudi so opazne velike medsebojne razlike, ki jih lahko na splošno precej dobro napovemo na podlagi razmeroma stabilnih vidikov osebnosti, kot so osebnostne lastnosti in spoznavne sposobnosti. Prvi sklop obravnava motivacijske vidike osebnosti, drugi čustvene vidike osebnosti, v tretjem se avtorice ukvarjajo z osebnostjo in stresom, sledi poglavje o osebnosti in fizičnem zdravju, medosebnih vidikih osebnosti, pozitivnih vidikih osebnosti, nefunkcionalnem delovanju oseb ter razlikah med normalnimi in patološkimi vidiki osebnosti, o katerih se v zadnjem času veliko govori in piše. Nedvomno je univerzitetni učbenik, kot so ga poimenovali, najbolj zanimiv za ljudi, ki se ukvarjajo s psihologijo (študentje, raziskovalci, terapevti ...), zagotovo pa bo zanimiv tudi za širšo strokovno in laično bralstvo, ki je na tak ali drugačen način vpeta v odnose z ljudmi, saj bodo v pričujoči knjigi lahko dobili odgovore na vprašanja, ki zadevajo (funkcionalne) vidike osebnosti. > SABINA BURKELJCA

Udarno iz založbe UMco

»Eden najboljših znanstvenih piscev našega časa.«
– Oliver Sacks

»Čudovito napisano delo o biologiji moralnosti.«
– Jonathan Haidt

Robert M. Sapolsky **OBNAŠAJ SE!**

Biologija človeka v najboljši in najslabši izvedbi

Delo je izšlo v dveh knjigah.

Nevrobiolog, primatolog in antropolog Robert M. Sapolsky v knjigi *Obnašaj se!*, svojem najbolj domišljenem delu, ki je nastajalo več kot desetletje, s prepletanjem različnih znanstvenih ved raziskuje človeško vedenje. Rezultat je ena izmed najbolj navdahnjenih in celostno zastavljenih knjig o človekovem obnašanju.

OVIRA JE POT

Brezčasna umetnost spreminjanja tegob v zmage

»Knjiga za nočno omarico vsakega sedanjega in prihodnjega voditelja na svetu.« – Robert Greene

RYAN HOLIDAY je priznani ameriški motivator, medijski strateg in pisec. Njegove trženjske modele uporabljajo podjetja, kot so Twitter, YouTube in Google.

EGO JE NAŠ SOVRAŽNIK

Ovladajmo svojega največjega nasprotnika

»Ko boste prebrali to knjigo, ničesar v življenju ne boste počeli na enak način kot prej.«
– Jimmy Soni

www.bukla.si

Naročila sprejemamo: • 01/520 18 39

• knjigarna@umco.si • na spletni strani: www.bukla.si

Knjige založbe UMco so na voljo tudi v boljše založenih knjigarnah.

JEAN-MARIE GUÉNOIS,
BERNADETTE MORIAU
**MOJE ŽIVLJENJE
JE ČUDEŽ**

Pričevanje o čudežni
ozdravitvi v Lurdu
prevod: Drago Karl Ocvirk
Družina, 2020, m. v., 198 str., 24,90 €

Pričevanje sestre Bernadette, redovnice, ki jo je ohromelost mučila 42 let, nato pa je ozdravela po romanju v Lurd, povsem nepričakovano in nenadoma, v 40 sekundah, je navdihujoče branje, polno zanosa preproste, trdne vere. Redovnica ne skuša razložiti svoje ozdravitve, ki je bila kasneje priznana kot 70. čudež v zgodovini te božje poti, temveč preprosto ponavlja za soimenjakinjo, sv. Bernardko Lurško: »Ni moja naloga, da vas privedem do verovanja, marveč da vam to povem.« Iskreno spregovori o neprestanih bolečinah, o življenju v medicinskem stezniku in ob morfiju, ki je bil potreben, da je zmogla bolečine, o skromnem otroštvu, o življenju v samostanski sestrski hiši, o svoji globoki veri, a tudi o občasnih dvomih in posebni vezi, ki jo čuti do Marije in Frančiška Asiškega. Predvsem pa o čudežu svoje ozdravitve, ki ji je prinesel novo življenje. Njeno sporočilo bralcu je bodrilo: Nikar nikoli ne obupajte! Čudeži se zgodijo in nikoli ne veš, ali se ne bodo prav tebi. Knjiga se zaključuje s pričevanji škofa in medicinskega osebja, ki je spremljalo primer ozdravitve, ki je medicina ne zna razložiti. > MAJA ČREPINŠEK

MAURIZIO MIRILLI
DROBTINICE VESELJA

Vsem v izobilju!
prevod: Mateja Gomboc
Celjska Mohorjeva družba,
2020, m. v., 104 str., 14,90 €

Drobna knjiga rimskega duhovnika Maurizia Mirillia govori o veliki temi – kako v svoje življenje in v življenje tistih, s katerimi se srečujemo, priključiti veselje. Kako veselje gojiti, da se razrase v živ plamen radosti, ki ogreva srca, krepi in zdravi. Nas same in druge, najbolj pa tiste, ki so bili rojeni pod manj srečno zvezdo, odrinjene na rob in izključene: gluhe, slepe, tiste z Downovim sindromom. Avtor pravi, da je navdih za svoje življenjsko poslanstvo – deliti drobtinice veselja – dobil v Lukovem evangeliju. Sugestivno besedilo, ki še zlasti nagovarja mlade, vpleta citate iz Svetega pisma v avtorjeve osebne izkušnje duhovnika in v zgodbe ljudi, ki jih je srečal na svoji poti. Pripoveduje o notranji ohromelosti, ko se iz doživljanja življenja porazgubi veselje, hkrati pa bralca vztrajno vabi na pot k izviru tihega, toda vztrajnega in globokega veselja, ki ni primerljivo s površinskim veseljem, kakršno nudi potrošniška družba. Tej misli, ki se kot rdeča nit vije čez knjigo, pritrjuje tudi uvodno poglavje papeža Frančiška. > MAJA ČREPINŠEK

... kako veselje
gojiti, da se
razrase v živ
plamen radosti ...

CICELY SAUNDERS
ČUJTE Z MENOJ

Navdih za delo in bivanje v paliativni oskrbi
prevod: Niki Neubauer
Celjska Mohorjeva družba, 2020, m. v., 96 str., 16,50 €

Paliativna oskrba (in znotraj nje duhovna oskrba) bo vse pomembnejša in aktualnejša. V spremni besedi je Irena Švab Kavčič zapisala: »Državni program paliativne oskrbe v Sloveniji (2010) paliativno oskrbo opredeljuje kot celostno oskrbo, ki vključuje zdravniško oskrbo, zdravstveno nego ter psihosocialno in duhovno podporo tako bolnika z napredovano kronično oziroma neozdravljivo boleznijo kakor njegovih bližnjih, vse s ciljem izboljšanja njihove kakovosti življenja. Pojem paliativne oskrbe je v Sloveniji uvedla zdravnica Metka Klevišar.« Cicely Saunders (1918–2005), utemeljiteljica in začetnica moderne paliativne oskrbe, se je s paliativo srečevala celotno svoje življenje in jo udeleževala v praksi; leta 1967 je odprla Hospic svetega Krištofa. Še posebej je poudarjala duhovno oskrbo v zdravstveni negi in dejavno prisotnost osebja ob bolniku do konca.

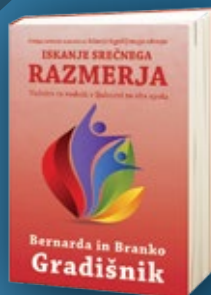
V pričujoči knjigi je pet prispevkov, ki jih je Saundersova v tej ali oni obliki predstavila za časa svojega življenja. Prispevki so njena osebna razmišljanja, ko se je vsakodnevno srečevala z vprašanji, povezanimi z življenjem in smrtjo in duhovno razsežnostjo, ki so za mnoge umirajoče največkrat najpomembnejša. Knjiga bralce nagovarja k lastnim razmislekom o življenju in sočutju do ljudi, o tem, kaj pomeni dejavno biti tu in prisluhniti resnici drugega srca. Smrt in življenje si podajata roko ves čas, na koncu se zgostita, takrat se pokaže, ali z dejavnimi sočutja soustvarjamo bližino, po kateri tako zelo hrepenijo nemočni in odvisni od nas. To je knjiga o človeški ljubezni, prebrati bi jo moral vsakdo, ki si želi soustvarjati družbo sočutja in upanja. Kdaj, če ne zdaj? > SABINA BURKELJCA

... knjiga o človeški
ljubezni ...

Bernarda in Branko
Gradišnik:
**Iskanje srečnega
razmerja**
Vadnica in vodnik v
ljubezni za oba spola

Branko Gradišnik:
**Iskanje izgubljenega
zdravja**
Za vse, ki bi se radi
ognili belih halj, belih
receptov, belih laži, bele
žene in črnih misli

Branko Gradišnik piše in objavlja že pol stoletja. Zakonsko srečo z ženo Bernardo uživa od leta 1993. Ima 4 otroke in 4 praotroke. In 4 pse. Od leta 2007 pro bono svetuje ljudem z življenjskimi težavami.

Naročila: na spletni strani www.bukla.si • po telefonu 01/520 18 39 • po e-pošti knjigarna@umco.si • Knjige založbe UMco so na voljo tudi v boljše založenih knjigarnah.

Bralno tekmovanje *Berimo z Rovko Črkolovko* je izviren pristop k spodbujanju branja in izboljšanju bralnih navad med petošolci in šestošolci v obliki vodenega bralnega tekmovanja.

Bralno tekmovanje *Berimo z Rovko Črkolovko*

Z bralnim tekmovanjem, ki je usmerjeno na oddelčno skupnost, želi Knjižnica Koper spodbuditi medvrstniško kolegialnost, povezanost, možnost sodelovanja in timsko delo, hkrati pa tako vzgaja bodoče bralce, ki so pozitivno naravnani do gradiva in knjižnice.

Sodelujoči učenci si lahko prek spletne strani <https://bralnotekmovanje.si> knjige med seboj priporočajo, se o njih pogovarjajo in izmenjujejo mnenja z vrstniki iz svoje pa tudi drugih šol. Pomembna motivacija pri branju je tudi udeležba na zaključni prireditvi z bogato kulturno-športno vsebino, kjer otroci za svoje dosežke prejmejo priznanja,

nagrade in pokale, ter nagradni izlet za zmagovalni razred, na katerem se nam vsako leto pridružijo tudi učenci, ki so prebrali čisto vse knjige s skrbno oblikovanega seznama.

Bralnega tekmovanja se je od prve izvedbe v šolskem letu 2016/2017 do danes udeležilo že **3326 učencev iz 197 oddelkov**, ki so skupno prebrali več kot **14.500 knjig**. Učenci so, razen redkih izjem, vzporedno z bralnim tekmovanjem opravili tudi bralno značko.

Bralno tekmovanje je seglo tudi izven mestnih in celo državnih meja. Pridružile so se nam namreč vse **knjižnice obalno-kraškega območja**, slovenske osnovne šole v **Italiji**

prek Narodne in študijske knjižnice Trst, učenci pouka slovenskega jezika iz **Banjaluke** ter učenci **Zvezne gimnazije Celovec**.

Za zmago se letos poteguje **1145 učencev**, ki ponovno navdušujejo s svojimi izjemnimi rezultati, interaktivni spletni portal, oblikovan posebej za potrebe tekmovanja, pa beleži že več kot **292.000 ogledov**.

Naša prizadevanja in uspeh niso ostali neopaženi – prejeli smo dve pomembni priznanji, in sicer nagrado Združenja splošnih knjižnic za najboljše projekte splošnih knjižnic 2018 in priznanje slovenske sekcije IBBY za izjemne dosežke na področju promocije mladinske književnosti in branja.

V spletni knjigarni **bukla.si** je poleg knjig založbe UMco na voljo več kot 2000 izbranih knjižnih novosti in uspešnic drugih založb.

Z nakupom knjig na Buklini spletni strani tudi vi pomagate pri izhajanju brezplačne tiskane revije Bukla.

Hvala, ker nam zaupate!

knjigarna **www.bukla.si**

BARBARA HANUŠ

KRIŽKRAŽ – SLOVENIJO SPOZNAŠ

ilustracije: Marko Kočever
Hart, zbirka Utripi sveta,
2020, m. v., 47 str., 19,90 €

Kokoška Fani otroke povabi na potep po Sloveniji. Iz Ljubljane v Piran, v Maribor, Celje, Kranj ... V mestih prikaže največje znamenitosti in pove zanimivost, na primer, zakaj je v grbu Škofje Loke zamorec, v grbu Izole pa golobica, da je v Celju otroški muzej in kaj pripoveduje legenda o Zlatorogu. Nato nas popelje po slovenskih pokrajinah, ki jih predstavi tako, da zasijejo v raznolikosti. Za tem predstavi živalski svet in nazadnje značilne slovenske jedi, praznovanja, običaje, kulturno dediščino ... Knjigo odlikujejo preglednost, privlačno strnjene informacije, ki jih ilustrirajo številne fotografije – razglednice, kokoška Fani pa na vsaki strani zakodakaja kaj zabavnega. Na koncu je dodana družabna igra, v kateri igralci potujejo po znamenitostih Slovenije. Živahna predstavitev Slovenije vabi otroke in tujce, da bi o Sloveniji izvedeli še več. > MAJA ČREPINŠEK

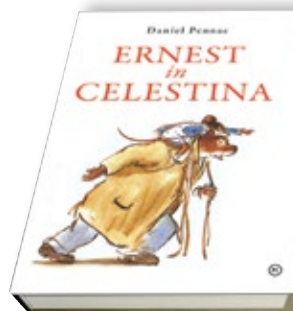

... živahna predstavitev Slovenije ...

DANIEL PENNAC

ERNEST IN CELESTINA

ilustracije: Gabrielle Vincent
prevod: Nadja Babič
Mladinska knjiga, zbirka Pisanice,
2020, t. v., 193 str., 24,99 €

Medvedi in miši ne gredo skupaj in pika. Kajne? Zgodba o dveh svetovih, ki ju skozi prijateljstvo povežeta in presežeta malce nerodni medved Ernest in pogumna miš Celestina, ki drug v drugem najdeta podpornika. Tako kot Celestino na njeno samosvojo pot pripelje želja postati slikarka (kar se za miš, katere poslanstvo bi moralo biti iskanje izpadlih zob, nikakor ne spodobi), Ernesta medvedja družba izloči, ker ne želi slediti družinski tradiciji in ni postal sodnik, ampak je poslušal svoj notranji klic in postal glasbenik. Čudovita in napeta zgodba, podkrepljena s pravo mero iskričevega humorja, je pripoved o tem, kako z iskrenim sledenjem samim sebi pišemo svojo pravo zgodbo. Tej tenkočutni zgodbi o pravem prijateljstvu je botrovala resnična zgodba priljubljenega, večkrat nagrajenega francoskega pisatelja Daniela Pennaca in ilustratorke Gabrielle Vincent, katere delček v spomin na svojo drago prijateljico pisatelj razkrije v posebnem poglavju ob koncu knjige. > ANA KOSIRNIK

JANJA VIDMAR

POD TVOJO POSTELJO

Utrganke, knj. 1
ilustracije: Iztok Sitar
Miš, 2020, t. v., 88. str., 25,95 €

Zbirka šestih kratkih zgodb je branje, ki se prične nedolžno, nato pa te zgodbe zgrabijo, naježijo lase, široko razprejo oči, privihnejo nosnice in zašilijo uhlje. Ali ni tudi v tvoji sobi

nekaj v temnem kotu čudno zapokljalo, ali se ekran telefona ni zasvetil zlokobno modrozeleno, ali ni nedolžen klic sošolke, ali bi jo tokrat, samo tokrat, nadomestil pri čuvanju sosedinih otrok, usodna past, ki bo sprožila dogajanje, ki sodi onkraj realnega, ko izgubiš nadzor nad situacijo, ko ni nič več tako, kot je v vsakdanjosti? Ob teh resnično »kriperskih skeri« zgodbah je težko zavijati z očmi, ker ti oči namesto tega začnejo živčno begati po sobi, o tem, da bi lahko miselno od knjige spustil pogled pod lastno posteljo ali na telefon, pa ni govora. Vsaj ne, dokler je zunaj noč. Še manj pa je govora, da bi knjigo odložil, dokler niso zgodbe prebrane od prve do zadnje. Namig za odrasle: prvovrstne strašljivke za šolarje so knjiga, ki spodbuja branje kjerkoli in kadarkoli, tudi med šolskimi odmori in na avtobusu. Učinkuje tudi na tiste, ki sicer ne berejo radi! > MAJA ČREPINŠEK

JEF AERTS

MODRA KRILA

prevod: Mateja Seliškar Kenda
Zala, 2020, t. v., 184 str., 29 €

Vsi otroci potrebujejo ljubezen, občutek varnosti in sprejetosti v svoji družini in med sorojenci, brata Josh in Jadran pa sta še posebej povezana. Starejši Jadran ima namreč nekaj težav in potrebuje pomoč negovalke iz zavoda za otroke s posebnimi potrebami, pomagajo mu tudi domači, vendar je najbolj navezan na svojega mlajšega brata Josha. Fanta nekega dne najdeta ranjenega žerjavovega mladiča, ki zaradi poškodbe ne more odleteti s svojo družino v tople kraje. Odločita se, da mu bosta pomagala in ga naučila leteti, vendar se mlajši Josh pri tem poškoduje in pristane v bolnišnici, staršem pa prekipi. Odločijo se, da Jadran ni dobra družba za mlajšega brata in da ga bodo poslali v zavod, kjer bodo strokovnjaki skrbeli za njegov razvoj, a brata se upreta in skupaj z žerjavom pobegneta na nevarno pot. Flamski roman, ki je leta 2019 prejel nagrado srebrno pero, je čudovita pripoved »o družini, prijateljstvu in hrepenenju po toplenem gnezdu«. > BETI HLEBEC

ROBERTO SANTIAGO

SKRIVNOST VRATARJEVE PRIKAZNI

serija Nogometastični
ilustracije: Enrique Lorenzo
prevod: Barbara Pregelj
Malinc, 2020, m. v., 311 str., 25 €

Na prvi šolski dan šolsko dvorišče odmeva od smeha in pozdravov, le Paket je bolj tih. Zaradi neumne stave mora namreč pred vsemi poljubiti kakšno punco. Vseeno katero. No, če bi že katero poljubil, bi rad Heleno, toda pred vsemi?? Pa pritisne poljub prijateljici Marylin, ker mu po naključju stoji najbliže in ker ni Helena. Marylin najprej okamni, ampak nato ga poljubi ona, počasi, na dolgo in za res. Uuuu, težave na obzoru! Še več težav družino prijateljev, ki so

navdušena nogometna ekipa, čaka v razredu. Letos se bodo morali znova potegovati za mesta v nogometni ekipi z vsemi novinci, poleg tega pa so dobili novega sošolca, ki je prišel iz Kitajske. Wao je neprekosljiv nogometni vratar, kar še zdaleč ni vsem prav. Ko nekdo v izložbo poslovnega prostora Waovih staršev vrže opeko, je sporočilo jasno – naj gredo, od koder so prišli. In povrh se bo morala nogometna ekipa znova boriti za mesto v ligi z rivalsko elitno šolo le zaradi ravnateljevega nepremišljenega šopirjenja. Napeta in zabavna knjiga za nogometne navdušenke in navdušence, ki so vedno za akcijo! > MAJA ČREPINŠEK

ROSE LAGERCRANTZ
**MOJE SREČNO
ŽIVLJENJE**

ilustracije: Eva Eriksson
prevod: Danni Stražar
Zala, 2020, t. v., 141 str., 21 €

Dani je najsrečnejša deklica na svetu, saj v šoli čas preživlja s svojo najboljšo prijateljico Ello Frido. V prostem času se družita in igrata z morskim prašičkom Žurerjem, se gugata, rišeta in ustanovita Klub ponočnjakov, žal pa se situacija zaplete, ko se družina Elle Fride odseli in Dani ostane sama. Knjiga odpira zanimive teme, od prijateljstva, ki pri taki starosti ni vedno v rokah otrok, do odnosov, ki so lahko kljub zapletenosti kvalitetni, realistična zgodba pa pokaže načine spoprijemanja s čustvi in pokaže, da je tudi v slabem lahko kaj dobrega. > VERONIKA ŠOSTER

ERIN ENTRADA KELLY
**POZDRAVLJENO,
VESOLJE**

prevod: Ana Ambrož Strle
Grlica, 2020, t. v., 349 str., 29,95 €

Z izrednim občutkom za notranje doživljanje človeka napisan mladinski roman, v katerem se prepletajo zgodbe štirih zelo različnih junakov.

Za tihega, sramežljivega in dobrosrčnega Virgila se zdi, kot da ne sodi v svojo izrazito športno družino. Velika ljubiteljica narave in njenih prebivalcev, gluha in izredno bistra deklica Valencia, je zaradi svoje gluhoti močno osamljena. Kaori, samooklicana jasnovidka (vedno v družbi mlajše sestrice Gen) z izrednim poslušom za sočloveka, je mnenja, da je rojena v napačnem času in kraju. In nazadnje Chet, ki si zato, da bi se potrdil in dokazal pred očetom, želi uspeli v košarki, a je znan predvsem po ustrahovanju sovrstnikov. Prav Chet je kriv, da Virgil in njegov morski prašiček Gulliver pristaneta na dnu vodnjaka sredi gozda. V tem trenutku se zgodbe vseh štirih junakov prepletejo, bralec pa dobi priložnost z malce pomoči vesolja spoznati, da četudi smo včasih izgubljeni in nas je strah, prav nikoli nismo sami. Za zgodbo o pogumu, drugačnosti in junaku v vsakem od nas je Erin Entrada Kelly, ameriška pisateljica filipinskega rodu, prejela prestižno zlato Newberyjevo medaljo (2018). > ANA KOSIRNIK

MARIE G. ROHDE
PRAVE POŠASTI

Ogrožajo naš planet
prevod: Metka Kralj
Hart, 2020, t. v., 54 str., 23,90 €

Okoljska ozaveščenost je v teh časih vseprisotna tudi med najmlajšimi, pa vendarle ni nikoli odveč, če na nevarnosti, ki grozijo našemu planetu opozarjamo vedno znova in včasih tudi na malo drugačen način. Mladim, ki so naša prihodnost in ki prevzemajo Zemljo v upravljanje, so všeč legende in miti o pošastnih bitjih, zato je tale izvirno zasnovana slikanica odlična ideja za branje in poglobljen razmislek o ekologiji. Ozonska kača, ozračni zmaj, ogljični velikan, smet kong in drugi zlobni junaki, vsak dan in dobesedno na vsakem koraku lomastijo po svetu in ga uničujejo. Nujno jih je treba premagati, to pa lahko storimo le, če začnemo ukrepati takoj. Priporočam. > RENATE RUGELJ

SKRIVNOSTI SO ZATO, DA JIH RAZKRIJEŠ.

Le nekaj ni skrivnost: ob odličnem, z modro ptico nagrajenem romanu Simone Semenič, bodo mladi bralci stiskali pesti, si od napetosti grizli nohte in se neizmerno zabavali. Dobrodošli v društvu navdušenih bralcev Skrivnega društva KRVZ.

Najhitreje do knjige: ● v knjigarnah
● www.emka.si ● 080 12 05

 Mladinska knjiga

Bralnospodbujevalna akcija ob 2. aprilu 2020 (od 2. aprila do 31. decembra 2020)
in deseta obletnica podelitve priznanj zlata hruška.

Kako sijejo zlate hruške Petra Svetine in Damijana Stepančiča

V Mestni knjižnici Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo bo celo leto 2020 praznično obarvano in obsijano s sijajem zlatih hrušk.

Z aktivnostmi za različne ciljne publike (strokovnjake, vzgojitelje, učitelje, promotorje branja, otroke, družine, mlade ...) obeležujemo jubilej, 10. obletnico podelitve priznanj zlata hruška.

Z našo knjižnico in tudi z nastankom znaka za kakovost zlata hruška sta oba avtorja, pisatelj Peter Svetina in ilustrator Damijan Stepančič, močno povezana. Pisatelj in znanstvenik Peter Svetina je bil krajši čas (2003) zaposlen v tedanji Pionirski knjižnici kot njen vodja. Opogumljal je zaposlene za vrednotenje kakovosti knjig za otroke in mlade v času, ko se je število izdanih mladinskih knjig na slovenskem knjižnem trgu nekajkrat povečalo, a njihova kakovost ni sledila njihovi kvantiteti. To idejo smo s strokovnimi razmisleki postopoma tudi uredili, razvijamo pa jo še danes.

Zlata hruška, znak za kakovost mladinskih knjig, izhaja iz *Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig*, ki vsako leto predstavi produkcijo mladinskih knjig na slovenskem knjižnem trgu in oceni njeno kakovost. V Pionirski smo želeli, da bi zlate hruške dosegle čim več mladih bralcev, zato so odlične knjige na naslovnici označene z nalepkami na enak način, kot so bile v preteklosti z znakom dobra igrača označene najboljše igrače. Zlate hruške so odlične knjige, ki jih mladi lahko berejo večkrat, saj si z njihovo pomočjo lahko odgovorijo na številna življenjska vprašanja.

Ko smo razmišljali, katerega od odličnih slovenskih ilustratorjev bi povabili k upodobitvi likovne podobe zlata hruške, smo

se soglasno odločili za ilustratorja Damijana Stepančiča, ki je zasnoval celotno promocijo zlatih hrušk: nalepke, plakat, drevo zlata hruška, priznanja, kazalke in razglednice.

Knjige, ki so prejemnice znaka zlata hruška, se uvrščajo na bralne sezname, spodbujamo njihovo branje, nakup za domače knjižnice, kot knjižni dar ... z njimi že celo desetletje vstopamo na mladinske oddelke splošnih knjižnic, v šolske knjižnice, knjigarne, tudi v knjižne zbirke vrtcev.

Želimo si, da bi bile knjige z znakom zlata hruška in vsa njihova promocija prepoznane po vsej Sloveniji in da bi dosegle čim več mladih bralcev.

Z bralnospodbujevalno akcijo ob 2. aprilu (traja vse do 31. decembra 2020) v sodelovanju s slovensko sekcijo IBBY v letošnjem letu nagovarjamo k branju zlatih hrušk tudi odrasle bralce (zlasti starše). Želimo, da se seznanjajo s pomenom kakovostne mladinske knjige, zato jih med poletnimi, jesenskimi in božično-novoletnimi počitnicami vse do konca koledarskega leta ponovno vabimo k priložnostnemu branju in ogledovanju odličnih knjig obeh letošnjih nominirancev za Andersenovo nagrado posebej ali skupaj z otroki, skratka v krogu družine, saj imajo med počitnicami najbrž več časa za druženje s knjigo.

Radovedni smo, katera od zlatih hrušk bo bralce v tem letu najbolj navdušila. Seznam zlatih hrušk Petra Svetine in Damijana Stepančiča in nekaj »zlatohruškarskih« spodbud za branje najdete na domači strani IBBY (<https://www.ibby.si/images/stories/2.april/2020/bsa%20seznam%20005.pdf>).

Berite, uživajte in se pogovarjajte ob prebiranju zlatih hrušk.

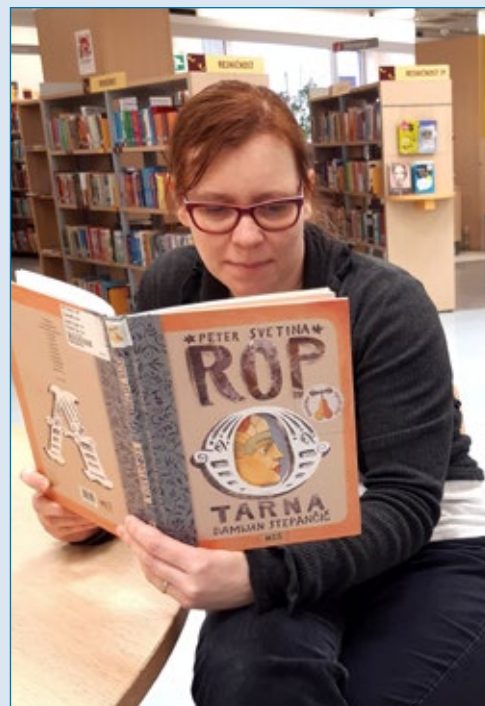

Foto: Lili Ozim

Naslov svoje najljubše zlate hruške in svoje mnenje, zakaj ste jo izbrali, vprašanja, pisma ali risbe, ki bi jih radi posredovali avtorjema Petru Svetini in Damijanu Stepančiču, pošljite na naslov:

**MLK, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Kersnikova 2, 1000 Ljubljana
ali na e-naslov: pionirska@mklj.si do 31. decembra 2020.**

Med poslanimi odgovori bomo desetim izžrebanecem podarili lepo knjižno nagrado.

ANA PAVLEK

MOJE SONCE

ilustracije: Teja Milavec

Družina, zbirka Mavrična knjižnica,
2020, t. v., 48 str., 17,90 €

Zarjo že od velike noči kar razganja od pričakovanja. Pri verouku se pripravlja na prvo obhajilo! Vse je tako slovesno in skrivnostno, a čeprav se veseli, jo stiska pri srcu od skrbi, kako bo. Poleg tega bo prvič vstopila v spovednico, kjer bo morala povedati prav vse. Tudi to, da je še jezna na sošolko, ki ji je hote pomečkala zvezek z risbo tabernaklja ... Umirjena zgodba mladega bralca vodi skozi priprave zadnjega meseca pred obhajilom. Ob vsakdanjih dogodkih iz Zarjinega življenja razmišlja o strpnosti, odpuščanju, sočutju, podpori družine, intimnem občutju vere in njeni zunanji formi, sprejemanju odgovornosti pa tudi o pomenu širokosrčnosti. Zala jo premore. Odpusti sošolki, in ko Jezusa prejme v srce, košček svoje svetlobe velikodušno podari slepi sosedu. > MAJA ČREPINŠEK

DORI HILLESTAD BUTLER

KING IN KAJA TER PRIMER SKRIVNO GESLO

ilustracije: Nancy Meyers

prevod: Tamara Kranjec

Skrivnost, 2019, t. v., 47 str., 18,90 €

Kratka zgodba v petih kratkih poglavjih za oklevajoče bralce in bralce začetnike o psičku Kingu in deklici Kaji ter njunih prijateljih bo dobrodošla tudi za bralce z bralnimi težavami. Poleg kratkega besedila je tu še izredno zanimiva zgodba o pismih, ki ju niti Kaja in Miran ne znata prebrati, saj vsebujeta šifro, ki jo je še treba dešifrirati. Morda izdamo le to, da so samoglasniki za besede zelo pomembni in da je A = Ž? Bo šlo? Največji knjižni detektiv je, jasno, kar kuža King, ki obožuje sir in igro »prinesi žogico«. Z njegovo pomočjo rešijo šifre v pismih, čas za branje pa migne, kot bi rekel SIIIIR. Malo besedišča, napeta zgodba, zanimiv (detektivski) problem in pasji prijatelj so uspešen ključ za bralno motivacijo že omenjenih bralcev. > SABINA BURKELJCA

DORI HILLESTAD BUTLER

KING IN KAJA TER PRIMER IZGUBLJENI ZOB

ilustracije: Nancy Meyers

prevod: Tamara Kranjec

Skrivnost, 2020, t. v., 47 str., 18,90 €

King bi prav rad odtačkal s Kajo, svojo dvonožno prijateljico, še v šolo, a ne sme, čeprav je zelo bistra glava. Na primer vedno ve, kdaj se Kaja vrača domov. Še preden se odpro vhodna vrata, njegov rep že divje pleše mahedravi ples veselja. In že med pozdravljanjem izvoha, kaj je Kaja jedla. Nekega dne se Kaja iz šole vrne z veliko novico. Izgubila je zob! V zameno zanj ji bo Zobna vila ponoči prinesla nekaj drobiža. Toda ko ga hoče pokazati Kingu, zoba ni nikjer. Kajin zaklad je izgubljen! Še sreča, da je King odlični detektiv ... Prikupna knjiga s številnimi ilustracijami in kratkimi odstavki, primerna za prvo samostojno branje, bo še posebno navdušila otroke, ki imajo radi pse. V zgodbo je neopazno vpleten nasvet, kako se sistematično lotiti iskanja izgubljenega. > MAJA ČREPINŠEK

GEMMA LIENAS

JAZ, WATSON IN JACQUELININA OMARA

prevod: Veronika Rot

Zala, 2020, t. v., 120 str., 25,99 €

Isolda je zvedava deklica, ki se v zadnjem času sooča z nekaterimi družinskimi problemi: ker je oče izgubil službo in padel v depresijo, jim je banka vzela stanovanje, zato živijo pri babici, a to je ne potre. V knjigarni, kjer se zateka v literarne svetove, v eni izmed starih knjig naleti na skrivnostno kuverto, naslovljeno *Za Carmeto*, v kateri sta dve fotografiji. Z novim prijateljem, ki ga poimenuje Watson, se odpravita raziskovat in se zapleteta v neverjetno pustolovščino, ki razkrije pravo zgodovinsko skrivnost, povezano s špansko državljansko vojno. Do konca napeto in iskrivo! > VERONIKA ŠOSTER

... do konca napeto in iskrivo! ...

PETER SVETINA

TIMBUKTU, TIMBUKTU

ilustracije: Igor Šinkovec

Miš, 2020, t. v., 51 str., 25,95 €, JAK

... mojster besednega igranja ...

Peter Svetina je v najnovejši knjigi z nenavadnim naslovom, ki je tudi mesto sredi Afrike in »beseda, ki se fino izgovarja in sliši«, ustvaril kratke duhovite in igrive sestavke o različnih stvareh. Pa naj bo to O avtu, ki si viha brke, O kokoški, ki zoba vesolje ali O kitu, ki se je naselil v luži – pesnik je znova dokazal, da je mojster besednega igranja. Premetava, preigrava in raziskuje nove pomene, ki jih pri branju z njim odkriva tudi bralec ali poslušalec. Mlajšim se bodo besedne zveze zdele še posebej zabavne in z veseljem jih bodo poslušali in brali skupaj s starši. Odprite knjigo na katerikoli strani in ven bodo skočili ogromna domišljija in znak brez črk, čokolada z dvema rokama ter majica velikanka. Pri tem vsako od kratkih kratkih zgodb pospremi ilustrator Igor Šinkovec, ki je natančno sledil »navodilom« in šaljivost zgodbic poudaril tudi z vizualno podobo. Pri takem mojstrskem preigravanju besed ni presenetljivo, da je bil Svetina nedavno nominiran tudi za Andersenovo nagrado. > URŠKA BRAČKO

POLONA KOVAČIČ

BREZ ISKRE NI POŽARA

Celjska Mohorjeva družba,

2020, t. v., 80 str., 19,50 €

Prisrčna in iskriva zbirka kratkih zgodbic, s katerimi nas pisateljica v svojem prvencu popelje v vsakdan šestletne Iskre in njene družine. Nadobudna Iskra v tej zbirki zgodbic, primernih za začetne bralce, spoznava, da je ljubezni (mame in očeta) dovolj za vse, se uči odgovornosti, ki jih v družino prinese hišni ljubljencek, in se sprašuje o delitvi dela, o svoji vlogi v domačem gospodinjstvu in širše v družbi, o odraščanju, minevanju in še mnogih drugih malih in velikih vprašanjih, ki se pojavljajo deklicam in dečkom v njenem starostnem obdobju. > ANA KOSIRNIK

BARBARA SIMONITI

ARČIBALD

Nemir v Jablanovem Dolu

ilustracije: Suzi Bricelj

Pivec, 2020, t. v., 149 str., 24,90 €, JAK

Arčibald Jablanovec, jabolčni zavijač, ima udobno sobico na najlepšem kraju na svetu: v jabolčnem nasadu na koncu Jabolčnega Dola. Preudarni črvček ve, da je pomembno, kje si najdeš dišeče jabolko za svojo hiško in kako ga modro urediš, da boš vedno sit in suh, jabolko pa ne bo prehitro odpadlo, ker bo hiška sicer izgubljena. Hiška je za zavijača pomembna, saj si jih mora vsak urediti kar devet. 48 zgodbic, ravno prav dolgih za lahko noč, pripoveduje, kako je Arčibald neko deževno noč dobil obisk; zakaj je izumil dve nočni omarici, kje je srečal brezovega pedica Kazimirja, kako je odkril gnezdo strahovite velikanke taščice ... Dogodivščine se nizajo od zgodnjega poletja do pozne jeseni, od Arčibaldove zgodnje mladosti do odraslosti, ko Arčibald doživi skrivnost Velike spremembe. Mojrsko ošiljene zgodbe vtkejo resnične podatke o življenju drobnih živali v domišljjsko dogajanje. Spodbujajo vedoželjnost in širijo otrokovo znanje o živalih, ki jih sicer spregledamo, češ da so »le« škodljivci. Zgodbe spremljajo imenitne vinjetne ilustracije. > MAJA ČREPINŠEK

... širi otrokovo znanje o živalih ...

MARGIT AUER

HIT ALI MIT!

Šola magičnih živali, knj. 5

ilustracije: Nina Dulleck

prevod: Aleksandra Ardalič

Grlica, 2020, t. v., 205 str., 16,95 €

Spet so nazaj! Priljubljeni junaki iz Šole magičnih živali. Na osnovni šoli Zimskala vlada razburjenje. Razredu gospe Koruznik se je namreč uspelo uvrstiti v finale izredno priljubljene televizijske oddaje Hit ali mit. In zdaj se vsi, z zadržanim ravnateljem gospodom Slavcem na čelu, zagreto pripravljajo na snemanje oddaje, ki bo potekalo na njihovi šoli. Pa v zakulisju oddaje res vse poteka po pravilih? In kdo bo tokrat srečnež, ki bo dobil čisto svojo magično žival? Bo to nagajivi Jani ali tiha in izjemno bistra Inja? Kaj pa Profesor, kot kličejo sošolci Maksa, se bo morda njemu izpolnila tiha želja, da bi dobil čisto svojega magičnega živalskega prijatelja? In gospod Modrinjak, katero žival bo tokrat prinesel s svojega potovanja? Tudi v petem delu knjižne serije junaki z izredno širino in zrelostjo pokažejo, da znajo biti zares izjemna ekipa. > ANA KOSIRNIK

BARBARA MITCHELHILL

ERIK IN ČRTASTA GROZA

ilustracije: Tony Ross

prevod: Andrea Potočnik

Skrivnost, 2020, t. v., 59 str., 16,90 €

Erik je navaden fant – rad ima nogomet, šole pa ne preveč. Učitelj Breskvar pa ni preveč prijazen in razumevajoč; pri testu bo namreč treba zbrati vsaj 40 od 100 točk, da ne bo treba na inštrukcije k ravnateljici šole, ge. Kresnik oz. k Sirovki, kakor jo kličejo zaradi nemogočih vonjav, ki se je držijo. Nemogoče, da bi se snov naučil v enem popoldnevu, popolnoma nemogoče. Razen če ... imaš nekje v Južni Ameriki teto, ki ti lahko pomaga s smrdljivim črtastim puloverjem. Prav ste prebrali: s smrdljivim črtastim puloverjem! Erik s pomočjo puloverja postane največji učenjak šole vseh časov, a to še zdaleč ni vse. Zgodba za otroke, ki ne berejo prav radi, še posebej fante, je dobrodošla za bralno motivacijo, saj jo bodo prebrali na dih in prepričana sem, še posegali po knjigah. > SABINA BURKELJCA

... dobrodošla zgodba za vzbujanje bralne motivacije ...

JANJA VIDMAR

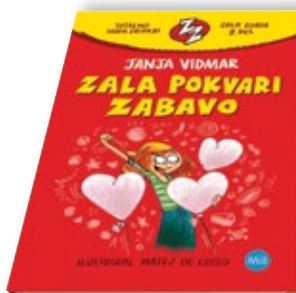
ZALA POKVARI ZABAVO

Zala Zgaga knj. 2

ilustracije: Matej De Cecco

Miš, 2020, t. v., 63 str., 25,95 €

Hej, punce! Koga brigajo Grozni Gašperji & Co., če je tu Zala, jezikavka, ki ima rada gusarje pa trole in se za živo glavo ne bi pustila zašiti v takšno grudlasto oblekico kot njena najboljša prijateljica Neža. Neža je pač pridkana, Zala pa ... no ... mama sošolke Avguštine jo kliče Zgaga. Zgodba se začne, ko se Zala in Neža odpravita na rojstnodnevno zabavo k Avši, khm, hočem reči Avguštini. Avguštinina mami ravno gleda TV-žajfnico in je medtem gluha za vse, kar se dogaja v hiši. Zato ne opazi, da se je rojstnodnevna zabava sprevrgla v živo zairgrano žajfnico po Zalinih »odličnih« zamislih. Le zakaj Avguštinina mama na koncu rjovi, namesto da bi divje ploskala? Knjiga, primer-na za začetne bralce, je prava krohotačka! > MAJA ČREPINŠEK

JULIE SYKES

LEJLA IN VAL; OLIVIJA IN SNEŽKA

serija Akademija samorogov –

Hiša znanja in čarovnij

ilustracije: Lucy Truman

prevod: Tatjana Cestnik

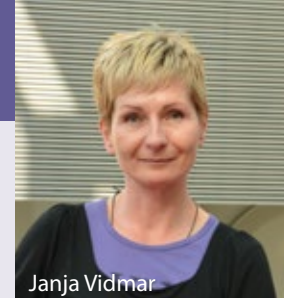
Mladinska knjiga,

2020, m. v., 110 str., 11,99 €/knjigo

V peti in šesti knjigi iz serije *Akademija samorogov* znova vstopimo v čarobni svet Otoka samorogov. Vse prijateljice iz Safirne spalnice željno pričakujejo obisk proge z ovirami za skakanje, ki jih čaka tisto popoldne, le Lejla je še bolj tiha kot običajno in v želodcu jo stiska

ob misli na preskakovanje ovir. Se bosta tiha in plaha Lejla in njen pogumni in v skakanje zaljubljeni samorog Val povezala? Skrivnostna oseba, ki hoče škodovati Otoku samorogov, tudi v peti knjigi iz serije ne počiva. Ji/mu bo uspelo uničiti otok z napadom uničujočih žuželk ali pa bo dekletom znova uspelo prekrižati načrte skrivnostnemu nepridipravu? V šesti knjigi priljubljene serije pa se učenci in učenke zagnano pripravljajo na zaključno prireditev. Vsi so zaposleni s krašenjem šole in njene okoličnice, Olivija in njena nežna samoroginja Snežka pa se sprašujeta, ali se jima bo do prireditve ob zaključku šolskega leta uspelo povezati. Pa si to zares iskreno želita? Obe? Ju pri tem morda ovira Olivijina velika skrivnost? > ANA KOSIRNIK

Janja Vidmar

SIMONA SEMENIČ

SKRIVNO DRUŠTVO KRVZ

Mladinska knjiga, zbirka Modra ptica,

2020, t. v., 312 str., 24,99 €

Simona Semenič

Devetletni Črt živi v središču Ljubljane in je očaran nad zmaji ter drugimi bajeslovnimi bitji. Njegova domišljija je, kot se za dečka te starosti tudi spodobi, bujna in živa, zato ni čudnega, da nekega poletnega večera nad oknom svoje sobe zagleda senco zmaja. Ko želi o tem nenavadnem dogodku čez čas spregovoriti s svojim najboljšim prijateljem Vidom, mu ta razodene še večjo skrivnost: nova sošolca, dvojčka Kaj in Iza, sta v stari meščanski hiši, kamor sta se z družino preselila pred kratkim, našla nenavaden zemljevid, ki kar vabi k raziskovanju. Četverica takoj poveže svoje moči in se loti zapletenega detektivskega dela, ki jih med drugim vodi do ljubljanske stolnice in še kam, vmes pa vplete tudi nenavadne dogodke Vidovega dedka Konstantina. Da je mera polna, se na drugi strani sveta, v Avstraliji, ravno v istem času na pot v Slovenijo odpravlja nenavadni raziskovalec Erasmus Stephanus, ki že vse življenje išče redko rastlino zmajev list. Izkaže se, da je tudi on na neki način vpleten v klobčič neverjetnih dogodkov, ki ga poskuša razplesti nadobudna četverica ... Napet detektivski roman spretno prepleta sodobno zgodbo z delčki zgodovinskih dejstev, povrh pa na navdušuje tudi s pridihom mitskega. Pisateljica, ki nastopa v vlogi vsevednega pripovedovalca, na zabaven in humoren način preko zgodbe komunicira z bralcem, ga spretno vodi skozi različne časovne in prostorske dimenzije ter s tem ustvari še bolj izrazito dramatično globino in širino. Roman, za katerega je Semeničeva letos prejela nagrado *modra ptica*, ki jo podeljuje založba Mladinska knjiga, je kot ustvarjen za vedoželjne bralce konca prve triade pa tudi celotne druge triade osnovne šole, saj mami njihovo domišljijo in jih prepričljivo nagovarja k branju in raziskovanju. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

DAMIJAN ŠINIGOJ

KJER VETER SPI

Miš, zbirka Srečanja,

2020, t. v., 205 str., 26,95 €, JAK

Damijan Šinigoj

Damijan Šinigoj je prekaljen multipraktik: pisatelj, prevajalec, urednik, publicist, scenarist, mož, očka, jamar, skratka ni, da ni. Spoznala sva se pred več kot desetletjem, ko je še urednikoval pri založbi Goga, in potrjujem, da je njegov humor iskri in smeh nalezljiv.

Prvemu romanu *Vojake ubijajo, mar ne?* (založba Amalietti, 1991) – resne in težke tematike se je lotil pri rosih dvajsetih, malone še kot najstnik – je sledil roman *Neizstreljeni naboji* (Založba Amalietti in slon, 1994). Oba romana se, vsak na svoj način, dotikata vojaštva in vojne.

Nasprotno pa ga je v odrasli dobi posrkalo v svet otroške književnosti. Na krilih očetovstva je spisal vrsto duhovitih kolumn, njihov izbor je izšel v knjigi *Očkov kotiček* (Goga, 2003), ki je doživela štiri ponatise in je še danes svojevrstna biblija sodobnih prigor in nasvetov za očete.

Kulsko slavo in trume mladih bralcev mu je prinesel mladinski roman *Iskanje Eve* (Miš, 2014). V sklopu projekta Rastem s knjigo (JAKRS) so ga v šolskem letu 2014/2015 prejeli vsi slovenski sedmošolci. In uspešen mladinski pisatelj je bil rojen.

Toda šalo na stran! Kaj dobimo šest let pozneje, ko izkušen pisateljski maček, jamarski inštruktor in reševalec v isti osebi vznemirljivo pustolovščino umesti v eno od slovenskih jam – mimogrede, ali ste vedeli, da jih je pri nas registriranih več kot 13.000, od tega jih je dobra petina kontaminiranih z raznoraznimi, tudi nevarnimi odpadki? Di-

namično in napeto pustolovko, dobrodošlo pridobitev v tem podhranjenem žanru (o čemer sem že pisala v eni od prejšnjih števil Bukle).

Ampak pojdemo lepo po vrsti. Glavna junaka sta najstnika, toda v pripoved enakovredno posegajo liki odraslih. V primeru obeh protagonistov so stvari jasne – zamotana vzajemna simpatija se stopnjuje. Med nabrito, jezično mladenko Ireno in sramežljivim vrstnikom Blažem se tako iskri od sočnih, duhovitih dialogov, ki so pr(a)va poslastica tega besedila.

Druga so slikoviti opisi podzemne narave. Tretja je spretno zasnovana struktura romana, v kateri spremljamo na eni strani nepremišljeno ravnanje Irene, zaprisežene jamarske začetnice, in Blaža, jamarskega pripravnika, ki se (predvsem po Irenini zaslugi) na lastno pest odpravita v jamo, ne da bi ob tem (spet po Irenini zaslugi) upoštevala prvo pravilo jamarstva: poskrbi za obvestilo, v katero jamo greš in kdaj se predvidoma vrneš, na drugi pa zahteven potek reševalne akcije pogrešane osebe. No, tole lahkomišelnost ravnaje, ki ga avtor v celoti naprti dekletu, bi bil tudi moj edini očitak sicer sijajnemu branju. Moram stopiti ženskemu spolu v bran. Hočem reči, kaj se to pravi, vso nespamet zvaliti samo na punco?

Spet šalo na stran! Na drugi strani se namreč informativno seznanimo s samim postopkom reševalne akcije in izjemnimi naporji, pogostim stresom, izčrpanostjo ter predanostjo reševalcev, ob čemer se bralec zamisli.

Prepričljivi opisi požrtvovalnega iskanja pogrešanih, dramatični občutki ukleščenoosti v (pre)tesnih in zavutih jamskih okljukih, prebijanja nad brezni ter skozi podzemne dvorane in razgibano spisana poglavja v slogu kratkih filmskih sekvenc zadržijo bralčovo pozornost do zadnje strani.

Nezapletena jezikovna lega je podrejena zgodbi, veliko je terminov in pojasnil iz jamarstva. Ne manjka niti (po mojem resničnih) prigod iz jamarskega življenja, s pripovedovanjem katerih si nekateri liki iz reševalne ekipe krajšajo čas. V spomin se mi je vtisnila zlasti tista s konjem v jami, več pa ne izdam.

Po vseh mogočih in nemogočih zapletih, ki se mestoma spogledujejo z žanrom kriminalke, si ob srečnem razpletu bralec oddahne. Iskra, ki je preskočila med najstnikoma, zaneti nove obete, vsi pogrešani so živi, zdravi in na varnem.

Jamarski (in tudi gorski) reševalci med reševanjem nepredvidnih posameznikov pogosto tvegajo življenje. Morda jih bo ta crossover roman, namenjen tudi odraslim bralcem, nekoliko spametoval.

Slovenska sekcija IBBY je »sponzor« 2. aprila 2020 – mednarodnega dneva knjig za otroke. Poslanico z naslovom »Lakota po besedah« je napisal Peter Svetina, plakat je ilustriral Damijan Stepančič, ki si je zamislil tudi vabilo k praznovanju v obliki kocke. Vse gradivo je oblikovala Melita Rak. Projekt so finančno podprli Ministrstvo za kulturo, Javna agencija za knjigo in Pošta Slovenije.

2. april 2020 – mednarodni dan knjig za otroke Zaradi pandemije smo praznovali na spletu!

LAKOTA PO BESEDAH

V moji deželi konec aprila ali začetek maja ozelelenijo grmi, ki jih kmalu nato naselijo zapredki metuljev. Kot vata ali kot sladkorna pena zglejajo, ličinke pa požirajo list za listom, dokler grmi niso videti popolnoma opustošeni. Ko se metulji razvijejo, odletijo, grmički pa kljub temu niso uničeni. Ob letu ponovno ozelelenijo, spet in spet.

To je podoba pisateljice, podoba pesnika. Zgodbe in pesmi ju izjejo, izčrpajo ju, in ko so napisane, odletijo, odidejo v knjige, odidejo med poslušalce. To se ponavlja.

In kaj se zgodi s pesmimi in zgodbami?

Poznam fanta, ki so mu operirali oči. Dva tedna po operaciji je moral ležati le na desnem boku, potem še mesec dni ni smel brati, ničesar. Ko je po mesecu in pol prišel v roko knjigo, se mu je zdelo, kot da bi besede z žlico zajemal iz sklede. Kot da bi jih jedel, zares jedel.

In poznam dekle, ki je zdaj učiteljica. Pravi: Otroci, ki jim starši niso brali knjig, so siromašni.

Besede v pesmih in zgodbah so hrana. Niso hrana za telo, nihče si z njimi ne bo napolnil želodca. So hrana za duha in dušo.

Kadar je človek lačen in žejen, se mu stisne želodec, osušijo se mu usta. Išče, kje bi lahko dobil vsaj kos kruha, skodelico riža, koruze, kakšno ribo ali banano. Bolj ko je lačen, bolj se mu oži pogled, ne vidi več drugega kot par grizljajev, ki bi ga nasitili.

Lakota po besedah se ne kaže tako, kaže se kot malodušnost, kot brezbriznost, kot arogantnost. Ljudje, ki jih tare ta lakota, se ne zavedajo, da je njihova duša premražena, ne zavedajo se, da hodijo mimo sebe, pa se ne vidijo. Del sveta jim odteka, ne da bi ga sploh kdaj opazili.

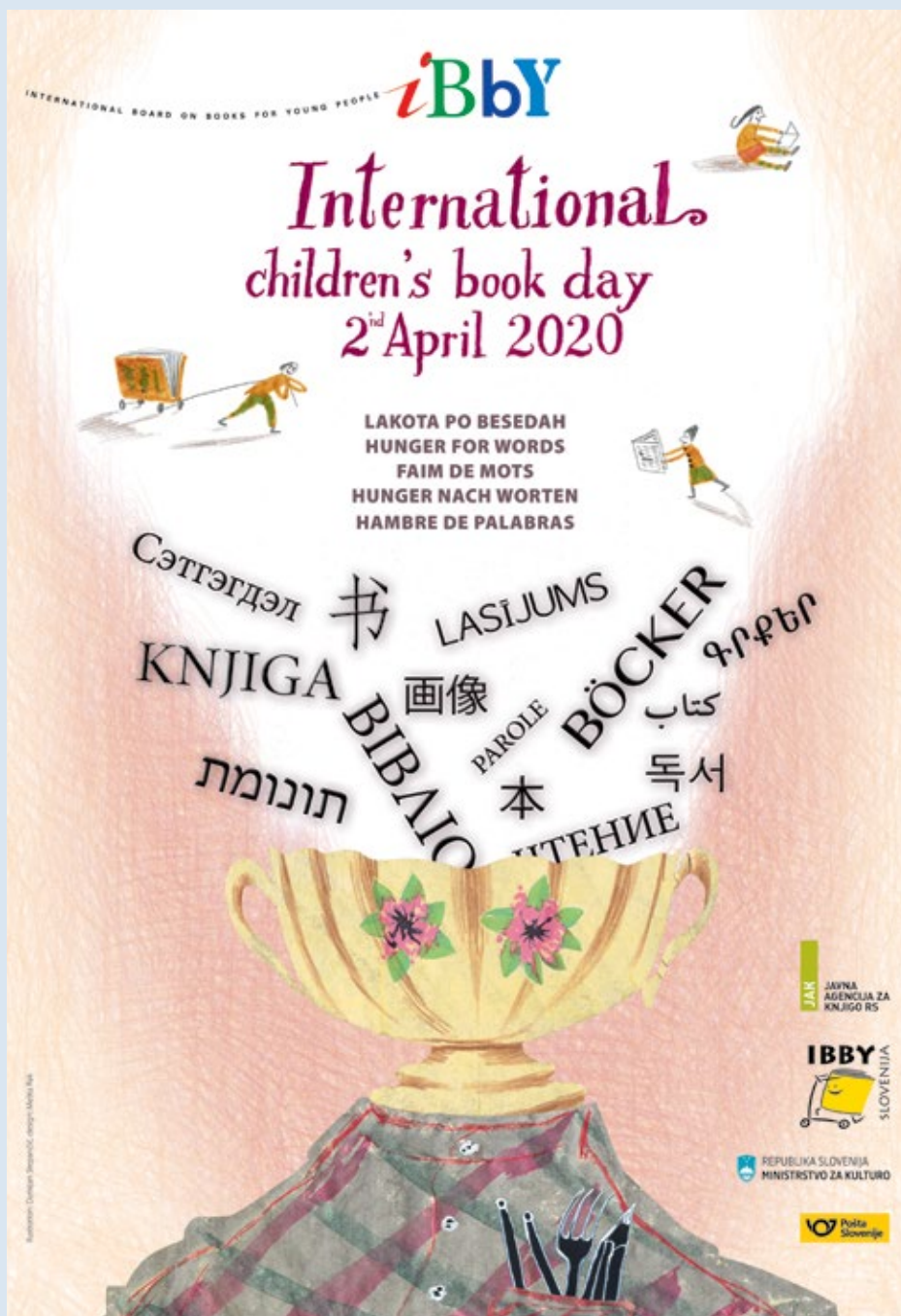
To lakoto potešijo pesmi in jo potešijo zgodbe.

Če tega doslej nismo počeli, je upanje, da se nasitimo?

Je. Fant bere, skoraj ni dneva, da ne bi bral. Punca, ki je postala učiteljica, bere zgodbe svojim šolarjem. Vsak petek. Vsak teden. Če kdaj pozabi, jo na branje spomnijo otroci sami.

Pa pisateljica in pesnik? Ob letu bosta ozelelenela. In spet ju bodo izjedle zgodbe in pesmi, ki bodo kot metulji poleteli na vse strani. Spet in spet.

Peter Svetina

IBBY je razglasil 2. april, rojstni dan Hansa Christiana Andersena, za mednarodni dan knjig za otroke na mednarodnem IBBY kongresu v Ljubljani leta 1966; ob 2. aprilu vsako leto druga nacionalna sekcija pripravi plakat in poslanico. Leta 1968 je pisatelj France Bevk napisal »Poslanico otrokom vsega sveta«, leta 1970 pa pisateljica Ela Peroci poslanico z naslovom »Otroci – kaj vam pomenijo knjige?«. Leta 1997 je Slovenska sekcija IBBY pripravila poslanico »Otroštvo je poezija življenja. Poezija je otroštvo sveta«, ki jo je napisal pesnik Boris A. Novak; plakat pa je ustvaril ilustrator Matjaž Schmidt.

Gradivo smo poslali nacionalnim sekcijam IBBY v 80 držav po vsem svetu. Podobno kot se črke sestavljajo v besede, besede v povedi in le-te v zgodbe, naj bi sestavljali tudi različne bralne prireditve, in to z namenom, da bi povabili k branju mladinskih knjig čim več bralcev. Vse to sestavljanje pa ilustrira tudi letošnje vabilo, ki se sestavi v kokco.

Pisateljica Petra Svetina in ilustratorja Damijana Stepančiča je Slovenska sekcija IBBY nominirala tudi za Andersenovo nagrado 2020.

Slikanica *ARSENJE!* Damijana in Lucije Stepančič (Miš založba, 2017) se je uvrstila na seznam izjemnih mladinskih knjig, ki jih Andersenova žirija priporoča za prevajanje v tuje jezike.

PETER SVETINA pa je med šestimi finalisti za Andersenovo nagrado 2020! Ker je sejem otroških knjig v Bologni odpadel, sta bila Andersenova nagradjenca razglašena 4. maja 2020 na tiskovni konferenci na spletu.

Bralnospodbujevalna akcija in poziv k praznovanju na spletu

Pripravili smo jo kot vsa leta doslej, tokrat tesno v sodelovanju z MKL, Pionirsko – centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo, ki letos obeležuje 10. obletnico podelitve priznanj zlata hruška. Spodbujali smo obogatitev praznovanja 2. aprila s **knjigami Petra Svetina in Damijana Stepančiča**, med njimi jih je veliko prejelo zlato hruško! Zamišljali smo si praznovanje z branjem v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah, splošnih in šolskih knjižnicah, knjigarnah, medijih. K branju smo spodbujali otroke, mladino, odrasle in starejše; posameznike, skupine, javnost.

Zaradi karantene pa smo praznovanje prestavili na splet. Prejeli smo veliko imenitnih prispevkov iz vsega slovenskega prostora. Otroci in odrasli so brali odlomke iz del Petra Svetina in Damijana Stepančiča ali pa iz drugih, njim še posebej ljubih, mladinskih knjig. Iz mednarodnega prostora pa smo dobili precej posnetkov, na katerih poslanico Petra Svetine *Lakota po besedah* berejo v svojih nacionalnih jezikih. Vse prispevke smo sproti objavljali na facebook strani Slovenske sekcije IBBY, izbor pa na domači strani Sekcije. 2. aprila je praznovanje na spletu naravnost vrvelo! Zahvaljujoč spletu smo se morda letos bolj kot prejšnja leta povezali tudi v mednarodnem prostoru. Predvsem pa nas veseli, da praznovanje še naprej odzvanja tako v slovenskem kot mednarodnem prostoru: lakoto po besedah in človeški bližini si tešimo s kakovostno mladinsko literaturo in branjem!

Več in vse na: www.ibby.si

MANJA ŽUGMAN

JAZ + TI

Ekslibris, 2020, m. v., 48 str., 15 €

Zbirka nežnih, vedrih in igrivih pesmi po vrsti odpira okna v svet otrok: najmlajših, ki še niso prestopili šolskega praga, mlajših šolarjev in nato najstnikov. Prikupne rime za najmlajše odganjajo hudobne škrate, ki otrokom ne pustijo zaspati, poigrajo se z Mojco Pokrajculjo, sprehodijo se po sosesi ali pa zaplešejo kot miši, kadar mame ni doma. Verzi za mlajše šolarje hudomušno pripovedujejo o direndaju v glavi, ko je na vrsti učenje poštevanka, o ocenah, ki si v redovalnici gradijo domove, kamor nato vabijo starše, in o občutku neizmerne svobode na dan, ko učiteljica pobriše tablo in vsem zaželi lepe počitnice. Sledijo pesmi za najstnike. Te so čustveno intenzivnejše. Zazirajo se vase, saj postane tedaj, ko nenadoma zrasede rdeča roža prve ljubezni, veliko bolj od tistega, kar piše na tabli, pomembno, kar zapišeš na klop: *jaz + ti*. Za vekomaj, da se ljubezen kdaj ne izgubi! > MAJA ČREPINŠEK

SIMONA BRATUŠA

DŽUNGLARAJA

ilustracije: Eva Primec
Litera in Simona Bratuša s. p.,
2019, t. v., 34 str., 14,90 €

Zbirko otroških pesmi *Džunglaraja* sta ustvarili pesnica Simona Bratuša in Eva Primec, ilustratorka. V zbirki se »vedno kaj dogaja, / tam ponoči se ne spi, / od norih ritmov se vse vrtili«, kakor napove avtorica na začetku. V gozdu plešejo gozdni ples živali, v narobe svetu je vse lepo in prav, luže so za to, da v njih čofotamo, prosim in hvala se z veseljem igrata skupaj, celo na »pesniški« vlak lahko vstopimo in se odpeljemo v tuje kraje. In srečamo tri mame, ki pečejo piškote, kuhajo kavo in dobijo obisk. V knjižnici pa je direndaj, saj bi pravljичni junaki, jasno, radi šli kar po svoje. In kaj sejejo škratki sejalcji? No, kar preberite. Zadnji del zbirke bo otroke zazibal v puhaste sanje – skupaj z Jakcem in babico bodo zaspali v varnem naročju zvezdnih pesmi. Zbirka pesmi za odkrivanje rim in ritma in bližine naj otroke ponese v svet, kjer so doma toplina, nežnost in lepota. Če kje, je to zagotovo v pesmih. > SABINA BURKELJCA

NINA MAV HROVAT

POSLUH, JAZBEC GRE!

ilustracije: Kristina Krhin
prevod: Ganimet Shala et al.
Miš, 2020, t. v., 44 str., 22,95 €

Jazbec je dan za dnem od jutra do večera pridno ponavljal vaje za pevsko tehniko in glas. Želel si je postati pevec, gozdne živali pa so se zaradi njegovih vaj vedno bolj pritoževale. Jež, da mu zaradi jazbeca sršijo bodice, lisica, da se ji ježi dlaka, polž, da mora biti zaprt v svojo hišo. Nazadnje so živali sklenile, da bodo jazbecu izkopal globoko jamo in ga vanjo zvale s pretvezo, da jim bo smel zapeti na koncertu. A kdor drugemu jamo koplje ... Duhovita slikanica otroke spodbuja k strpnosti, odkritosti in dobromamernosti, ker je to pot v prijateljski odnos, ki edini obrodi kaj dobrega. Slikanica združuje besedila v slovenščini, albanščini, angleščini, bosanščini in ruščini. > MAJA ČREPINŠEK

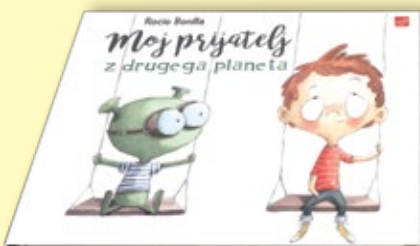
NATALIE QUINTART

LILA, MIŠKA S KNJIŽNE POLICE

ilustracije: Philippe Goossens
prevod: Ina Boš
Kres, 2020, t. v., 25 str., 19,90 €

Glavna junakinja barvite slikanice, miška Lila, prebiva na knjižni polici in od vsega na svetu najraje bere. Nekega dne pa opazi, da črke med branjem postajajo manjše in manjše in zaskrbi jo, da zaradi težav z vidom ne bo mogla več brati! Spomni se na lenega mačka Anatola, ki vse dni prespi v košari ob knjižni omari. In Anatol nosi očala! In ker leni maček vse dni prespi, si začne miška Lila vsak dan skrivaj izposojati njegova očala. Nekega dne pa se maček prebudi in Lilo ujame. A bistra in pogumna Lila se ne vda kar tako in mačku ponudi dogovor: če je ne bo pojedel, mu bo vsak dan brala: »Zanimive zgodbe o princih, zlikovcih, mačkah, miših, volkovih in roparjih.« In res začne Lila Anatolu počasi, od zgodbe do zgodbe, približevati svet branja ... Hudomušna in poučna slikanica o pogumu, zaupanju in preseganju ozkosti želi v slogu Šeherezade najmlajšim bralcem (gledalcem in poslušalcem ☺) približati čudežno moč branja. > ANA KOSIRNIK

ROCIO BONILLA
**MOJ PRIJATELJ
Z DRUGEGA
PLANETA**

prevod: Veronika Rot
Celjska Mohorjeva družba,
2020, t. v., 44 str., 19,50 €

Nova slikanica priljubljene španske ilustratorke in pisateljice Rocio Bonille, v kateri avtorica skozi pristrčno zgodbo o prijateljstvu med dečkom in njegovim prav posebnim novim prijateljem male in velike bralce pripelje do spoznanja o tem, kako pomembno je prisluhniti srcu in lastni pameti ter kritično in razmišljajoče pretehtati mnenja in ravnane naše ožje in širše družbe. Ljubka, spodbudna, s hudomušnimi ilustracijami opremljena slikanica o pomembnosti razmišljanja z lastno glavo in o tem, kako čarobno moč ima sledenje samemu sebi. > ANA KOSIRNIK

BARBARA HANUŠ

MARKOVA ČELADA

ilustracije: Marjan Manček
prevod: Aleksandra Krasovets et al.
Miš, 2020, t. v., 24 str., 24,95 €

Marko vsak dan odkolesari k igralom v parku. Za kolesarjenje si vedno nadene čelado, ker dobro ve, da mora varovati glavo. Medtem ko se guga, pleza, spušča po toboganu in vrti na vrtiljaku, ga čaka obešena na kolesu. Toda nekega dne, ko se je Marku mudilo, je čelada obležala pozabljena na tleh v parku. Ponoči jo je našel radovedni ježek. Oho-ho! In je zlezal vanjo, prepričan, da je našel gugalnico za ježke. Za njim so se štiri radovedne miške razveselile »mišjega vrtiljaka«. Kaj pa sta v čeladi videla muca in kuža? Slikanica, ki duhovito in s polletom domišljije opozarja na pomen kolesarske čelade, je z velikimi tiskanimi črkami, kratkimi stavki, premišljenim izborom besed in veliko vinjetnimi ilustracijami primerna tudi za prve vaje v branju. Slovenskemu besedilu je dodano še albansko, angleško, bosansko in rusko besedilo. > MAJA ČREPINŠEK

MARCUS PFISTER

MAVRIČNA RIBICA SE UČI IZGUBLJATI

prevod: Polonca Kovač
Mladinska knjiga,
2020, t. v., 32 str., 19,99 €

Marcus Pfister je švicarski pisatelj in ilustrator slikanic za otroke, ki je leta 1992 svet očaral s posebno *Mavrično ribico*, v Sloveniji pa smo njen prevod dobili že leto kasneje, s trudom prevajalke Polonce Kovač, ki je zaslužna tudi za nov prevod. Da si prikličemo v spomin dogajanje v prvi slikanici, naj vas opomnim, kako se je Mavrična ribica imela za najlepšo v vsem oceanu in zato izgubila mnogo prijateljic, ki jih je pridobila nazaj tako, da je vsaki podarila eno izmed svojih mavričnih lusk. Nova zgodba bo starše popeljala v nostalgijo, najmlajše pa skozi dobro poznano igro skrivalnic naučila, da izgubljanje ni nič slabega. > URŠKA BRAČKO

LARA HAWTHORNE

STOLETNA RIBA ALBA

prevod: Tina Osterman
Družina, 2019, t. v., 32 str., 17,90 €

V koralnem mestu pod vodo v pikasti školjki živi oranžna riba Alba, ki zbira lepe predmete: rada ima vse, kar je pikasto, črtasto in okroglo, grčasto, bodičasto in svetlo ali zaobljeno, spiralasto in majhno. Stara je že sto let, doživela je že marsikaj. Sčasoma pa Alba najde vse manj lepih predmetov – koralno mesto se začne spreminjati, njeni prijatelji pa odhajajo. Nekega dne je ugotovila, da ni nikogar, s komer bi praznovala svoj rojstni dan, in niti ene same lepe stvari za svojo zbirko ni več našla. Bila je žalostna ... Potem sreča pogumno deklico in stvari se spremenijo. Slikanica z ekološko tematiko govori o tem, da moramo prav vsi spremeniti svoj način bivanja in odnos do narave, dokler seveda še lahko. Čudovita knjiga – tako v besedilnem kot tudi v slikovnem delu – trka na našo vest, da bi znali poskrbeti in ohraniti naravo čisto, saj nas podpira v naših življenjih – brez nje nas ni. > SABINA BURKELJCA

MOJCA ANDREJ

AGICA, MALA ČAROVNICA

ilustracije: Darka Erdelji
pesmi napisal in uglasbil: Peter Andrej
Litera in Klub kult. ustvarjalcev KU KU,
2019, t. v., 30 str., 23 €

Agica, mala čaravnica je posebna slikanica. Ko jo beremo, si že predstavljamo lutkovno predstavo z glasbo, dialogom, sceno in vsem, kar sodi zraven – kako ne, saj so knjigo soustvarili trije avtorji, ki se na te reči dobro spoznajo: pesnica, lutkovna scenografka ter pesnik-glasbenik. In kdo je Agica? To je malo posebno bitje z dolgo obleko in tremi posebnimi gumbi. Na nebu seje zvezdice in počne še mnoge stvari, ki drugim še na misel ne pridejo, npr. govori s pticami ali pa lebdi na hrbtu. Najzanimivejše reči pa se dogajajo na modri zvezdi, kjer sreča bitje, na las podobno njej – to je Ages, slikar, ki obožuje barve. Skupaj uganjata nenavadne reči, kajti v dvojce je bolj zabavno, sploh če si iz istega testa, pa še zapoješ si pred sanjami: »*Hitro, hitro pod sanjsko odejo, / tja vsi mali čudniki grejo! In obrni gumb na pižami, / zapri oči, pomahaj mami.*« > SABINA BURKELJCA

LINDA SARAH

SKRIVNI VRT NEBA

ilustracije: Fiona Lumbers
prevod: Jaka Andrej Vojevec
Zala, 2020, t. v., 25 str., 22 €

Ida svoj čas zelo rada preživlja v sivi parkirni hiši ob letališču, toda nekaj manjka. Ko začne za okolico skrbeti in ustvarjati lasten vrt, pa se poleg cvetlic, ki se razbohotijo kar čez cel format, pojavi še prijatelj, in vse zažari. Preprosta zgodba o tem, kako lahko lasten angažma in na videz majhno dobro dejanje spremenita veliko. Začetne sivine se namreč skozi slikanico počasi obarvajo in živahne barve prevzamejo pogled; podobno kot z negovanjem in skrbjo uspeva njen urbani vrt, je tudi njeno življenje zaradi negovanja prijateljstva bogatejše in bolj pisano. Krasno in navdihujoče. > VERONIKA ŠOSTER

MILAN DEKLEVA

MALA ALMA NA VELIKI POTI

ilustracije: Huiqin Wang, Luka Seme
prevod v kitajščino: Huiqin Wang
Mladinska knjiga,
2020, t. v., 32 str., 19,99 €

Mala Alma že zgodaj ve, da si ne želi za vedno ostati doma – rada bi videla svet in napisala toliko knjig, da bi se omara kar šibila od njih. V slikanici predstavi svojo življenjsko pot, prežeto z neumorno kreativnostjo in vedoželjnostjo; nauči se ogromno jezikov, v Celje pripelje kitajskega zaročenca in s pisalnim strojem obkroži svet. Na potovanju poseben vtis nanjo naredi skrivnostna Kitajška, ki se na svojevrsten način dotakne tudi bralca; Huiqin Wang je zgodbo namreč prevedla v kitajščino, njene pa so tudi čudovite ilustracije, ki vključujejo zemljevid junakinjinega potovanja. Dvojezična slikanica podaja zgodbo Alme Maksimilijane Karlin z nove perspektive – mala Alma raste z vsakim doživetjem novih dežel in kultur, rastejo pa lahko tudi drugi, ko jim »neznano« in »oddaljeno« približa z zapisi svoje velike poti. > LIJA GANTAR

EMMA DODD

KAJ ŠTEJE NAJVEČ?; RADOSTI ŽIVLJENJA

prevod: Špela Kranjec
Hiša knjig,
2020, t. v., 24 str., 14,90 €/knjigo

Kaj šteje največ? To, da ves čas govoriš, ali to, da znaš tudi prisluhniti? Morda to, da imaš veliko stvari ali da jih imaš malo? Šteje največ pogum ali priznanje, da te je včasih strah? Veliki in mali konjič ob koncu te prikupne slikanice prideta do spoznanja, da je le eno tisto, kar v resnici šteje, kaj pa imata v mislih, morate uganiti sami. V *Radostih življenja* pa se mali in veliki kuža učita opaziti, ceniti in uživati v malih (pa tudi tistih večjih) radostih vsakdana.

V prikupnih, s toplimi prisrčnimi ilustracijami opremljenih slikanicah nas angleška pisateljica in ilustratorica Emma Dodd spomni, kaj je res pomembno, in nam pomaga (znova) odkriti veselje v drobnih trenutkih našega vsakdana. > ANA KOSIRNIK

NINA MAV HROVAT

VPRAŠANJE ZA BABICO

ilustracije: Marta Bartolj
Miš, 2020, t. v., 24 str., 24,95 €

Babica kuha kosilo zase in za vnučka, ki se v kotu kuhinje igra s kockami. Spokojno sončno domačnost nenadoma preseka iskreno otroško vprašanje: »Babi, kdaj boš umrla?« Kdo drug bi bil zgrožen, modra babica pa odgovori preprosto, da »zdaj še ne, ker bo najprej skuhalo kosilo«. Po slastnem kosilu babica in vnuček družno počistita kuhinjo – delo v dvoje je zabavno –, nato prebereta pravljico, potem se odpravita na vožnjo s kolesom ... Lepo jima je skupaj, le da deček ves dan ponavlja vprašanje, na katero nikoli ne dobi natančnega odgovora. Zvečer si babica končno vzame čas za temo, ki vnuka tako močno vznemirja. Srčna knjiga tenkočutno pripoveduje o družinski ljubezni in povezanosti pa tudi o pomenu kvalitetnega vsakdanjega bivanja. Spodbudno in iskreno spregovori o življenju in minljivosti, česar pa ne pove z besedami, dopolnijo tople in sporočilne ilustracije, ki prikazujejo babičino stanovanje, v katerem s sten gledajo slike družinskih članov. Med njimi tudi slike dedka, ki ga v zgodbi ne srečamo. Ilustracije širijo izhodišča za pogovore ob slikanici. > MAJA ČREPINŠEK

PETRUS DAHLIN

VESOLJSKA PUSTOLOVŠČINA

ilustracije: Marcus Gunnar Pettersson
prevod: Danni Stražar
Zala, 2020, t. v., 25 str., 21 €

Pred vami je slikanica, ki bo vaše malčke opomnila, da igrače in tehnologija niso nujno potrebne za zabavno igranje. Mali Jani odide na počitnice k babici, ki uživa v naravi in ima rada ribolov, vendar njen vnuček tega ne mara in si misli, da pri babici nima kaj početi. Zato ga babica odpelje na pobeg v naravo, kjer srečata krave, veвериčko, mravljišče ... Skupaj izkopljeta črve, babica pa Janija spomni, da so kot majhni vesoljčki. Ko gresta na ribolov, primerjata jezero z vesoljem, kar fantka že malce bolj zabava. Kje misliš, da pristaneta na koncu? V vesoljski ladji? Švedski nagradjeni pisatelj Petrus Dahlin vas bo skupaj z ilustratorjem Marcusom Gunnarjem Petterssonom popeljal na pravo naravno kozmično pustolovščino, ki otrokom ne bo ušla iz spomina. > URŠKA BRAČKO

JO WITEK

V MOJEM SRCU

ilustracije: Christine Roussey
prepesnitev: Jelena Isak Kres
Mladinska knjiga,
2019, t. v., 26 str., 17,99 €

Knjiga v Franciji živeče avtorice za otroke Jo Witek preseneti že z naslovnico, ki jo krasi veliko pisano srce, izrezano skozi vse strani v knjigi. Rimano zgodbi o tem, kaj vse nosimo s sabo, pripoveduje navihana deklica. V njenem srcu se nenehno dogaja kaj drugega, saj je drzna, pustolovska in radovedna, a velikokrat naleti tudi na prepreke in težave. Knjiga je pomembna zato, ker s konkretnimi (četudi pogosto domišljajskimi) podobami pokaže, kako se lahko otroci naučijo izražati različna čustva in se z njimi konec koncev tudi soočijo. > VERONIKA ŠOSTER

Predstavitev projekta Knjižne POPslastice, s katerim Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto nagovarja in spodbuja mladostnike k branju ter jim dviguje zavest o pomembnosti branja.

knjižne
POPslastice

**ZDRUŽENJE SPLOŠNIH
KNJIŽNIC**

Knjižne POPslastice

Splošno o projektu: V Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto se že vrsto let trudimo, da bi promocijo branja uspešno usmerili k najbolj zahtevni ciljni skupini ta trenutek, to so mladi bralci od 13. do 18. leta starosti.

Projekt Knjižne POPslastice nagovarja in spodbuja mladostnike k branju ter dvigu zavesti o pomembnosti branja in ustvarjanja na

Smučarski skakalec Robert Kranjec, foto: KMJ

način, ki je kakovosten, zanimiv, atraktiven in hkrati uspešen. V Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto ta avtorski projekt izvajamo že deveto leto zapored.

Mladim približujemo kakovostne in izvirne knjižne vsebine s pomočjo gostov, vrhunskih strokovnjakov s področij branja in pisanja, igre in televizije, glasbe, sodobne tehnologije, fotografije in športa ter jim nudimo možnost branja, razpravljanja, srečevanja in druženja z vrstniki podobnih interesov, z njihovimi vzorniki in znanimi osebami.

Na kakšen način izbiramo goste? Pri projektu se trudimo, da ne sledimo le okusu množice

Televizijski voditelj in igralec Tadej Toš, foto: KMJ

ce in priljubljenosti gosta, ampak presodimo, ali je gost zanimiv za ciljno publiko tudi na intelektualnem nivoju. Pomembno je, da jim predstavlja vzor, jih navdihuje in s svojim delom predstavlja izziv ali spodbudo pri njihovem ustvarjanju ter delovanju.

Na dogodkih so se nam do sedaj med drugimi pridružili Andrej Blatnik, Tokac, Boštjan

Voditeljica Alenka Murgelj in pisatelj, režiser in dramatik Nejc Gazvoda, foto: Boštjan Pucelj

Gorenc – Pižama, Tone Kregar, Arne Hodač, Nik Škrlec, Lado Bizovičar, Goran Vojnovič, Tadej Toš, Ana Maria Mitić, Ciril Horjak – dr. Horowitz, Miha Šalehar, Nina Kožar in Jože Robežnik, Samo Rugelj, DJ Umek, Tadej Golob itd.

Na kakšen način povabimo mlade? Knjižničarji pri projektu sodelujemo z zainteresiranimi srednjimi in osnovnimi šolami v Novem mestu, z njihovimi knjižničarji in profesorji oz. učitelji slovenskega jezika. Dogodki potekajo v poznem dopoldanskem času. Udeležba na dogodkih ni obvezna, je pa lahko del izbirnih vsebin oz. del pouka.

In kakšni so rezultati? V devetih letih se je našemu povabilu odzvalo približno 45 zanimivih gostov, ki so na dogodke pritegnili okoli 2000 mladih. Mladi posegajo po knjigah, ki jim jih gostje svetujejo v branje. Uspelo nam jih je tudi privabiti k ustvarjanju in sodelovanju na literarnem natečaju, ki ga razpišemo v okviru projekta. Hkrati so mladi knjižnico sprejeli kot prostor za izmenjavo idej in navdiha, druženje z vrstniki, učenje, ustvarjanje in preživljanje prostega časa.

Ali projekt poteka tudi izven novomeške knjižnice? Projekt že od leta 2016 uspešno izvajajo v Goriški knjižnici Franceta Bevka. Srednješolci iz Nove Gorice so se tako srečali z Vidom Valičem, Jonasom, Markom Bratušem, Katarino Venturini ...

V sklopu projekta *Podpora razvoja knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih* so Knjižne POPslastice potekale v Knjižnici za

mlade v Karlovcu. Srednješolci iz Karlovca so se srečali z znanim slovensko-hrvaškim igralskim parom Tadejem Tošem in Doro Fišter Toš ter stand up komikom Perico Jerkovičem. Prav tako smo na povabilo Narodne in študijske knjižnice iz Trsta in Osrednje knjižnice Srečka Vilharja iz Kopra obiskali Narodni dom v Trstu. Z nalogo razvijanja

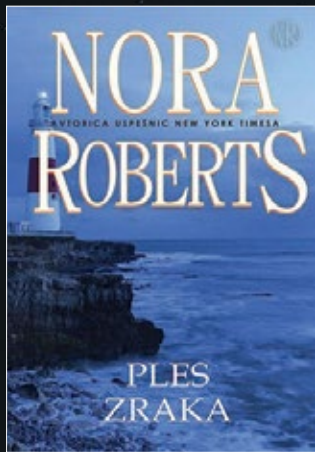
Voditeljica Alenka Murgelj, režiser Klemen Dvornik in igralec Sebastian Cavazza, foto: Gašper Franko

zavesti o pomembnosti ohranjanja slovenske besede pri mladih, ki izgublajo slovensko identiteto zaradi močne vključenosti v italijansko okolje, smo z Boštjanom Gorencem – Pižamo nagovorili dijake slovenskih srednjih šol v Trstu.

In za konec: S projektom želimo predstaviti knjižnico kot prostor učenja, navdiha, srečevanja in kulturnega udejstvovanja, knjižničarje pa kot strokovnjake in intelektualce z visokim nivojem informacijske in klasične pismenosti, ki se odlično znajdemo na različnih področjih in se hitro odzivamo na aktualne družbene spremembe. Izhajajoč iz našega dolgoletnega dela s srednješolsko mladino lahko zaključimo, da so mladi projekt vzeli za svojega. Le na način, ki je mladim blizu, lahko pri njih vzbudimo radovednost, ustvarjalnost in zanimanje za knjigo. Ne nazadnje pa je potrditev pomena projekta tudi priznanje Slovenske sekcije IBBY, ki ga je avtorski projekt Knjižne POPslastice prejel v letu 2014.

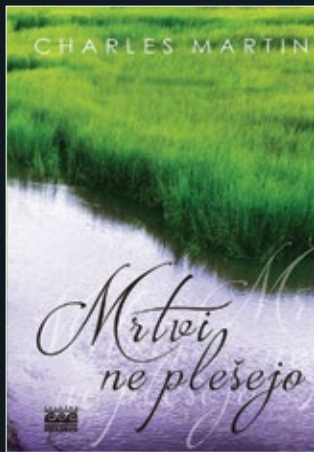

TV-voditelj, igralec in producent Jože Robežnik, foto: KMJ

PLES ZRAKA

34 €

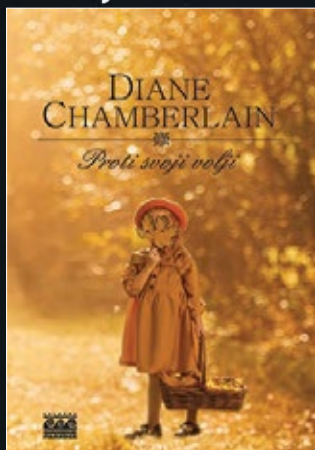
MRTVI NE PLEŠEJO

30 €

POŠLJIM DEŽ

32 €

PROTI SVOJI VOLJI

34 €

DRUGA ŽENA

32 €

KAKO SE ZALJUBITI V MOŠKEGA IZ GRMOVJA

34 €

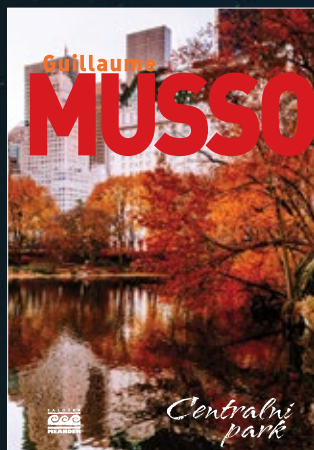
DEKLE BREZ PRETEKLOSTI

30 €

DEKLE IZ ROMANA

32 €

CENTRALNI PARK

32 €

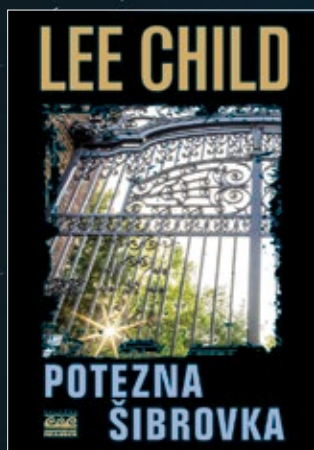
DUNAJ KLIČE

29 €

UMOR V OXFORDSKEM KANALU

28 €

POTEZNA ŠIBROVKA

34 €

Knjige lahko naročite po telefonu 05 169 90 72, po elektronski pošti narocila@desk.si, ali na spletni strani www.knjigarna.net

knjigarna.net

Poletje v družbi najboljših

POŽIVITEV IN UŽITEK MED PLATNICAMI

Prileže se v vsakem trenutku dneva. Ko potrebuješ čas zase, za poživitev ali pobeg. V odlično zgodbo, ki jo navdušeno prebira ves svet, a se ti zdi, da je napisana prav zate. Zgodbo, ki teče, se vrtinči, te posrka vase. Toda ponudi več od hipnega užitka, ker je zgodba z aromo in žlahtno kremasto peno humorja, napetosti, večnih človeških dilem ... Poišči jo v zbirki Kapučino.

Julia Phillips: IZGINULI SVET
"Samozavesten prvenec, ki te posrka vase, se začne kot triler, a preraste v globlje raziskovanje življenja žensk ..."
The New York Times